

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 SZEPTEMBER 1.

VASARNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 198. SZÁM.

Nem búcsúzunk

(mars.) Búcsúzni illenék most nekünk. Tiszteletre lendíteni harcos fegyverünket: a tollat, hogy merev glédál álljon az ólomkatonák milliói roppant serege, mikor a vezérlő parancsnok, édes jó harcos baltársunk, vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* eltávozik innen, hogy oda álljon a magyar front egy előkelőbb, fontosabb, felelősségteljesebb posztjára. S hiába tudjuk, hogy ma már forma szerinti valóság, fizikai tény az ő eltávazása, mégis azt kérdezzük: szabad-e lehet-e búcsúzni nekünk?

Tizenhárom esztendeje, egy ködös decemberi estén tette fel először a mettőr a régi Hajdúföld élére vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* nevét s ma talán leveheti róla, de azt a tizenhárom esztendőt, amely a két beidegezett mozdulat között eltelt sem vitéz *Kolosváry*tól, sem lölünk, sem a magyar élettől, sem Debrecen város nacionalista közönségétől nem veheti el semmi hatalom. Annak a tizenhárom esztendőnek kemény csaláitól, hősi emlékeitől, vitéz lelkétől, nem búcsúzhatalunk mi soha az életben s úgy hisszük még forma szerint sincs kitől búcsúzunk, kitől válunk, mert hiszen vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály*, az erdélyi föld száműzöttje, aki 1922 december 1-én először tette lábát debreceni földre, ma nyugodtan mondhatja el: *civis Romanus sum!* A harcos, aki az erdélyi havasok közül jött hazát talált, új otthont épített magának s akárhová állítsa sors vagy felsőbb rendelés ő már elszakíthatatlanul örökre jttthon van Debrecen falai között.

Mikor először jött ide, tűzbe, lángba, ellenséges gyűlölet gránát verésében állt a debreceni nacionalizmus széteső frontja. S a „főhadnagy szerkesztő urat” — ahogy akkor nevezték, még erről az oldalról sem fogadta más, mint jóindulati sajnálat, ami olyan embernek jár ki valami nagyon reménytelen vállalkozásba fog. És a demoralizált debreceni fronton mégis csoda történt, esodát tett vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály*, páratlanul szívós energiája, befelé izzó lelkesedése, magyar lelkének forrongó tüze, termő és teremő ereje. A válságokkal küzdő kicsi vidéki ujság a legnagyobb provinciális napilappá nőtt, a szétbukó nacionalista szervezetek új harci rendbe álltak, a megingott arevoat félelmes erejű fronttá szelcsült, hogy végül rohammal vegye vissza Debrecen szívét, ősi városházát a magyar gondolatnak, ősi szellemnek. Tizenhárom esztendő előtt még néhány álmódzó fanasztából, egy pár elszánt fanatikusból állott a debreceni nacionalista tábor s ezen a tavaszon vitéz *Kolosváry* — és kizárólag — az ő munkája nyomán — már tizenkétezer szavazal Debrecen hatalmas többsége sorakozott fei

Abesszínia négusa eladta országa felét az olajmágnásoknak

Szenzációs fordulat a keletafrikai ügyben — Hajlé császár szövetségelt egy angol-amerikai érdektársasággal — Hetvenöt évig idegenek aknázzák ki Abesszínia petróleumforrásait

London, augusztus 31.
A világsajtó arról a világraszóló szenzációról számol be, hogy a legnagyobb keletafrikai feszültség idején a négus óriási és rendkívül értékes abesszin területek kihasználásának jogát egy angol-amerikai érdektársaságnak engedte át, ugyanakkor pedig a diplomáciai világban nagy szerepet játszó Csana-ló vízterének értékesítése is angol csoport kezébe került. Húszmillió fontnyi tőke vonul így be Abessziniába.

Feltűnő beállításban közli a Daily Telegraph reggeli száma Addisz Abebába kiküldött tudósítójának azt a jelentését, hogy Hailé Szelasszié császár szerződést írt alá Rickettel, az Africa Company képviselőjével. A szerződés értelmében ez a vállalat kizárólagos jogot nyer 75 évre, hogy Abesszínia területének több mint a felében egvedül aknázzassa ki a petróleumforrásokat és más természeti kincseket.

Az a terület, amelyet a társaság kiaknázzhat és amelyen úgyszólván kizárólagos gazdasági jogokat gyakorol, északon Eritreától a Havash folyóig és onnan addig a pontig terjed, ahol az Addisz Abebából Dsibutiba vezető vasútvonal átkel a folyón, onnan egyenes vonalban a Rudolf-tóig, ettől pedig Keja határáig terjed.

Az afrikai társaság, amely a tervek szerint Digiggában óriási petróleumfinomító telepeket fog létesíteni, tízmillió font sterling alaptőkével dolgozik.

A számítások — írja a Daily

Telegraph tudósítója — azt mutatták, hogy Abesszínia a szerződés révén négy-öt év alatt háromszor annyi jövedelemhez jut, mint amennyi most az ország egész bevétele, körülbelül 3 millió fontsterlinghez. Hónapok óta tartottak a tárgyalások a szerződés megkötése körül, amelyeket Addisz Abebában az afrikai társaság nevében Rickett vezetett akit méltán neveztek el „az angol-amerikai nagytőke Lawrence”-

ének, mert minden nagyarányú pénzügyi műveletben, amelyekben legutóbb az angol-amerikai tőke befektetést keresett, ő játszotta a vezető szerepet. A legutolsó pillanatig olyan szigorú titokban folytatták a tárgyalásokat, hogy a készülő megállapodásról a néguson és Ricketten kívül Abessziniában csak három ember tudtak, akiknek titoktartásában feltétlenül meg lehetett bízni.

Debrecen közönsége impozáns ünnepség keretében búcsúzott el vitéz Kolosváry-Borcsa Mihálytól

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Szombaton este az Arany Bika díszterme zsúfolásig megtelt Debrecen város társadalmának vezető egyéniségeivel, akik egy felejthetetlenül szép és minden mozzanatában megható ünnepség keretében búcsúztatták el vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* főszerkesztőt, a Nemzeti Egység törvényhatósági titkárát Budapestre távozása alkalmából. Mint ismeretes, vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály*, akinek nagyszabású politikai, társadalmi és szociális működése szorosan egybeforrott Debrecen életével s

akinek tizenhárom éves debreceni munkássága korszakalkotó eredményeket mutat fel, a napokban már Budapestre költözik, hogy ott a miniszterelnökség sajtóosztályán, mint miniszteri osztálytanácsos és a vidéki sajtóügyek előadója, rendkívül fontos megbízatásának a kormányelnök bizalmából eleget tegyen.

Debrecen hazafias polgársága impozáns módon adott kifejezést annak a szeretetnek, tiszteletnek és megbecsülésnek, amely vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály*t a társadalom minden rétegéből körül-

Gömbös Gyula zászlói alatt.

Ki tudná megmondani, hogy hány fájó sebbe, hány emésztő álmatlan éjszakába került ez a ragyogó eredmény? Ki emlékszik rá, hogy mennyi méltatlan gyalázkodást, mennyi ortörtődést kellett tűrni tizenhárom esztendő alatt a magyar nacionalista gondolat szolgálatában? Ki emlékszik ma az ádáz ellenségre, hűtlen barátokra?

Mi és vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* csak arra emlékezünk már ami ebben a harcban szép és nagyszerű, hősi és dicsőséges volt és marad. A lemondásra, szegénységre, amelynek előkelő tisztességét tőle tanultuk, a

baltársi hűségre, amelyben ő adott ragyogó példát, az örök újra-kezdés permanens lendületére, amellyel ő járt előttünk, a másokért élő önzetlenségre, amelyre nálánál szebb példát nem adott senki.

S ha már búcsúzni kellene, minékünk nincs miért búcsúzni, mert hiszen vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* lelke, tanítása, példamutatása kitörülhetetlenül itt marad a mi lelkünkben, a Debreczeni Ujság szellemében, Debrecen szívében. Amikor visszalér ez a lélek köszönti őt, ha debreceni areba néz mindig meglátja azokat a vonásokat, amelyeket ő formált rája, ha debreceni szívet hall látkeltni, az

ő szívének magyar dobogása diktálja a ritmust és ez a forró, pezsdülő, magasra szárnyaló szívütem azt hirdeti, kiáltja ő felé: *vissza várunk!*

Vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* úgy lép ki — ideiglenesen, — Debrecen életéből, hogy távozását nem akarja ehinni senki, a roppant úrt, amely utána marad érzi minden hű magyar a hihetetlen hiányt fájlalja, síratja minden igaz barát s mi akik itt maradunk árván, egvedül, mindig vissza várjuk őt, aki nélkül nem élhet ez a debreceni élet, aki nélkül nincs többé nacionalista magvarság, nincs és nem lehet igazi magyar Debrecen

33% kedvezménnyel utazhat Budapestre!

Igazolványok 2:20 P-ért kiadóhivatalunkban kaphatók (József kir. herceg-u. 16.)

Vissza a természethez!

Az **IGMANDI** vizben

Ösgyógyerő rejlik,
Mesterséges pótlás
Nem sikerült eddig.

Akinek rendes széke nincs,
Mit annak minden földi kincs...
Igyál „IGMANDI”-t és hidd el,
Nem cserélsz Te Vanderbilttel!

Jól emészték, jókedvem van,
Nem irigylem senki fiát:
„IGMANDI”-nak köszönöm a
Testi-lelki harmóniát!

Vigan dudál a portugál,
Ha „IGMANDI”-val operál!

Akinek ritkán kell, — vehet kis üveggel.
Forrástulajdonos: SCHMIDHAUER LAJOS, Komárom.

vette. Az Arany Bika díszterme nyolc óra után már zsúfolásig megtelt a tisztelők s jóbarátok nagy seregével s a terem nézőterén sűrű sorokban elhelyezett asztalokon kívül még a pódiumot is terített aszalokkal kellett meg-
rakkni.

A társasvacsora közönsége

A banketten megjelent előkelőségek élén megjelent báró Vay László főispán, dr. Vargha Elemér kormányfőtanácsos, h. polgármester, Rásó István alispán, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, dr. Ruffly-Varga Kálmán felsőházi tag, Lám Dezső h. rendőrőrnagy, dr. Galánfy János kormányfőtanácsos, a Közigazgatási Kamara elnöke, Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, pápai főpap, Uray Sándor ref. moderátor lelkész, Papp Gyula szentszéki tanácsos, vitéz Bessenyei Lajos dr. tankerületi főigazgató, vitéz Berényi István ny. ezredes, dr. tanyogi Szűcs Géza kormányfőtanácsos, az Ügyvédszövetség elnöke, dr. Mező Sándor ügyészségi elnök, dr. Benkő Géza vm. főügyész, Surgoth Jenő gazd. főtanácsos, főfelügyelő, Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő, Horváth Bertalan pénzügyigazgató, min. tanácsos, Fodor Dezső p. ü. igazgatóhelyettes, dr. Zsögöd Jenő tanácselnök, dr. Szathmáry István MÁV főtanácsos és dr. Székely Ferenc a Keleti-pályaudvar főnöke a MÁV képviselőjében, vitéz Boross Bertalan tábori főesperes, dr. Balla Bertalan, dr. Csóka László, Dömsödy Imre, Orosz Árpád, dr. Kupinszky Sándor tanácsnokok, Vida-Szilcs Imre műszaki tanácsos, dr. Reke Gusztáv főügyész, dr. Rásó Sándor, dr. Palor Győző th. főügyész, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, igazgató, dr. Barts Jenő h. igazgató, dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácslegyző, dr. Went István egyetemi tanár, Kardos Géza színigazgató, Ferenczy Károly MTI ker. felügyelő, dr. Láng Sándor e. ü. főtanácsos, tisztifőorvos, dr. Gergely Jenő kormányfőtanácsos, dr. Halász Miklós gazdasági főtanácsos, professzor, Bessenyei Gyula műasztalos, dr. Böszörményi Géza ügyvéd, Kardos Gyula igazgató, Králl Jenő erdőigazgató, Cheh-Czegledy András birtokos, dr. Csáthy Dezső ügyvéd, Markovits Ignác igazgató, dr. Sz. Nagy Samu ügyvéd, Versényi Tibor kincstári főtanácsos, vezérigazgató, Ungár Jenő igazgató, Szabó Imre asztalosmester, Böszörményi István kereskedő, dr. Berencsy Zoltán főorvos, dr. Ratkóczy János főtitkár, Csomor Gyula moztulajdonos, Fürst László igazgató, Feldmann Sándor bankigazgató, Csanak István igazgató, Gál Samu HÉV igazgató, dr. Tarján Oszkár HÉV tanácsos, vitéz Poroszlav János szobrász, dr. Fábián Antal íráshíró, Vadász László MÁV felügyelő, dr. Erdély János tanár vitéz Szegedy Gyula h. igazgató, vitéz Fülöp János őrnagy, dr. vitéz Kovács Elemér törvényszéki bír., dr. V. Szabó Miklós orvos, dr. László Béla közigazgató-h., vitéz Váry Sándor tanár, vitéz Csánky Adorján igazgató, vitéz Poroszlav András ny. huszárőrnagy, vitéz Nagy István, vitéz Onody János, dr. vitéz Kiss József tanácsnok, vitéz Horváth Gábor, dr. vitéz Szily Tibor főorvos, vitéz Holló Imre, dr. Markovits Elemér ügyvéd, Ganovszky Lajos kereskedő, Bóde

Gyula hentes, dr. Diószeghy János főszerkesztő, Venyige Ferenc gazda, Domokos Gyula, Szeszich Gyula, dr. Simon Imre ügyvéd, Tóth Miklós, Rickl Géza földbirtokos, Bajmóczy Endre főállatorvos, Blaskovits Mihály lakatosmester, dr. Vargha Ervin, Borkócs Sándor ig., Juhász József, Saári Gyula mozdonyvezető, Torma Kálmán árvaszéki ülnök, Poroszlav István árvaszéki ülnök, dr. Nagy Sándor alügyész, dr. Dolhay Imre mérnök, dr. P. Nagy Elemér, Kisfábián Béla, dr. Gaertner István főorvos, ifj. dr. Benkő Géza, Kovács Gábor főszolgabíró, dr. Uray Sándor főispáni titkár, dr. vitéz Király Andor, Torma Lajos bankigazgató, Aberle Raymond vill. igazgató, dr. Sarkadi Keztyűs Lajos professzor, Benedeky József ny. MÁV főművezető, Mester Lajos iparosmester, dr. Böszörményi Béla ügyvéd, dr. Lengyel Zoltán főorvos, dr. Pauchly Géza, dr. lovag Schmidt Félix főorvosok, dr. Nagy Jenő OTI igazgató, dr. Salánky József tisztifőorvos, dr. Árvay Nándor ügyvéd, Nagy Jenő városi számvevő, dr. K. Nagy Zoltán bír., dr. Szabó Andor, des Combes László, dr. Árvay Nándor ügyvéd, Kutassy Lajos mérnök, Hermann Károly, Szondy Irma, Vermes Lajosné, Báthory Matild, Hernády Magda,

Madarak, emlésök kitévését

legolcsóbban vállal
Érces Ferenc
állatkitűző
Piac-utca 64. sz.

Lámor Micke, Bretán Ica, Párkányi Magda, Vermes Katóka, dr. Baán Ernő, Gulyás Endre, dr. Pongrácz Elemér, dr. Pongrácz Kálmán, Tamássy László szerkesztő, dr. Jankó András ügyvéd, Szabó József ny. százados, dr. Elischer Géza ügyvéd, Rickl Antal nagykereskedő és neje, öz. Kárpáthy Józsefné, Máthé Lőrinc főintéző, Demeter Gyuláné, ifj. Kovács Jánosné, Hock Béláné, Hegedűs Károlyné, Kiss Jenőné, Bálint Elekné, Erdélyi Dezsőné, Szenvedő Jánosné, Palotay Lajosné, Erdélyi Margit, Megyery Pál, Both József, Király Károly, Bárdossy István, Takács Mihály, Soós Kálmán NEP irodaigazgató, jeddi Fejér Endre, Király Andor, dr. Tervev Tamás kormányfőtanácsos, ügyvéd, Benkő János ny. őrnagy, dr. Szabó Zoltán ügyvéd, Iklódy János irodaigazgató, Bákay Mihály, Nyilas István, Tóth Lajos építész, Mogoróssy Győző kereskedő, Subajda Béla igazgató, vitéz dr. Borzsoy Jenő kormányfőtanácsos, Fegyváry János nagykereskedő, dr. Wattay József kir. főügyész, dr. Kövessy József, dr. Baczony Sándor polg. titkár, Bartha Sándor ny. MÁV főtanácsos, Böszörményi Géza, Soós Kálmán, dr. Kója Sándor igazgató, dr. Nagy Béla, Kertész István gazdálkodó, Sántha Imre mérnök, Kerekes György igazgató, dr. Orosz István, dr. Ecsedi János, dr. Szabó László, dr. Daróczy István, dr. Csontos Gyula, Furka Viktor, dr. Bodnár József th. tanácsnok, Varga Jankó János, Kipusi Imre, Varga Gyula, Romhányi László, Ze-

gedy Lajos, Farkas Mihály, Gyarmati Miklós dr. Menyhárt Béla, Hütter Keresztély, dr. Korpássy D. László tisztifőorvos, dr. Iklódy János rendőri bfró, dr. Koller József ipartügyi előadó, dr. Ignáth Sándor, Stieber József, Csobay Sándor, Vári Szabó Tibor, Bojtor Ernő, Király Tibor, dr. Nagy Sándor, dr. Soós Jenő, Nádházi Géza, Dergán Károly Könyves Tóth Kálmán, Maga Ernő, Májerszky Béla, dr. Imcsfalvi Domokos, Voith István, dr. Dobray Endre, Nagy Zoltán, Kassay Tibor, dr. Radetzky László, Károlyi Ferenc, dr. Répássy István, Czako Zoltán, Tóth Gyula, Szabó József, dr. Varga Kálmán, V. Mórítz Bertalan, Reiner Antal, vitéz Boskó Mihály, Szakács Mózes, dr. Csire Ferenc, Baló Aladár, Radnóti Ferenc, Kovács Kálmán, Faltay Pál, dr. Szilágyi Andor, Szabó Pál, dr. Payer Dezső ügyvéd, Szilágyi Mihály, dr. Rásó Gyula főszolgabíró, Radó Gábor, dr. Almássy György, Piskolthy Ferenc főmérnök, Klár József, Bánvay Antal, Serr Lajos, Serr Lajosné, Kardos György, Józsa Géza, Tökés Ferenc, Musindzky Sándor, Nagy László, Vékony Sándor, Kandí Dániel, Szabó Sándor, dr. Kuthy Sándor, dr. Josa László, Nagy József, dr. Hernády Pál, Nagy Andor, dr. Papp Antal, Hatty Ferenc, Osváth Lajos Nagy Lajos, Mody Rózi, Alföldi András, Fűrész Szabó József, dr. Salay György, Gombosi Sándor, Szakmáry Mihály, dr. Németh István, Reviczky Tibor, Zih Ferenc, Nagy József, Kelemen János, dr. Szabó Imre, Nagy Zoltán, Polnizky Andor, Bak Károly, Szabó Adél, Vankó András, vitéz Palotai, Adélnyky Zsigmond, Rátonyi József, Kiss Ferenc, Fábián József, Kiss Ernő, Bakosy István, Várdi Lajos, Kardos Géza, Jékel Pál, Banesik József, Peutaller Béla, Balázs Sándor, Pozsonyi István, Gaál Imre, Jámber János, Vig Imre, Horváth Gyula, Vig József, Szabó István, Gebei Ferenc, Linckner János, vitéz Kecskeméthy József, Borsos Péter, Veress Lajos, dr. Szűcs Lajos th. fogalmazó, dr.

— Gyenkékedés idején, különösen ha a rosszullét, szorulás vagy keresztláfás okozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írnak a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező.

Mihály, id. Kertész László, ifj. Kertész László, ifj. Balogh István, Szakácsi János, továbbá az újságíró-társadalom tagjai: Marschalkó Lajos, Benyovszky László, dr. Nagy Imre, Nagy Gábor, Csávás István s még sokan mások.

Este fél 9 órakor lépett a terembe vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály felesége, Voith Ilonka és sógornője, Voith Margit társaságában, akiket a jelen voltak percekig tartó, lelkes ünneplésben részesítettek.

Báró Vay László főispán beszéde

A vacsorán az első felköszöntőt báró Vay László főispán mondta s a töle megszokott súlyos értékű szavakkal méltatta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály elvált-hetel érdemeit.

— Ma érkeztem haza szabad-ságomról, — mondotta báró Vay László — és örömmel raqatam meg az alkalmat, hogy felszólaljak akkor, amikor Debrecen remzeli érzését társadalmának legjobbjai gyűltek össze itt, hogy búcsút vegyenek vitéz Kolosváry-Borcsa Mihálytól, midőn ő debreceni munkahelyéről egy magasabb, díszesebb pozícióba távozik. Egyike vagyok azoknak, akik közvetlenül látták azt a hatalmas munkát, amelyet vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály a keresztyén-nemzeti gondolat szolqalátában fejtett ki. Ezért a munkáért neki csak a legteljesebb elismerés és megbecsülés jár. Ez a mai összejövetelünk tanubizony-sága annak, hogy Debrecen város közönsége nem kívánja tovább azokat az eszméket uralkodni látni Debrecen közéletében, amelyek a demokraciának és a humanizmusnak az alarcában tetszelegve a nemzeti eszmét a maradék sorba szeretik vclna állítani. Debrecen polgársága tisztában van azzal, hogy az a purifikáló harc, amely a tiszta közéletért és egy megtisztult közszellemnek az életrehívásáért folyt a közelmúltban — és amelynek te is, tisztelt barátom, megalkuvást nem tűrő bátor harcosa voltál.

Megmutattad az új magyar jövő útját, azt az utat, amelynek az

Sylvia Coldcrém.

Szappan érzékeny arcborre a legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk. Kizárólagos állandó főerakat, máshol nem kapható. Közép 40 fillér, óriás 80 fillér.

CORYSDOR KÖLNIVIZ

egújabb divatos extra minőségű tartós illat. Minőségét garantáljuk! Védjegyezve! Máshol nem kapható! Állandó kizárólagos fölerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRI
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
Címet kérem megjegyezni!

Ez évi termésű

napraforgó pogácsa és
abraktakarmány kis és
nagytelekben kapható

„Mezőgazdáknál”,
Debrecen, Hunyadi u. 13.

Kardos László

iskolai kelengyél

Kiválnak: minőség, szépség és
tartósság által, tehát jutányosak

Matracok, takarók, paplanok,
fehérenemű, ágynemű, asztalnemű
harisnya és zsebkendő nagy
választékban.

Előírászerinti: kötények, szövetruhák, készen és mértékszerint

„Mestersuper“
„Regős“ világmárka!

Egyedárusító: **SOLTÉSZ** Kálvin-tér 2. sz.

KERÉKPÁROK

alapját csakis a tiszta keresztény erkölcs és a nemzeti eszme alkotják.

Báró Vay László főispán lélekemelő szavait kilőző ováció fogadta.

Végezetül báró Vay László fő-

ispán kijelentette, hogy ő nem búcsúzik Kolosvárytól, de kéri, hogy azt a munkát, amelyet tizennyolc évvel ezelőtt kezdett, új és magasabb beosztásában tovább is lankadatlan erővel és Debrecen javára folytassa.

Vitéz Berényi István: Tudunk-e a helyére méltó férfit állítani?

A viharos tappsal és lelkesedéssel fogadott beszéd után vitéz Berényi István ny. ezredes, vitézi székfőnök Debrecen egész keresztény magyar társadalmának képviselőjében búcsúztatta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt. Beszédében kiemelte azt a hatalmas munkát, amelyet másfél évtizeden keresztül folytatott Debrecenben a keresztény-nemzeti gondolat érvényesüléséért.

— Nem mindennapi lelki erő kellett ahhoz. — mondotta. — hogy vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály küzdve a szegénységgel, az ellenségek gyalázkodásával, el ne veszítse hitét, kitartását, lelkierejét. Sebket kapott, sebeket osztott, mert harcias egyéniség volt. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály

egész működése a legnagyobb tiltakozása volt a magyar faj legszörnyűbb bűne, a mozdulatlanság ellen. Mikor ő távozik innen, Debrecen keresztény nacionalista társadalmának főgyerdejéből kiderül egy hatalmas fa, rés támad a lombokon s kételkedve kérdezi mindenki, hogy tudunk-e helyére olyan harcos, kiváló egyéniséget állítani, mint ő volt. Debrecen nacionalista társadalmának tagjai mindenkor meleg baráti érzéssel fognak megemlékezni róla, mint olyan egyéniségről aki mindig kész volt önzetlenül harcolni a keresztény nemzeti gondolatért, emberhez már alig méltó sorsban élő nyomorgó magyar testvéreiről.

„Az első csatavonalban harcoltál!“ — mondotta vitéz Bessenyei Lajos

Vitéz Bessenyei Lajos kir. tankezelői főigazgató a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya nevében köszöntötte gyönyörű beszéddel vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt. Arra mutatott rá, hogy a két forradalom után az Egyesült Ker. Nemzeti Liga volt az, amely vállalkozott arra, hogy a nagy ideális gondolatokat, az Isten királyi, hazai, erkölcs. munka, becsület fogalmát vissza plántálja a nemzetbe. Ezeknek a gondolatoknak volt harcosa, önzetlen közkatonája és vezére vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály. Ő és mi nem azt nézzük, hogy milyen valóságok hanem azt tekintettük, hogy mindnyájan magyarok vagyunk. Mi azt hirdettük, hogy amíg a világ lesz, mindig lesz harc és mindig áruló az, aki fajtájából ki akarja ölni a nemzeti érzést. Akik ezeket a keresztény nemzeti elveket hirdették, mielőtt vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály idejött, sárga foltot viseltek ebben a legmagyarabb magyar civitásban. Azt

mondták ránk, hogy a korzus lovagjai vagyunk; mondották ezt azok, akik a legvérszesebb szabadkőműves kurzusnak voltak lovagjai. Ma már a magyar nemzeti egység gondolata útban van és te vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály büszke lehetsz rá, hogy ezért a gondolatért az első csatavonalban harcoltál! (Viharos taps és éljenzés.)

Philips 1936.
typusu rádiókészülékelt cégem már árusítja. Díjmentes bemutatás részletre is.
Gulyás Ferenc
csillár, rádió szaküzlete
Plac-u. 59. Telefon 32-19

Testületek és egyesületek búcsúja

Benedek Sándor MÁV műhelytűzvédelmi főmérnök a magyar munkásság nevében köszöntötte ezután vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt.

— Nem búcsúzunk. — mondotta,

Török kertészetben Simonyi-ut 9.
cserepes dália különlegesek, élő és sziklanövények, egyházi növény palánták olcsón kaphatók
Kertrendezés, teraszt, balkonok és ablakok díszítését szakszereven eszközözi.

— mert a te távozásoddal nem szabadhatnak meg azok a szálak, amelyek közöttünk szöszöttek. Az a minden ízében nacionalista politika, amelynek tizenöt esztendőn keresztül te magvetője voltál, most indul el arra a diadalmas útra, amelyen hiába akarnak gáncot vetni a hatalomra törekvő kicsinyesek. Tőled nem búcsúzatunk, mert akik egyet akarnak, azok együtt maradnak mindörökké.

Bessenyei Gyula Debrecen inarossága nevében mondott megható búcsúszavakat és meleg szeretettel köszöntötte nemcsak vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt, hanem feleségét is. A Nemzeti Egység női csoportjának szónokának meleg hangú szavai után Kertész Kálmán Debrecen gazdátár-

sadalmának nevében mondott búcsúszavakat.

— Nem búcsúzom én tőled, — mondotta. — mert azokat a szálakat, amelyek minket összekötöttek, egy búcsúvacsorával nem lehet szétvágni. Köszönjük neked, hogy felnyitottad a szemünket. Egy új nemesség kikiáltására kell törekednünk.

Dr. Szabó Sándor, a Magyar Ifjúsági Szövetség és a fiatal magyarság nevében üdvözölte vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt s azt hangoztatta, hogy ő volt Debrecenben az a férfi, aki az új nemzedék élén elindította a magyar mentést.

Urav Sándor ref. moderátor-lelkész megható szavakkal, mint vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt debreceni eskető papja, még egyszer megáldotta őt és feleségét. Dr. Kólya Sándor igazgató a Debreceni Ujság—Hajdúfűszerkesztősége tisztviselői és munkásai nevében azzal búcsúzott vitéz Kolosváry-Borcsa Mihálytól, hogy mi mindenkor visszavárujuk őt. Dr. Serly Béla ügyvéd a Frontharcos Szövetség debreceni csoportjának üdvözlését tolmácsolta gyönyörű beszédben. — majd vitéz Kolosváry Borcsa Mihály emelkedett szólásra.

Vitéz Kolosváry: „Mint katona jöttem a debreceni ütközetbe“

— Nagyon nehéz az én feladatom. — mondotta — amikor búcsúvacsorára ülnek össze azok, akik szeretettel vetik körül azt a munkát, amelynek én szerény közkatonája voltam. Nehéz a szerepem, mert úgy érzem magam, mint az a frontkatona, akit a vezényszó akkor szólít más pozícióba, amikor még javában tart az ütközet. Én mint katona jöttem 13 éve a debreceni ütközetbe. Úgy jöttem Debrecen városába, mint aki egy ellenséges táborba lép. Debrecennek akkor az volt a híre, hogy a régi liberális világ itt vetette meg a lábát és Debrecen úgy szerepelt a közvéleményben, mint olyan város, mely nem akar beleilleszkedni a keresztény nacionalista egységbe. Debrecen megismerni nagyon nehéz, de aki megismeri, az meg is szereti.

— Debreceni működéseim során feladatomban érzem, hogy a magyar ifjúság keresztény-nacionalista megszervezésével foglalkoztam. Tizenhárom esztendőmet odaadtam a keresztény-nemzeti gondolati szolgálatára. Mást nem mondhatok, hogy az maradtam, aki voltam tizenhárom éve. Az ember gyöngé, lehetnek tévedései, de a szándék, az elhatározás mindig becsület és tiszta volt. Tizenhárom esztendő után úgy megviek el, mint ahogyan jöttem: ma sem tudok szebb eszményt magam elé állítani, mint a keresztény-nemzeti Nagymagyarország eszményét. Elmegyek sokkal szegényebben, mint ahogyan jöttem, mert a magyar sajtó és magyar közélet földi javakat nem ad senkinek. Itt marad az a magyar ifjúság, amelynek tettereje lendületet adott munkámhoz.

Azt hangoztatta ezután, hogy Debrecen ősi polgárságának és az agrár Magyarországnak legkülönbébb rétege a gazdátársadalom. Amikor egyenlő szeretettel búcsúzom el ennek a városnak minden társadalmi osztályától, csak azt állapítom meg, hogy ha a munkámnak volt valami értéke, akkor ezt elsősorban a debreceni gazdászati értelmiség és a munka sikerét elsősorban ennek köszönhetem. Arra kértem őket, hogy a Nemzeti Egység pártjának céljait vigyék diadalra az egész országban. Debrecenben költöttem el legnagyobb kincsemet, az ifjúságomat és ezt a kincset nem magamra költöttem el. Nem

Talajvíz, nedvesség ellen megnyugtató és biztos szigetelő anyag a „BIBER-F“

Biber művek Rt.
BUDAPEST VI. JOKAI TER 8.
100 %-ig hazai gyártmány!
Kapható: Építési anyag és festék-kereskedésekben.

emberek ellen, nem gyűlölködésből harcoltam, nem személyek ellen, hanem csak akkor, amikor cíveim azt követelték, hogy mint katona bárkivel könyörtelenül szembeszálljak. Én debreceni polgárként megviek el innen és Debrecenért kívánok dolgozni, — amennyire az út és a mód erre megadatik. A keresztény és magyar Debrecen boldogulására emelem a poharamat.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály felszólalását percekig tartó, viharos taps és lelkes ováció köszöntötte, majd a megjeleniek egymásután járultak oda, hogy könyves szemekkel vegyék búcsút tőle. A négyezerterítékes bankett kitűnő megrendezéséért dr. Pajor Győző tb. főigazgató s a rendőrgárdát is illeti elismerés, míg az Arany Bika igazgatósága részéről vitéz Fehér István táradozott nagy ügybuzgalommal. Az asztalokat Farkas Margit virágkereskedése díszítette fel pazar szépségű bokréttákkal. A búcsúvacsora alkalmából vitéz Kolosváry Borcsa Mihályt táviratilag és levélben üdvözölték olyanok, akik akadályoztatásuk, vagy Debrecenből való távollétük miatt nem vehettek részt a vacsorán.

Ma utoljára
lép fel az óriási sikert aratott művészpár:
Érckövy László
és
Horváth Ica
az **APOLLOBAN**
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn: új műsor!

Előirásos intézeti matracok, paplanok, takarók

nagy választékban, megbízható minőségben, olcsó árakban Erdélyi Szőnyegház Debrecen, Piac-utca 34. szám. Telefon: 32-45. Hegedűs és Sándor ház

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr. Farkas Pál, délután 5 órákor dr. Farkas Pál, Kistemplomban délelőtt 9 órákor Kiss Antal, Jenő, 11 órákor Mojnár Ferenc délután 5 órákor dr. Farkas Ignác, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Nagy Dezső, délután 5 órákor dr. Módis László, Árpád-téren délelőtt 10 órákor Módis László, délután 3 órákor dr. Farkas Pál, Ispoltályban délelőtt 10 órákor Uray Sándor, délután 5 órákor Kucsár Dezső. Homokkertben délelőtt 10 órákor és délután 3 órákor Hálász András, Kerekestelvi templomban délelőtt 10 órákor dr. Soós Béla, délután 3 órákor Orosz János th. Wojalka-telepen délután 3 órákor Szilágyi László th. Nyilastelepen délután 3 órákor Udvarhelyi György th. Csapokertben délelőtt 10 órákor Kovács Árpád, délután 3 órákor Melegh Daniél, Szegényházban délelőtt 10 órákor Kovács József, Egyeken délután 3 órákor Nagy Dezső, Tégláskertben délután 3 órákor Ács Mihály, Nyúlason délelőtt 10 órákor úrvacsorát oszt Magyar Bertalan. — Nagytemplomban délelőtt fél 12 órákor levéte istentisztelet: Mezey Béla.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisemend. — Misk a főoltárnál 6. 7. 8. 9. fél 10. 11. háromnegyed 12 és fél 1 órákor. 8 órákor piarista diákmise, fél 10-kor nagymise, utána prédikáció, Utolsó mise fél 1 órákor. Délután ájtatosság

A görög szert. róm. kath. templomban

reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diák- és katonamise együtt, 10 órákor nagy szentmise, a szent beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órákor rózsafüzérajtatosság, 4 órákor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban

Vasárnap délelőtt 10 órákor és este 6 órákor istentisztelet igehirdetéssel. — Prédikál Pass László ajspere.

— Istentisztelet az unitárius templomban. Hatvan-utca 24. szám alatt levő unitárius templomban szeptember 1-én, vasárnap délelőtt 10 óráig kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalmával imádkozik és prédikál Ferenc József budapesti unitárius lelkész.

GRAND HOTEL IMPERIAL
NAGYSSZALLODA
BUDAPEST
1 perc a keleti pályaudvartól.

Rendkívül olcsó új idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezés-sel, fűtéssel és borralvalóval heti . . . . . P 58.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralvalóval heti . . . . . P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralvalóval heti . . . . . P 45.—

Általozónak is rendkívül mérsékelt árak.

Pár napon belül megkezdődik az import tengeri kiosztása

Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő nyilatkozata a Debreczeni Ujság—Hajdúföldnek

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld hasábjain már hírt adtunk arról, hogy a kormányzat a hízaláláshoz szükséges tengerimennyiséget biztosítani fogja, amennyiben Romániából származó import tengerit fog, aránylag kedvező áron a gazdák rendelkezésére bocsátani. Kétségtelen, hogy a kormányzatnak ezen elhatározását a gazdaságszolgálat megnyugvással vette tudomásul és érthető türelmetlenséggel várja, hogy az igényelt tengerimennyiséget mikor fogja megkapni. Ezze! kapcsolatosan kérdést intéztünk Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselőhöz aki több tisztelt képviselő felkérésére az aszályval kapcsolatos segítés kérdésével foglalkozik és tőle a következő tájékoztatást nyertük.

A kormányzat — mondta Megay-Meissner Károly — elsőrendű feladatnak tekinti, hogy az idej nagy és hosszantartó szárazság következtében előállt takarmányhiányon enyhítsen. Különösen fontos a tengeri szükséglet beszerzése, miután a hízalálás zavartalan menetét, minden körülmények között biztosítani kell. A sertés hízalálás mennyiségi és minőségi biztosítása nemcsak a belső szükséglet kielégítése szempontjából jelentőségteljes, hanem azért is, hogy a külkereskedelmi szerződéseken biztosított kiviteli kontingenseket kihasználhassuk. A hajdúsági tengeriszükséglet biztosítása egyenesen közérdek. A Hajdúság is azon területek közé tartozik, ahol kiváló minőségű sertés hízalálás, tehát ennek a biztosítása fontos érdek. Nálunk, a kisgazdák a sertés hízaláláshoz származó bevételből fedezik különböző szükségleteiket és ezen bevételükből szoktak adófizetési kötelességeiknek is eleget tenni. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem,

hogy vidékünkön igen sok mezőgazdasági munkás család foglalkozik baromfi-hízalálással és ha elegendő tengeri nem áll rendelkezésre úgy nem csak a szépen fejlődő baromfi exportunkra lesz káros kihatással, hanem a mezőgazdasági munkásságunk egyik igen jelentős bevételi lehetőségét veszíti el. Mindezek tudatában természetesen elsősorban a Hajdúság tengeri szükségletének biztosítására fektettem a főszűrt és sikerült elérnem azt, hogy a Hajdúság, elsősorban pedig választókerületem a már megállapított 100 vagonon felül, jelentős excontingenst fog kapni. A kormányzat miután a szükséges külföldi fizetési eszközt az import céljaira előteremtette, egyelőre 4000 vagon tengerit fog importálni. Számítások szerint ez a mennyiség október hó közepéig elegendő lesz.

Érthető, hogy a gazdák türelmetlenül várják a tengeri kiosztását, egy részt mert már a készletek kifogytak, másrészt a közforgalomban olyan aránytalanul magas a tengeri ára, hogy azzal gazdaságosan hízalni nem lehet. A hajdúsági gazdák megnyugtatóra közlöm, hogy a tengeri pár napon belül megérkezik, elsősorban a Hajdúság részére fogják leszállítani, amikor is azonnal meg fog kezdődni a kiosztás is. Amint értesültem, az illetékes hatóságok — nagyon helyesen — először az 50 q aluli igényléseket fogják kielégíteni. A tengeri már úton van, azonban a Duna alacsony vízállása miatt, a tengerit szállító hajók csak igen nagy nehézséggel és átrakással közlekedhetnek és ez okozta a késedelmel is.

A kormányzat már tárgyalásokat folytat újabb tengeri behozatal érdekében és bizonyosra vehető, hogy olyan mennyiségű tengeri behozatala válik lehetségessé, amivel a további szükséglet is fedezhető lesz.

KÓCZÉ GYULA

cigányzenekarával esténként a nagyerdei Vigadóban

KÁNIKULAI KACSA

AZ IVERNESSI SARKÁNY

Londonból jelentik: G. Spitzer londoni orvos egy Skóciában tett éjszakai autó útján Inverness közelében hatalmas állatot látott, amint keresztülfutott az úton. Az óriási állat mindössze ötven yardnyira volt tőle, amikor megpillantotta s Spitzer azt állítja, hogy az állat tökéletesen hasonlított azokra a képzeletbeli képekre, amelyeken sarkányokat ábrázolnak. (Eddig a szenzációs híradás. Minden esetre kár, hogy Spitzer nem vitt magával spárgát. Ez ugyanis szükséges a sarkányok felérésztéséhez.)

— Áramszüneteltetés. A Világítási Vállalat értesíti a villamosáramforgasztó közönséget, hogy javítások miatt szeptember 2. és 3-án a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Szeptember 2-án, hétfőn déli 12 órától délután 14 (2) óráig: Petőfi-tér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János-u, eleje, Külsővárszárter, Széchenyi-utca, Szoboszlói-út, Kécs, Ispoltály, Salétrom, Déj-sor, Vargakert, Máv, pályaudvari rak-tár és fűtőház, Csónakázótó, Tégláskert, Széchenyi-út, Tisztviselőtelep, István-út, Tócskört, Kishegyesi-út, Szepességi, Simonffy, József k. hg-utca, Hatvan-utca vége, Vendég, Csap, Jókai, Garai, Csokonai, Zúgó, Borz-u. és Mester-utca páratlan oldala. Szeptember 3-án, kedden déli 12 órától délután 14 (2) óráig: Szepességi, Simonffy, József k. hg-utca Hatvan-u. vége, Vendég, Csap, Jókai, Tenítő, Cserepes, Garai, Csokonai Zúgó, Borz-utca, Mester-u, páratlan oldala.

ECKHARDT TIBOR DEBRECENBE

Dr. Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő szombaton délután — Albrecht Ferenc társaságában Debrecenbe érkezett és a Független Kisgazdapárt értekezletén beszédet mondott, amelyben élesen bírálta a kormány politikáját.

DR. CSÖRSZ KÁROLY MEGHALT

A Tisza István tudományegyetem egyik Európaszerte ismert egyik kiváló tanára dr. Csörsz Károly ideggyógyász, aki már évek óta vezetle a bajai közokrházat pénteken délután szívszélhűdés következtében meghalt. Dr. Csörsz Károly rendkívül értékes tudományos munkásságot fejtett ki annak ellenére, hogy másfél évtized óta súlyos szembajban szenvedett. Halála a magyar orvostudomány nagy veszteséget jelent. Temetése vasárnap délután lesz a bajai köztemetőben.

VÖRÖS ADÁM ÁLLOMÁSFŐNÖK HELYETTES BŰCSÜZTATÁSA

Vörös Adám állomásfőnökhelyettes szolgálati érdekből Tiszafüredre helyezték. A közszertetésben álló férfi a nehéz szolgálata mellett időt és módot talált arra, hogy mint a Horthy-dalegylet elnöke különösen az utóbbi időkben magas színvonalra emelte. A vasutas szárnyaskerek otthonban tartott 100 terítékes bankett résztvevői meleg érzelmekkel búcsúztak az anynyira szeretet elnökötől. Búcsúbeszédet mondott Morvay Béla főintéző társelnök, Szemes Sándor, Forrai István, Asztalos Béla, Nagy Kálmán és még sokan mások. Meghatott szavakkal mondott köszönetet a látogató elnök azzal az ígérettel, hogy lélekben a dalegylettel együtt marad ezután is. A jól sikerült est résztvevői a legjobb hanzulatan maradtak a késő órákig együtt.

Vasárnap: LÉLEK BOSSZÚJA
Grand Guignol Carole Lombard főszereplésével. — Megelőzi: OREGONI POKOL, Izgalmas cowboydráma Scott Buffaló főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

Fényvédő francia

arepuder, száraz és zsíros arcbőrre legjobb minőségben, állandóan lerakatlan kizárólagosan PAPP LAJOS illatszertáiraiban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58. EREDETI „SYLVIA” colderémszappan és „Corysdor” kölnivíz kizárólagos lerakata: PAPP LAJOS illatszertára, tehát máshol, mint a lerakathál, nem kaphat. Óvás! Ha bárhol, mint Sylvia szappant, vagy Corysdor kölnivizet ajánlanak, az csak közönséges hamisítvány. Törvényesen védve!

Gyermekének kabátot, bundát, intézeti és háziruhát **Gyermekruhaházban** fehérneműt, kötöttarut, harisnyát és kezyűt csak a legolcsóbban

Megyeházával szemben, Piac-utca 69. szám.

Magánlakásokban bérel lakást a város a kilakoltatott hajléktalanoknak

Nem lesz többé utcára kitett család — Véglegesen megoldják a szükség-lakások kérdését

Erdekes intervju Dömsödy Imrével, az első fokú közigazgatási hatóság vezetőjével

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Aki manapság látogatást tesz Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatóságának hivatalos helyiségeiben, — pedig naponta több százra rug azoknak száma, akik ügyes-bajos dolgaikat intézik a városnak ebben a legforgalmasabb ügyosztályában, — bizonyára örömmel konstatálják azt a szembetűnő változást, amelyen keresztül ment ez a hivatal pár hét leforgása alatt. A rendőrségi palota egész földszintjét tudvalevőleg az elsőfokú hivatalos helyiségei foglalják le. Eddig bizony meglehetősen rideg és dohos illatú sötét folyosón tolongott a sok beidézett várakozó, ma pedig csupa derűs, színes virágos várakozófülkék és palyolat tisztaság lepik meg a jogkereső közönséget.

Mindenesetre jóleső érzést kelthet a sok gondterhelt arcú „ügyfél” számára az a figyelem, amivel az ügyosztály új vezetője Dömsödy Imre igyekszik kényelmesebbé tenni a rideg hivatali helyiségek külső képét. Aki ismeri Dömsödy Imrét főispáni tükársága alatt, tudja nagyon jól, hogy mennyire rajongója a virágoknak. Egész kis kaktuszfarmja volt dolgozó szobájában s a szép gyűjteményből most bőven jutott új hatalmas ügyosztályának díszítésére is.

Most, amikor felkerestük új hivatalában Dömsödy Imrét, nem a párnázott falú főnöki szobában találjuk, hanem napi „portyázáson” a zsúfolt folyosón, ahol személyesen ellenőrzi az ügyforgalmat és a felek kiszolgáltatását. Mert Dömsödy Imre, mint a tisztviselők mondják, egy nap sem mulasztja el, hogy a folyosó rendjének biztosításán kívül, ne járná végig feltűnés nélkül a hivatalokat, hogy a bürokratikus nehézségeket lehetőleg enyhítse és minél gyorsabban intézhessék a közönség ügyeit.

Beszélgetés a közigazgatás szerepéről a kilakoltatásoknál

A legtöbbet szereplő közigazgatási probléma ma a kilakoltatások és a szükség-lakások kérdése. Erről kérdezzük Dömsödy Imrét, várható-e valami javulás a kilakoltatások gyorsabb lebonyolítása kérdésében és általában készül-e valami reform, hogy ezt a fájó kérdést lehetőleg közmegegyezésre véglegesen rendezzék.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság behelyettesített vezetője nagy tájékozottsággal és alapos felkészültséggel adja meg válaszait:

— Debrecen városának a hajléktalanná vált kilakoltatott egyének elhelyezése az utóbbi években különösen súlyos gondokat okozott. A múltban az e téren felmerülő szükségletet szükség-lakás telepek létesítésével igyekezett a város kielégíteni. A háború utáni években ilyen szükség-lakás telepek jelölték ki a város a Nyúlason, a volt katonai u. n. „Fekete-barakot”, azonkívül a „Ghilyányi-laktanya” és a „Salétrom-laktanya” egyrészt. Ezeken a szükség-lakás telepeken a nehéz gazdasági viszonyok folytán hajléktalanná vált családok közül a háború utáni években 150—180 család volt elhelyezve és a viszonyok romlása következtében a szükség-lakásokban a lakók nagymérvű összezsúfolása következett be.

Rendezik a szükség-lakástelepeket

— A város hatósága átérzeve ennek a helyzetnek egészségügyi és erkölcsi szempontból való tarthatatlanságát, állandóan kereste a módokat, hogy a szükség-lakás-telep lakóit viszonylagosan tűrhető elhelyezésben részesítse. E törekvésében azonban egyrészt a pénzügyi viszonyok gátolták, másrészt a szükség-lakásokban elhelyezett egyének személyi körülményei voltak a végleges rendezés akadályai.

— A pénzügyi viszonyok javulással a város első kötelességének tekintette a szükség-lakástelepek rendezését s e célból a nyúlasi „Fekete-barakot” tetemes anyagi áldozatok árán kiürítette, a benne elhelyezett lakóknak a város házi pénztára terhére lakásokat bérelt ki és a barakot mintegy nyomortanya utolsó emlékét lebontatta.

Jóry Margit
kalapszaloniát
áthelyezte
Piac-utca 19. alá
Lauer Irén volt kalapszaloni helyére.

— Ettől az időtől kezdve már csak a „Ghilyányi” és „Salétrom”-laktanyai szükség-lakás telepek állanak fenn időnként változó, de az utóbbi években a nyolcvan—kilencvenes lélekszám körül állandósult lakosszámmal. Ezidő-szerint a létszám 26 család, 101 lélekszámmal, akik 18 helyiségben vannak elhelyezve.

— A hatóság ebben a kérdésben a segítség módzataival állandóan foglalkozik, de a minden tekintetben megfelelő megoldás a házipénztár jelenlegi rendkívül súlyos helyzete folytán ez idő-szerint kivihetetlen. Ennek ellenére a hatóság mégis állandóan azon fáradozik, hogy a telep lakóit olyan elhelyezésben részesítse, hogy e téren — legalább is a leg-
elemibb — erkölcsi és egészség-
ügyi követelmények kielégítse-
senek.

Új hajléktalanok elhelyezése

— Ennek a célnak az elérése érdekében az egy családhoz tartozókat helyezi egy közös szobába s ahol ez kivihetetlen, ott is igyekszik a körülményekhez képest elfogadható beosztást létesíteni. Mivel pedig az élet napról-napra felvált az újabb hajléktalanok elhelyezésének kérdését, — újabb szükség-lakások létesítése helyett a város tetemes anyagi áldozatokkal egyes külsőségi kislakásokban bérelt útján helyezi el a népjóléti hivatal segítségével az újabb hajléktalanná váltakat.

— Ezzel az intézkedéssel elérte azt, hogy ezidő szerint egyetlenegy hajléktalanná vált család sem kényszerül a szabad ég alatt tartózkodni, hanem rövid idő alatt megfelelő lakásban — szükség esetén városi fuvarral ingyenesen — beköltözhet s átmenetileg lakbérfizetési gondjaitól is mentesül.

— Az utóbbi hetekben előfordult sajnálatos esetek, amikor is egyes családok napokig az utcákon tanyáztak, a kilakoltatott családok egyéni magatartásának a következményei voltak, mert ezek a családok a társadalom áldozatkészségére utalva szánalomkeltésre törekedtek, s az egyes adakozók jószívűségét igyekeztek kihasználni mindaddig, míg a hatóság kényszer útján a szükség-lakás telepen el nem helyezte őket.

— Ilyen és ehhez hasonló rendkívüli esetek növelték a szükség-

Részletre is! Piac-u 9.

Takarékosság!

lakásban lakók létszámát a jelenlegi túlszűfolt nívóra, de ez a túlszűfolt csak átmeneti jellegű, mert annak megszüntetése iránt az intézkedések már folyamatban vannak.

Minden esetre kívánatos volna, hogy a város lakossága, mielőtt az utcára került kilakoltatottak láttára a hatóság felületet vagy épen nem törődő eljárásáról alkotna elhamarkodott véleményt, a hatóságtól szerezze előbb tájékozódást, mert a hatóság a bajba jutott szerencsétlenek felé segítő kezét azonnal kinyújtja, de ha a segítő kezét valaki nem fogadja el, hanem mellékcélokért önszántából tovább nélkülöz, sőt a segítséggel szemben egyenesen passzív magatartást tanúsít, úgy ennek sohasem a visszautasított segítőkész az oka.

— Egyébként a kilakoltatott elhelyezési ügye nem annyira a hatósági, mint inkább szociálpolitikai kérdés, amelynek megoldására nézve a városnak ezzel foglalkozó ügyosztálya bizonyára rövidesen fog olyan megoldási tervvel előállni, amely a kérdések végleges vagy legalább is hosszú évekre történő rendezését fogja jelenteni.

Titokzatos körülmények között meghalt egy hosszú-pályii kétnapos kisfiú

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Rejtélyes gyermekhalál ügyében vezette be most a nyomozást a hosszú-pályii csendőrség B. N. Andrásné hosszú-pályii asszony auzsulus 29-én egészséges fiúgyermeknek adott életet. A gyermek azonban a születés után két nappal meghalt. A halálesettel kapcsolatban értesítették a csendőröket is. Olyan cyanus momentumok merültek fel a nyomozás során, amelyek azt a látszatot kelthetik, hogy a csecsemő nem természetes halállal halt meg. Értesítették a dologról a debreceni királyi ügyészséget is, amelynek indítványára dr. Zsögöd Jenő táblabíró a vizsgálóbíró-ság vezetője elrendelte a boncolást és a vizsgálatot és ezeknek foganatosítása céljából dr. Orsós Ferenc és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértőkkel együtt kiszállott legnap a helyszínre. A vizsgálat eredményéről hétfőn lefelf lesz bővebb részleteket meglátnunk.

Pénzt vagy

tegyen a zsebébe, ha vásárolni megy!

Vásárlási igazolvány költségmentesen:

„UNIO” könyvecskét

„UNIO” hírtelrodában Piac u. 44.

Érdekességek a nemzetközi berlini rádió kiállításról

„Rádió, az igazság hírnöke, a béke fegyvere, idegen nemzetekhez vezető híd.” („Rundfunk der Rufer der Wahrheit, die waffes des Friedens, die Brücke zu fremdens Völkern.”) A kiállítást megtekintők százezerei ezt olvasták a kiállítás előcsarnokának homlokzatáról. Ugyanez a felírás díszíti a rádió szimbolizálására alkotott szobor talpázatát is.

A kiállítás szenzációja, a németek büszkesége, a „NÉPADÓ”, ami nálunk már rég meghonosított rádió-üzenetek kibővítése olyan irányban, hogy a kiállítás direkt erre a célra épített Studióból bárki előadhat, énekelhet, vagy játszhat különféle hangszereken, persze előzetes bírálat után.

A nagyszámban kiállított rádió-vevőkészülékeket az jellemzi, hogy a tavalyi tapasztalatok alapján a legtöbbje univerzális, azaz alkalmas egyen- és váltóáramra, ami olyan helyen, ahol mindkét fajta áram van (mint pl. Budapesten) nagy előnyt biztosít az olyan rádiók felett, amelyek vagy egyen- vagy váltóárammal működnek.

A 3 lámpán felüli készülékek mind szuperrendszerűek, amelyek fel egész a 9 lámpásig terjednek. Ezek a luxus készülékek már mindent tudnak és a legkényesebb igényeket is kielégítik. Hangjuk maga az élőhang, a szükség szerint változtatható szelektivitása pedig a legtávolabbi torpedadók zavartalan vételét is biztosítja.

A legtöbb készülék természetesen a 2 lámpás, melyek nagyobb teljesítményűek, mint a korábbi 4 lámpás készülékek és meleg, bársonyos hangjuk utólérhetetlen. Nem csoda, hogy az utolsó években nemcsak a munkásosztály, hanem a középosztály rádiója is lett. Az egyszerű kezelés és olcsó ár jellemzik. A visszacsatolással nincs többé baj, mert fixen van állítva olyan lazára, hogy nem gerjedhet be és így sem a tulajdonosnak, sem a szomszédoknak kellemetlenséget nem okoz.

Az érdeklődés középpontjában mindazonáltal a távolbalítás áll. Tavaly óta oly sokat fejlődött, hogy ma már a teljes megvalósulás küszöbén van. A készülékek jóval egyszerűbbek, kisebbek és olcsóbbak lettek a tavalyiaknál.

A német birodalmi postán kívül hét nagy cég állított ki távolbalító berendezést, mégpedig olyan elrendezésben, hogy a vásárlatóknak a készülékek közvetlen összehasonlítására is alkalmas nyílt, mert a készülékek egymás mellett álltak és ugyanazt a képet közvetítették.

A német rádiótársaság stand-

ján egy vetítőkészülékkel kapcsolott távolbalító készülék látható, amely a képet egy normális nagyságú kilenc négyzet méretű vászonra vetíti ki. Ez a készülék úgy működik, hogy a vevőkészülékben elhelyezett Brown-féle cső ernyőjén negatív képet állítanak elő. Ezt a képsorozatot közvetlenül mozifilmre viszik, amit 100 másodperc leforgása alatt előhívnak, mosnak, szárítanak és a vászonra ki is vetítenek. A felvevőkészülék pl. a városban dolgozik és 100 másodperc időkülönbséggel kint a kiállítás területén látjuk a vászonra kivetítve azt, mi történik bent a városban.

A német posta egy olyan telefont mutat be, ahol a beszélők látják egymást. A közönség nagy

érdeklődéssel veszi körül és boldog aki megpróbálhatja.

Érdeklődésre tarthat számot a plasztikus közvetítés is, amelyet ebben az esetben úgy valósítanak meg, hogy a Studióban az előadóhoz viszonyítva két különböző fekvésű mikrofont helyeznek el. A két mikrofon által felvett anyagot külön-külön kábelben vezetik két felvevőkészülékhez illetve hangszóróhoz. Ebből a területileg osztott felvétel illetve leadásból keletkezik a plasztikus közvetítés. A zene valóban kilágul, mintha új dimenziókat nyerne, színesebb s ezért természetesebb lesz.

A kiállításon látottak méltó dokumentumai a tudásnak és a célszerű irányban kifejtett szorgalmas munkának. S ha ezt a munkaenergiát a békés termelés és építés szolgálatába állítanák, úgy azt hiszem semmi sem állná útját a rég óhajtott gazdasági kibontakozásnak. (Bamé.)

Mig átölelve tartotta haragosát, hátulról hétszer döfte szívébe a disznóölő kését

Borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság Sárrétudvariban

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Két nappal ezelőtt borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság történt Sárrétudvari községben. Tözsér Kálmán huszonnégy éves földműves és László Imre napszámos már régebbi idő óta haragos viszonyban voltak. Különösen László kereste az alkalmat, hogy leszámoljon ellenfelé-

vel. Augusztus 29-én délután Tözsér és László összelálkoztak az utcán. Ezt az alkalmat László felhasználta régi tervének elkövetésére. Az eddigi adatok szerint az előre elkészített és kifélt kését óvatosan a háta mögé rejtette, majd amikor szembe ért a két ellenfél, László hirtelen átkarolta a meglepett Tözsért és a jobb

Csupa rengő-bongó szívet simogató Liszt muzsika...

Szerelmi álmok

Igazi magyar film!

Sulyok Mária, Táray Ferenc, Gózon Gyula ragyogó játékaival.

V i g s z i n h á z

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor

Hétfőn 5, 7 és 9 órákor

Első előadás mérsékelt helyárrakkal.

kezében levő kését teljes erejéből belevágta Tözsér hátába kétszer s a másodszeri szúrásnál meg is forgatta a sebben a hatalmas kését. Tözsér azonnal véresen, eszméletlenül esett össze. László pedig elszaladt.

A csendőrök László Imrét hamarosan letartóztatták. Tözsért pedig eszméletlenül állapotban beszállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol azonban pénteken estére, anélkül, hogy visszanyerte volna az eszméletét, kizenvedett. Az ügyvel kapcsolatban bevezetett nyomozás során olyan adatok is merültek fel, hogy Tözsér előbb boxerrel megtámadta Lászlót s ez csak önvédelemből rántotta elő a kését. Mások szerint László hétszer szúrta keresztül a Tözsér szívét. Ezeket a körülményeket a boncolás és a vizsgálat fogja majd tisztázni. Dr. Zsigmond Jenő vizsgálóbíró ugyanis a debreceni királyi ügyészség indítványára elrendelte a boncolást és a vizsgálatot.

Angolkisasszonyok nyíregyházi női felső kereskedelmi iskolájának működése

Az Angolkisasszonyok nyíregyházi róm. kath. négyévfolyamú női felsőkereskedelmi iskolájának 1934—35. iskolai évi értesítőjét M. Tauffer Ilona igazgató tette közzé.

A tartalmas értesítőt dr. Mércyné dr. Juhász Margit hatalmas tanulmánya „Az irodalom a leánynevelés szolgálatában” vezeti be, melyben fejtegeti az író, hogy milyen körben milyen könyvet olvassanak a lányok. Az intézetben az igazgatón kívül 11 tanár működött, akik gazdag irodalmi és társadalmi munkásságot fejtettek ki. Az intézetnek 61 növendéke volt, akik közül 16 tanulmányi és bizonyítványt. Az intézetben különböző ifjúsági egyesületek működtek vallási és hazafias célokkal. Az értesítő közli továbbá a statisztikai kimutatásokat és az új iskolai évre való utasításokat.

Az értesítő minden adatából kitűnik, hogy az Angolkisasszonyok nyíregyházi női felső kereskedelmi iskolája ma már minden tekintetben olyan magas nívón áll, hogy bátran sorozhatjuk az ország hasonló intézményeinek legelsőjé közé. Különösen nagy gondot fordítanak a növendékek erkölcsi, vallás-erkölcsei és hazafias szellemében való nevelésére. A pedagógiai munka gyönyörű eredménye pedig bizonyosság amellelt, — hogy az intézet az iskolai oktatás terén is a legkiválóbbat produkálja. Ez magyarázza meg azt is, hogy a tulajdonképpen római katolikus intézet és iskola növendékeinek igen tekintélyes részét más vallásfelekezetekhez tartozók teszik, amit szemléltető statisztikában mutat ki a múlt évről beszámoló értesítő is. Az intézetben a társalgási nyelv a német és francia s ezeken kívül az olaszt is tanítják. Ilyen módon — minthogy e három nyelv tanítása teljesen díjtalan — lehetővé teszik, hogy a növendékek aránylag rövid idő alatt elsajátítsák az idegen nyelveket annál is inkább, mert az iskolában igen nagy gondot fordítanak a nyelvtanításra s a legképzettebb szaktanárok végzik a nyelvtanítás munkáját.

Beiratkozás a gyorsíróiskolába

A Naményi Gyorsíró- és Gépíróiskolában folyik az irodai gyorsíró és gépíró szakosított kiképzése. Allandó beiratkozás. Miklósvetca 8. szám.

Elítéltek 13 harcias amazont

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
13 ladányi asszony ült szép sorjában, egymás mellett, a vádlottak padján. Hatósági közeg elleni erőszak volt ellenük a vád, amit dr. Kóczián Emil járszadányi főjegyző ellen követtek el.

Amikor ugvanis vége volt a ladányi országgyűlési képviselő választásnak — amely dr. Scheitsik György győzelmével végződött — petíciós mozgalom indult meg Ladányban. A petíció aláírásait hitelesíteni kell, ezért sokan keresték fel ebben az ügyben dr. Kóczián főjegyzőt.

— Nem érek most rá — üzenté ki hivatalából egy alkalommal a főjegyző a hitelesítésre váró falusiaknak.

Erre rögtön kitört a „hatósági közeg elleni erőszak.“

Tizenhárom harcias ladányi asszony éspedig: Rídeg Istvánné. — Tolvaj Lajosné, Tóth Józsefné Leszgel Mihályné, Paulik Lajosné. — Tóth Katona Kálmánné, Lázár Mihályné, Vincze Menyhértné, Szüröczky Józsefné, Székely Ágostonné Lázár Ernőné, Csírke Szilveszterné és Donkó Kálmánné berontottak a főjegyző irodájába.

— Agyon kell tütni — kiáltották — kihúzzuk a lakásából!

A vége az lett, hogy csendes vádlott lett a harcias peticionáló hölgyekből.

Nem tagadtak semmit, beismertek, elmondták mindent, úgy ahogy történt, legfeljebb valamit szelídítettek a tényálláson.

A törvényszék 8—30 napos büntetést szabott ki az asszonyokra, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

Vállon szurta a csendőr a hadakozó bandavezért

Mint írják, Szent István napja óta Jászberény mellett a pesti országúton útonálló banda garázdálkodott. Az útonállók minden gépkocsit, motorkerékpárt és lovaskocsit megállítottak s az utasokat késekkel fenyegették meg. A detektíveknek és a csendőrségnek hosszas üldözés után sikerült árthatatlanná tenni az útonállókat.

A banda vezetői Szórád István és Szórád Kálmán jászberényi fiatalberek voltak. Amikor a detektívek és csendőrök el akarták fogni őket, Szórád István késsével védekezett s rátámadt az egyik csendőrrre. A csendőr szorongatott helyzetében vállán megszurta a bandavezért. A zűrzavarban Szórád Kálmán elmenekült, de még az éjjel beleszaladt a nyomozók körláncába.

A fegyverhasználat ügyében vizsgálat indult és a jászberényi csendőrszárnyparancsnokság megállapította, hogy a csendőr jogosan használta fegyverét.

Nyolc ember megveszett a tehéntejtől

Nagyváradról jelenik. A biharmegyei Szalárd községben megrendítő tragédia történt. Székely Mihály háromtagú családja és Mosán Gergely öt tagú családja egy veszett tehéntől fogyasztotta s valamennyiükön kitört a veszettség. Mind a két család tagjait beszállították a kolozsvári Pasteur intézetbe, ahol azonban nem lehetett segíteni raituk s valamennyien nagy kínok között meghaltak.

ŐSZI ÁRAINK!

HÖLGYEKNEK :	FÉRFIAKNAK :	GYERMEKEKNEK :
Matt selyem harisnya, finom szálú . 1.58 1³⁸	Divat mintás zokni, tartós minőség 0.56 0³⁸	Patent harisnya 4 fillér emelkedés 0²⁶
Sveici selyem nadrág, alkalmi vétel . 0.98 0⁷⁸	Magas harisnya, divat újdonság . . 1.20 0⁸⁸	Magas sport-zokni, lo cérna flór 3-as . . 0⁷⁴
Sveici őszi nadrág, lo macó fonalból 1.30 0⁹⁸	Gyűrhetetlen nyak-kendő, legújabb 1³⁶	Béby garnitúra, tiszta gyapjú . . . 4.50 2⁸⁰
Sveici meleg combiné nadrágszárral 2.40 2¹⁰	Mikádó ing komplett, 2 gallérral . 4.60 3⁸⁰	Gyermek bemelegítő, „Jockie“ márka . . 3⁴⁰
Matt selyem hálóing, gyönyörű hímzéssel 3⁹³	Hálóing, lo mosott sifonból 3⁹⁰	Kötött sporting, hosszú újjal . . . 1⁴⁰
Milonéz szoknya-combiné csipkével 1.98 1⁷⁸	Alsó nadrág, különlegesség, hosszú 3.60 1⁹⁶	Leányka kabát, tiszta gyapjú 5.70 3³⁰
Pullover újdonság 1935. őszi modellek 1⁸⁸	Sárga és fehér keztyű, valódi őzbőr . 6.50 4⁵⁰	Fiú pullover, zipp zárral 2⁶⁴
Őszi divat kabátok, 21 divatszínben . 5.20 3⁹⁰	Őszi keztyű minden szín, svéd utánzat 1²⁰	Kötött sveici meleg nadrág 0⁹⁸
Kötött costum újdonság 7⁸⁰	Pullover újdonság, gyönyörű minták . 3²⁰	Kötött sveici meleg combiné 1⁸⁰
Divat esőernyő, garantált minőség . . . 4 ⁵⁰ 4⁵⁰	Esőernyő lo, garantált minőség 4⁸⁰	Divat mintás esőernyő, alkalmi vétel . . . 3⁵⁰

HAVAS HARISNYAHÁZ, Bádogos-u. 1.

„Sok szépet hallottam Debrecenről” — mondotta Ill. Boris, Bulgária cárja

Találkozás Madarában a bulgár uralkodóval, aki jól beszél magyarul — Csodálatos értékeket tártak fel a madarai pláton dr. Fehér Géza ásatásai

Madara, augusztus.

Madara apró, kicsi község itt Bulgáriában. Ellenkező oldalán fekszik annak a hatalmas völgynek, amelyben Kossuth Sumlaja látszik. A falunak tulajdonképpen semmi érdekessége nincs de Madarát mégis híressé tette egy kitűnő magyar tudós évtizedes munkája, amely a madarai pláton folytatott ásatásokkal, új életre lobbantotta a bulgár nép öntudatát. Dr. Fehér Géza egyetemi tanár, a debreceni Kollégium egykori diákja ásatta ki itt a bulgárok ősi fővárosát, ő fejtette meg *Krum khán szikla falba vágott lovas rejtjének feliratait és tárta fel a madarai sziklák között egymásra torlódott kultúrák ezernyi nyomát.*

A magyar közvélemény, sajnos, keveset tud dr. Fehér Géza nagyszerű munkájáról, holott annak eredményei éppen magyar szempontból a legelsőbrendű fontosságúak. A honfoglaló ősmagyarok ezer év előtti kultúrájának nem maradtak köb-be épített bizonyosságai de itt Madarában dr. Fehér Géza feltárta a magyarral teljesen azonos műveltségű bulgárság magas műveltségének bizonyítékait, amelyekből teljes bizonyossággal lehet következtetni a magyarság kultúrállapotaira is.

Debreceni tudós könyvét olvassa Kemál

A bulgár—magyar testvériséget tudományosan ennek a magyar tudósnak munkája alapozta meg. Dr. Fehér Géza könyvei, cikkei, tudományos értekezései az örökös szláv-befolyással küzdő bulgár öntudatot ráébresztették arra, hogy a bulgár már a IX. században jóval magasabb kultúrájú nép volt, mint a szlávok. A madarai szikla, lovasa *Krum khán alakja rákerült a bulgár*

*5 és 10 levés pénzekre, a madarai pláton 250 holdas gyönyörű Nemzeti Park létesült amely zarándok helye lett a mai Bulgáriának és ma már évről-évre állam, nép, hadsereg itt ünneplik a cár nevenapiját. Dr. Fehér Géza könyvei diadallal járják be Bulgáriát és az egész tudományos világot. „A bulgár török műveltség emlékei és magyar vonatkozásai” című hatalmas munkáját franciául a bulgár, magyarul a magyar Nemzeti Múzeum jelentette meg. A könyv által felkeltett roppant érdeklődésre mi sem jellemzőbb, mint az a tény, — hogy amikor a bulgár kormány tagjai Törökországban Kemál pasánál jártak, a török államfő első szava az volt hozzájuk, hogy *épp most olvassa a magyar tudóskönyvét, amelynek jelentőségéről azután félórás előadást tartott Kemál Atatürk.**

Látogatás Madarában dr. Fehér Gézánál

Most a lángoló napsütésben itt járunk dr. Fehér Géza birodalmában, a madarai Nemzeti Parkban, ahol az utast már az első pillanatban lenyűgözi ennek a táinak fensége, nagyszerűsége. Madara fölött mint valami roppant sima tábla, óriási sziklafal mered az égnek. Valóban méltó hely arra, hogy királyok, fejedelmek vessék rá egy nép dicsőségét. — Szemközt ezzel a grandiózus méretű természetalkotta momentummal, három apró házikóban laknak a madarai ásatás vezetői dr. Fehér professzor, Rafail Popoff a szófiai Nemzeti Múzeum igazgatója és a telep gubernatora. Odébb a hegyoldalon ismét egy csomó fehérre meszelt, sátorzerű ház sorakozik katonás rendben. Az utóbbiakban a tudósok, Bulgária nemzeti munkahadsegének katonái laknak, mert az ása-

tások még mindig folynak és varranta a bulgár állam száz munkakatonát ad dr. Fehér Géza rendelkezésére.

A nimfák barlangja

Amint kinyílik a Nemzeti Park kis kapuja, úgy érezzük, hogy egy álomvilág tárul föl előttünk. Fölöttünk a háromszáz méteres, nyílegyenes sziklafal, apró barlangjaival, sasfészkeivel, szikla-nyílásokkal. Oldalt a sziklák kanyargó meredek lépcsője fölött száz és száz picinyke lyuk van a kőbe vésvé. Évezredek előtt az ősember építette ide cölöpházait, — amelyek közül kettőt rekonszultáltak is. A praehisztórikus kor emberének cölöpházai alá már gyönyörű parkot virággyakat létesítettek dr. Fehér tudósok. Odébb most építik a vízvezetékét, amely mellett ismét új látványosság ragadja meg a nézőt. — *Roppant, félgömbalakú — sziklaboltozat alá érünk — amelynek csöppkőszzerű képződményein a szivárvány ezer színében tündöklök a nap.* Körötte kövi rózsák nyílnak, apró vízesekek csobognak s végében egy sötét barlang torka ásit ránk. A mithológia mesevilágába léptünk: *a nimfák barlangjában járunk, amelyet szintén az ásatások során találtak meg itt, belsejében néhány felbecsülhetetlen értékű tárgyval.*

Valóban ezekben a hűs árnyékokban csak a nimfák lakhattak valamikor. A barlangba élelmiszert de még játékot is hozott számukra Odiseus népe s a cserép talak, apró cserépből készült játékbábuk ott állnak ma is a szikla párkányokon. S esténként, ha megszólalt Pán sípja, — talán ezernyi nimfa táncolt ezeken a füves térségeken, hogy azután néhány ezredév múltán a sziklákat elfoglalja egy másik kor, helyükre

odaálljon a népvándorlás időszakának zord turáni harcosa, Krum khán laataki sziklabolozat alá érünk. — és Omortag deli bulgár vitéze.

Magyar vonatkozású emlékek az ősi bulgár fővárosban

Száz lépéssel odébb már azok a romok kezdődnek, amelyek Fehér Géza ásatásainak világhíres és legjelentősebb eredményei. Madara az ősi bulgár főváros kövei merednek elő a földből. A sziklafalba vésett óriási lovas-reliéf öröklíti meg Krum khán dicsőségét és alatta ott áll a honfoglaló bulgárok elpusztult fővárosa úgy amint azt dr. Fehér professzor kiásatta a feledés homokja alól. S mivel az már vitathatatlan tény, hogy a honfoglaló magyarság és bolgárság műveltsége teljesen azonos volt, ezek a romok érdekes titkokat sugnak meg az ittjáró magyarnak. Ott áll például Omortag hatalmas fürdőháza és nem érdektelen meghallgatni, hogy a *Ketetről jött „barbár” lovasnép, már a IX. században fürdőt épített magának*, amikor tudjuk azt is hogy a nyugati műveltség sokat emlegetett — Napkirálya, XIV. Lajos még kilencszáz eszendővel később is rossz viszonyban állt, a fürdés, mosdás intézményével. Itt, a régi bulgár főváros romjai alatt találtak meg azokat a cserépdarabokat, amelyeknek motívumai teljesen azonosak a magyar falusi nép által ma is használt cserépedényekévtől.

Az ásatások eredményéből tudjuk, hogy Krum khán bulgáriai ugyanolyan hármass haifonatot viselték, — mint például Vatha fia, János, aki azzal áldozott az ördögnek hogy — hármass farkocsa fonta a haját. Itt van aztán a pogány bulgárok szentköve, amelyet körülvevő falával, keletre nyíló bejáratával csaknem teljes épségben ásatott ki dr. Fehér Géza. Ugyanílyen szentkőnél imádkoztak a honfoglaló magyarok is, — aminek legfőbb írásos bizonyosága *Szent László törvénye*, amely azzal a paranccsal tiltja el a szentkőnél való imádkozást, hogy aki megszegi a tilalmat egy marhát tartozik fizetni. Magyarországon ilyen szentkövet már nem találtak, de a bizonyosság megmaradt róla az írásos dokumentumokban.

Muzeum Madarában

Fent, a madarai lovas sziklába vágott alakján túl meredek hegyi lépcső vezet fel a madarai pláton álló hatalmas várhoz, amelynek romjait ezernyi felbecsülhetetlen értékű — tárgyval együtt szintén dr. Fehér professzor vezetése alatt ásták ki innen. A szófiai Nemzeti Múzeum már telve van a madarai ásatások értékes arany ezüst kincseivel, a népvándorlás korának kulturális történelmi dokumentumaival, s mi magyarok a rom-paloták mázsás kövein meghatódnak nézük az ékírást jelzőket A madarai Nemzeti Parkban most készült el a csinos külsejű múzeum is, amely szintén az ásatásoknál talált értékeket őrzi.

Megérkezik Boris cár és a királyi család

A forró napsütésben még javában járunk dr. Fehér Gézával a madarai plátót, amikor egymásután három autó porzik végig a nagy országúton s már rohan is felénk egy fehér ruhás fehérsapkás munkakatonára:

— *Gospodin Professzore! Jöjden azonal, megérkezett a Cár!*

A másik szempillantásban már itt, előttünk kapaszkodik fel a sétány kanyargó útján III. Boris a bulgár cárja, aki rendszerint bejelentés nélkül, mint egyszerű turista szokta meglátogatni dr. Fehér professzort.

Most is egyszerű sportruhában, lapos sapkában van s mellette a finom szépségű, törekeny Giovanna csaricza autó-sapkájában, rózsaszín kis bluzában kosztüm-aljával olyan egyszerűen elegáns, mintha nem is királynő volna, hanem egy ragyogóan szép, de nagyon szolid polgári asszony. Mögöttük Kirill herceg, — Eudokia, Nadesda hercegnők s a királyi család többi tagjai igyekeznek a fűgén lépdelő cár nyomába.

Boris cárt dr. Fehér Géza tanár köszönti elsőnek és olyan barátságosan melegen ráz vele kezét *mint igazi jóbaráttal, amint hogy a cár már eszendők óta legszívezebb barátságával tiltja ki a magyar tudóst*. A bulgárok Corvin Mátyása évente háromszor-négyszer is eljön ide Madarába. Érdeklí minden kő, minden megtalált cserép s most is két és fél órán keresztül mássza dr. Fehér Géza társaságában a meredek sziklakat. Felmászik még a madarai lovashoz vezető háromemeletes fállványon is, miközben egy tudovák fogja alatta a létrát. A csaricza min-

denült vele. Halovány arca már egészen piros, de azért ő is lelkesen követi a turista tempót.

A cár és alattvalói

Legvégül az új múzeum megtekintése következik. Kint a múzeum előtti parkban 8—10 egyszerű bulgár paraszt áll. Sehol egy rendőr, sehol egy detektív, sehol egyetlen „köz biztonági szerv”, s Boris cár egy pillanatra elereszti a csaricza karját:

— *Jó estét, emberek!* — köszön barátságosan a sorban álló parasztok felé.

— *Dobr veszer!* — visszhangzik rá az egyszerű válasz.

És a cár megáll minden alattvalója előtt. Kezet ráz velük, amúgy keményen, emberségesen. Mindenkihez van egy meleg jó szava de közülök egy sem az uralkodó sablonja. A bulgárok cárja úgy beszél, mint ember az emberrel. Nem áll mögötte rendőr, detektív, nem őrzi ezrnyi szurony, de még sem kell félnie egy marseille-i revolverlövéstől. Hadsergeknel is jobban őrzi ezeknek az egyszerű parasztoknak kérges tenyere, tiszta szíve, becsületes lelke.

Még egy pillanat, aztán öfelsége már itt áll előttünk.

Beszélgetés Boris cárral

— *Magyar újságíró?* — kérdezi miközben kezét nyújt. Aztán németül hosszasan érdeklődik a bulgáriai tapasztalatok, a várnai napok, iránt, majd nagy meglepetésre hirtelen magyarra fordítja a szót.

— *En már nagyon keveset tudok magyarul* — mondja teljesen hibátlan kiejtéssel. — *Sajnos kevés a gyakorlatom. Ritkán beszélhetek az önök nyelvén.*

Mikor meg tudja, hogy debreceniek vagyunk, hirtelen felderül öfelsége arca.

— *Debrecen!? Nagyon sokat hallottam erről a szép városról a Professzor úrtól!*

Bücszülőbül még magyarul mondja.

— *Isten vele! Nagyon örültem!* A következő pillanathban már dörmögni kezd a három autó motorja, fentről a tudovák hurrája zeng, lentől a madarai parasztok lengetik kalapjukat.

— *Do visdanie!* — mondja Boris cár, majd mosolyogva hozzátesszi magyarul is, amint felénk int:

— *Viszontlátásra!*

A leszálló estében már robognak is a kocsi mi pedig ott állunk Fehér professzorral és nézünk a reflektorok eltűnő fénykévéje után.

Dr. Fehér Géza kis tudovák há-

zában este még mindig az ásatásokról folyik a beszéd. Jelenleg Kalugericában, Madarától két kilométernyire dolgoznak a munkakatonák, — akik már ott is feltártak egy hatalmas épület alapfalait, több őskeresztény szikla és barlang-sírt. Azután ha minden jól megy, két év múlva befejeződnek a madarai ásatások. — Dr. Fehér Géza pedig megy tovább dolgozni, Bolgariba, a Volga mellé, mert amint mondja ott lehet megtalálni a magyar mult szemponjából legnagyobb jelentőségű, teljesen ismeretlen és új adatokat. Addig még elkészül dr. Fehérnek egy könyve a *nagyserkészi „Atilla kincs”-ről*, — amely új megállapításait *hízonnyára lába hozza majd a tudományos világot s addig folyik még az a nagy magyar munka, amelyet dr. Fehér Géza végez társadalmi téren is Bulgáriában.*

Öreg este van már, amikor lefekvésre kerülhet a sor. A madarai sziklák fölött tündöklök a nyári holdvilág. Seftelmes fényében, lent a barlangok előtt talán már táncolnak a nimfák s odafönt a szikla toronyban Krum khán vitéze vigváz ránk akik másfélezer év dicsőségét állmodjuk itt a madarai csendben.

Marschalkó Lajos

ÁLTALÁNOS MOZGÓSTÁS A CSERKÉSZFRONTON

A Jamboree óta nem volt olyan nagyszabású cserkészmozdulás, mint amilyen a debreceni cserkésznap lesz

Beszélgetés Rábold Gábor kerületi vezetőtiszttel, a szeptemberi cserkészünnepségek szervezőjével

Mint már több ízben megírtuk, a Magyar Cserkészszövetség debreceni kerülete ez évben ünneplő megalakulásának 15. évfordulóját, a krület eddigi munkájához méltó, impozáns keretek között. Hatalmas plakátok hirdetik városzerte a nagy cserkészmozdulást, amely előreláthatólag koronája lesz a debreceni cserkészélet nemzetnevelő, áldásos munkájának. Érthető tehát az az óriási érdeklődés, mely a közönség részéről megnyilvánul és a lázas izgalom, ki-

váncsi találgatás, hogy vajon mi lesz szeptember 28-án és 29-én. — Eppen ezért lapunk munkatársa felkereste Rábold Gábor vezetőtiszttel, aki az ünnepség szervezője, hogy lapunk hasábjain informálja a közönséget az ünnepség részleteiről.

A református gimnáziumban lévő kerületi hivatalos helyiségben vagyunk. Most itt van a főhadiszállás. Innen irányítja Rábold Gábor lelkes vezérkarával a nagy ütközést előmunkálatait. Óriási halmaz nyomtatva-

nyok, jegyfüzetek, kimutalások, térképek, grafikonok barikádjai mögött folyik a lázas munka. Egy ilyen barikád mögött köszönt ránk Rábold Gábor és mosolyogva mentetgeti a helyzetet.

— Huszonötezer jegy uraim, tízezer meghívó, kétezer plakát bizony még sorbarakva is nagy lom. Hetek óta dolgozunk már reggeltől estig. Árajánlatok, szakreferensek jelentései csaknem óránként. Magam sem hittem, hogy ennyi dologgal fog járni.

Vigasztalásunkat gyorsan leinti.

— Nem panaszképen mondtam. Tízszert ennyit is dolgozunk szívesen, csak sikerüljön.

— Mi a célja, mit akar elérni ezzel a nagyszabású megmozdulással a debreceni cserkészkerület — tesszük fel a kérdést.

— Célunk, egy eddig még nem látott cserkészünnepélyt rendezni. A Jamboree után a magyar cserkészlet kicsit és hozzá méltatlant nem produkálhat

— Elgondolásunk az, hogy olyat nyuítsunk, ami pillanatfelvételeket nyuít a cserkészlet minden ágából és amit eddig a nagyközönségnek nem állt módjában látni. Ezért tehát filmszerűleg fogunk lepergetni egy napot a cserkész tábort életéből, mégpedig olyan impozáns formában. — hogy a nap minden mozzanata külön külön is újszerű és hatásos lesz.

— Talán emelne ki egy pár mozzanatot.

— Maga már a tábort élet kezdése mutatni fogja az ünnepség nagyságát, amikor 1500 cserkész pillanatok alatt, egyetlen vezényszóra építi fel a hatalmas sátor tábort. A sátrak között meg fog indulni a tábort élet a maga zajos és színes változatosságával és romantikájával. Látni fogjuk az ébresztő szavára felriadt 1500 cserkész zenés reggeli tornáját. — gyors felkészülését és a nap megkezdését jelképező, lélekemelő akusztát: a zászló felvonást, a tábort élet legszebb mozzanatát. Ezután sor kerül a gyakorlati cserkészlet sok-sok ágára.

— Méltó bevezetése lesz a stadion hemutatónak az előtte való nap a Kollégium udvarán rendezendő táború, amely a régi Kollégiumi diák szellem, a mély cserkész gondolkodás bizonyítja, hogy — a nagyságáról is emlékeztet — Hány János előadás monumentális színdarát és 4000 embert befogadó üldhely berendezését fogjuk a Kollégium udvarán felépíteni.

— Egvelőre emyit Uraim — fejezi be mondanivalóját Rábold Gábor. Körülötte munkára éhes cserkészszereg örül az interjú végének.

Minden tekintetben megnyugodva és megelégedve távoznak a lelkes munka helyéről, ahol 50 cserkész dolgozik hónapok óta turnusokban é a hova összefutnak a csapatparancsnokok, az egyes szakvezetők eredmény jelentései a hatalmas munka haladásáról, a betanítás eredményeiről, melyet a csapatok vezetői végeznek a nagy csata győzelméért.

Automobil alkatrészek és felszerelési cikkek szaküzletemet
Miklós-utca 49. szám alól
József kir. h. u. 2. sz. alá helyeztem át,
hol motalkó és olaj legolcsóbban beszerezhető. Éjjel-nappali szolgálat. Németh Dániel.

Mentsétek meg lelkeinket

Féléve annak, hogy a városi árvaszék saját kebelében felállította a „Gyermekvédelmi osztályt”, mely ügyosztálynak egyedüli célja az erkölcsi, vagy anyagi támogatásra szoruló debreceni gyermekek fokozottabb védelme.

E rövid félesztendő munka — anyagi fedezet híján — eddig jó részt adatgyűjtésben merült ki. A kiviszgált adatok megrendítő tükörcépet szolgáltatottak az árvaszéknek a nyilvántartásban álló gyermekek borzasztó nyomoráról. A mindennapi kenyeret megkeresni tudó, tehát aránylag jobb sorsban lévők előtt szinte elképzelhetetlen az a szomorú valóság, hogy vannak gyermekek, akik heteken keresztül nem látnak egy darabka kenyeret sem, akik hónapok alatt nem juthatnak egy deka cukorhoz, akik nem ismerik a húst. Hihetetlennek látszik talán az is, hogy sok gyermek azért marad irástudatlan, azért válik vallástalanná, mert szülei képtelenek megszerezni azt a foltos ruhát, vagy ócska cipőt is, amelyben az iskolába, vagy templomba gyermeküket elküldhetnék. A városi árvaszék magasztos hivatalát átérezte és előre látta azt, hogy a város által bizonyára rendelkezésre bocsátandó anyagi fedezet elégtelennek fog mutatkozni a debreceni szegény gyermekek anyagi támogatására, nemcsak helyi vonatkozású, de országos akciót indít a nyomorgó gyermekek téli felszerelése érdekében. Miután az ősszel ismét üzembe helyező népkönyha a szegény gyermekeknek élelemmel való ellátását majd úgy-ahogy biztosítja, ezért az árvaszék elsősorban a gyermekek ruha- és cipőszükségletét akarja az anyagiilag tehetősebb ruha- és cipőkereskedők és iparosok adakozásából előteremteni.

Ézért dr. Tatay Zoltán, az árvaszék elnöke alábbi levelet intézte a helybeli posztó-, textil- és cipőkereskedőkhöz, a tímárokhöz, valamint az ország nagyobb posztó- és bőrgyáraihoz:

„Debrecen sz. kir. város árvaszéke a város területén lakó szegény gyermekek nagy nyomorának enyhítése céljából az iparosokhoz, valamint nagyobb kereskedelmi cégekhez fordul és segítségül hívja őket a nyomorgó gyermekek bizonyos fizikai szükségleteinek előteremtésére.

Kérem ezért tekintetes Címet, szíveskedjék jentí akcióinkhoz a Cím által előállított ipari termékek, vagy forgalomba hozott kereskedelmi áruk (posztó, szövet, vászon, cipő, cipőbőr, talpbőr stb.) bármily csekély mennyiségének megajánlásával hozzájárulni.

Megemlítem, hogy a tek. Cím által megajánlott adomány selekcti különbség nélkül, a részorultság kivizsgálása után, hatósági közbenjéttel fog szétosztatni s hogy a juttatott adományokat nyilvánosan, hírlapilag fogom nyújtátni. Kérem a tekintetes Címet, szíveskedjék a gyermekvédelem közérdekű, nemes célját támogatni s a felajánlott adományt Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala címre küldeni. Debrecen, 1935 augusztus hó. Tisztelettel: dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök.

Megszívlelésre érdemes körlevél a Bizunk abban, felvilágosult kereskedőink és iparosaink megértik a nyomorgók S. O. S. jelét és a körlevél nem kerül olvasás nélkül papirkosárba.

Paplanokat most rendkívül olcsón árusítunk

Személyzeti paplan kevert gyapóttal töltve, most csak	6 50	Cserkésztakaró csíkos széllel	3 50	Futószőnyeg, modern csíkozással, 65 cm. széles	0 96
Dupla cloth paplan, jó vattával töltve	9 80	Bársony flanel takaró, kiváló minőség	4 50	Futószőnyeg, síma és Jacard mintás, 65 cm-es	1 50
Kiváló cloth paplan, hófehér vattával töltve	12 80	Paplanlepedő, zeimlis prima mosott siffonból	5 90	Bouchlé szőnyeg, legújabb mintákban 90 cm-es 3.20, 65 cm.	2 40
Saten brocát paplan csodaszép kivitelben, hófehér vattával töltve	16 80	Párnahaj, kiváló mosott siffonból gondos kidolgozással	1 96	Hencsertakaró, legújabb mintákban	15 80
Selyem brocát paplan, sodrott szálú műselyemből hófehér vattával	16 80	Kis párnahaj szépen zeimlizva mosott siffonból	0 8	Gobelin és szövet ágy- és asztalterítő 3 részes	21 50
Selyem brocát paplan csodaszép színnyalatokban, extra finom hófehér vattával	19 50	Szalmazsák, prima jutta fonalból	3 70	Szövet ágyterítő, modern csíkozással	4 20

Fontos, hogy megnézze
a kicsi hibás, de egyébként csodaszép és finom vattával töltött paplanokat, melyeket potom áron árusítunk.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok.

Kétszáz szükséglakás építésére irányuló önálló indítványt terjesztenek a legközelebbi városi közgyűlés elé

Dr. Lengyel Zoltán javaslata

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A nyár folyamán, amikor a téli inségmunkák programját állították össze felmerült a város vezetősége körében az a gondolat, hogy a földmunkákon kívül lehetőleg olyan — hasznos beruházást létesítsenek, — aminek maga az inséges lakosság vehetné hasznát. Gondoltak elsősorban arra, hogy a lakás nélkül maradt hajléktalanok ideiglenes elhelyezése érdekében célszerű volna néhány szükséglakást építeni. Az egyik polgármesteri értekezlen konkrét javaslat is hangozott el erre vonatkozólag. Szerepel ugyanis az inségmunkaprogramban egy hatvan ezer pengős tétel, amelyből a városi személtelakó telep planirozását akarták végrehajtani a Monostorpályi és Lenining utcák környékén. A megbeszélésen azonban az az álláspont alakult ki, hogy ekkora hatalmas öszszegzet nagyobb jelentőségű munkálatra kellene fordítani s akkor merült fel az a terv, hogy tíz-tizenkét szükséglakást építsen a város a személtelap planirozása helyett. A tetszetős elgondolásnak viszont sok ellenzője akadt, mert a szociális ügyeket intéző tanácsnok tapasztalathoz tudja, hogy aki egyszer béköltöztetett egy szükséglakásba, azt soha többé onnan elmozdítani nem lehetett, ha közben keresete is akadt és

szerényebb lakbért meg is tudna fizetni.

Ilyen körülmények között a szükséglakások építésének terve egyelőre lekerült a napirendről annál is inkább, mert a város vezetősége egészen más úton óhajtja rendezni a hajléktalanok elhelyezésének kérdését. Miután ezek a tárgyalások és javaslatok hivatalos fórumok előtt még nem szerepeltek, a törvényhatósági bizottság is majd csak az inségakció munkatervének közgyűlés

Dr. Lengyel Zoltán indítványának indokolása

Az önálló indítvány egyébként a következő indokolást tartalmazza:

Debrecen város háború utáni lakáspolitikája a társadalom minden rétegére egyenlően kiterjed. Kivéve talán éppen azok nem, akiknek legnagyobb szükségük lett volna az olcsó, de mégis egészséges lakásra. — Szükséglakás nívóján áll ugyan a Böszörményi út 85. sz. alatt lévő barakkak, valamint a Népház hátmögött elhelyezett barakok, de itt a bérleti feltételek nem olyanok, hogy azoknak az élet elesettei eleget tudjanak tenni. A Ghyllány és Salétrom laktanyában elhelyezett egyének lakásvizonyai olyanok, hogy azok mindennek nevezhetők, csak éppen emberi lakásnak nem. Különösen a

elő terjesztésekor és a bizottsági tárgyalások során szerez majd tudomást a város vezetőségének ilyen irányú elhatározásáról.

A hajléktalanok problémájának ebben a megoldás előtti stádiójában jutatta el a debreceni sajtóhoz önálló indítványát dr. Lengyel Zoltán törvényhatósági bizottsági tag, aki — nagy lelkesedéssel foglalkozik a szociális kérdésekkel. Dr. Lengyel Zoltán értékes beadványában a szükséglakások terén uralkodó állapotokat teszi szóvá és azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a polgármester a szükséglakások tarthatatlan állapota miatt tegyen előterjesztést a városi közgyűlésnek hogy készítsen egy szabályozó eljárást a szükséglakás építését határozza el. Miután ez a munka az inségakció idejéig programjába már be nem állítható, 1936 április elsejére javasolja az építkezések megkezdését.

Salétrom laktanyai lakások olyanok, hogy azokba embereket betelepíteni — szinte lehetetlen. — Hétről-hétre, sőt napról-napra megújuló jelenség az Debrecenben, hogy nagy családokat lakoltatnak ki lakásukból és azok az utcán teljesen a szabad ég alatt napokat töltenek, mert elhelyezésükről a hatóság szükséglakás hiány miatt gondoskodni nem tud.

Nem méltó egy 120.000 lakosú városhoz, hogy a napilapok hátsólapján az emberek könyörületet szívéhez fordul a kilakoltatott egyén mert a haóság anyagi eszközök hiánya miatt azonnali elhelyezkedésükről gondoskodni nem tud. Visszatérve a városi szükséglakások jelenlegi állapotára, rámutatok arra, hogy azoknak a

megszüntetése úgy közérkölszi, — mint közegészségügyi szempontból feltétlenül kívánatos, mert először teljesen lehetetlen állapot az, hogy egy szobában 2—3 család legyen összezúfolva és ott serdülőkorban lévő gyerekek tanui legvenek mindazon dolgoknak, amelyek a házassági életközösségben tapasztalhatók. Ez egyenesen a serdülő gyermekeknek hatósági hozzájárulással elősegített erkölcsi fertőző súlyvesztését eredményezi.

Másodszorban közegészségügyi — szempontból türelmetlen állapot az, különösen a Salétrom lakanyánál — hogy egy évtizedeken keresztül Salétrom főzőnek használt helyiség, — ahol kaparni lehet a falról a salétromot, emberi lakásnak használtassék.

Ezeket a szempontokat figyelembe véve, tisztelettel indítványozom a tekintetes törvényhatóságnak, — hogy hívja fel a polgármester ur figyelmét arra, miszerint a szükséglakások türelmetlen állapota miatt és valamint figyelemmel azokra a szempontokra, hogy a szükséglakást — igénylők száma borzalmasan sok, — tevéen előterjesztést a városi közgyűlésnek hogy 200, egy szobából álló szükséglakás építését határozza el.

En ezt a munkát, miután az már az inségakció programjába be nem állítható, 1936 április 1-i kezdettel indítványozom. Teszem ezt pedig azért, hogy amint június havában benyújtott önálló indítványomban is rámutattam, a tavasz folyamán teljesen hiányzik a hatósági munkaalkalom, holott a munkapiac kiegyenlítése végett akkor lenne a legnagyobb szükség a hatósági munkatevékenységre, mivel a súlyos tél miatt a magánépítkezések akkor szünetelnek.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A szociális szükségletek mai korában elsőrendű feladat, hogy Csonkama gyarország harmadik legnagyobb városa, amely minden téren hatalmas fejlődésnek indult, első sorban a szociális problémákat oldja meg a legmodernebb követelmények szerint. Ha ezek a rossz gazdasági helyzet miatt máról-holnapra nem vihetők keresztül, tervszerű munkálkodással mégis közelebb lehet jutni a célhoz. A fentemlített kérdés megoldása egyik jelentős étapé-ja lenne ennek a szociális újfő munkának.

Szociális programom alapelve az, hogy lehetőleg úgy hozzunk létre újabb alkotásokat, hogy ebből a közre nézve újabb teher ne származzék azért, hogy a pénzügyi szükséglet kamatszolgálatása és amortizációja biztosítva legyen, a lakbőrösszege így határozottassék meg, hogy az ebből fedezhető legyen még ha a szükségalakásban elhelyezett egyn lakbőrkötelezettségének már ab ovo — nem tud eleget tenni, így munkaszolgálatásra legyen köteleze a lakbőr felében. — Debrecen, 1935 augusztus 26. Dr. Lengyel Zoltán, tb. tisztifőorvos, törvényhatósági bizottsági tag.

Az önálló indítvány valószínűleg az őszi közgyűlés elé kerül és akkor már a város vezetőségének is módjában lesz előterjesztési döntését arról, hogyan óhajtja rendezni a hájléktalanok szociális elhelyezésének problémáját.

Aquáriumok,

diszhalak,
vizinövények
kaphatók:

Kassal-ut 13. sz.

Debreceni és hajduböszörményi kuglizók nagysikerű versenye Hajduböszörményben

A múlt nap nagy érdeklődéssel kísért teke-verseny zajlott le Hajduböszörményben. A debreceni Igazságügyi Tisztviselők Egyesületének teke-csapatja mérte össze erejét a hajduböszörményi Lawn Tennis Club csapatával. A kihívásos verseny alkalmával a pálya körül az érdeklődők százai jelentek meg, akiknek lelkes biztatása mellett folyt le a mindvégig izgalmas küzdelem, amelynek érdekességét és komolyságát egyáltalában nem veszélyeztette a versenyző játékosok és a közönség gyakran derűs hangulata. Az úgynevezett krigs partit, amely kilenc bábura történik, a hajduböszörményiek csapata nyerte meg 176:127 arányban. A makaó-parti azonban a debreceniek szép és megérdemelt győzelmével végződött. A debreceniek csapata a következő összeállításban játszott: Beavóné, Körmendy I., Körmendy II., Boross, Csonka, Pocsay I., Pocsay II., Benyó, Galaczy, Lukács, Jászberényi, Sze-

meredy, Lunacsek és Király.

A makaó-partival egyidejűen egyéni verseny is volt, amely szintén debreceni győzelmet hozott. Az egyéni verseny eredménye a következő: 1. Csonka István (Debrecen) 69 bábuvál, 2. Bácsai Péter (Hajduböszörmény) 63 bábuvál, 3. Lukács Géza (Debrecen) 62 bábuvál, 4. Pocsay Gábor (Debrecen) 60 bábuvál és 5. Varga Béla (Hajduböszörmény) 59 fávál. A verseny délután négy órától este fél 9-ig tartott. Verseny után a hajduböszörményi egyesület vacsorát adott a debreceni vendégek tiszteletére s ez a legjobb hangulatban ért véget. — Vacsora után tánc volt reggelig. A hangulat mindvégig kitünő volt. Végül megállapodtak abban, hogy a revansmérkőzést szeptember hetedikén, szombaton bonyolítják le Debrecenben az Igazságügyi Tisztviselők Egyesületének otthonában. A revans mérkőzés iránt már is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Homokkerti telektulajdonosok hozzászólása a kertség-rendezés problémáihoz

Nem sürgős az utcánvitások végrehajtása, mert az érdekeltek nem bírják a hő tségeket

A Homokkert telektulajdonosai az újságokból értesült arról a tervről, hogy a város a kerségek rendezése tén a jövőben azt a rendszert szeretné bevezetni, hogy az utólagos hozzájárulási kulcsok kivétele helyett, előre szedi be azt a költséget, amit egy-egy kertség utca nyitásának vagy szabályozásának megvalósítására kellene fordítani. Bár a terv még mindössze informatio-jellegű beszélgetés tárgyát képezte, csak az egyik polgármesteri értekezleten és abban semmiféle hivatalos intézkedés nem történt, az érdekelt kerségek lakói érthető aggodalommal figyelik a felvetett ötlet várható felmenyeit. Különösen az a példaképpen megemlített hozzávetőleges összeg okoz gondot az érdekelteknek, amely szerint egy homokkerti telek négyesögölgére cirka húsz fillér rendezési költséget vetnének ki. Természetesen a kivetendő összeget, ha arra egyáltalán sor kerül, ma még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani s könnyen lehetséges, hogy már egy-két filléres négyesögölgenkénti kivetéssel is megoldható egy-egy napirendre kerülő kertrendezés vagy utcánvitásnak a lakosságot terhelő költsége.

Ilyen körülmények között ma még legalább is korai tiltakozni a húszfilléres kivetés ellen. A felvetett ötlet azonban mindenestre jó volt — hogy a legközvetlenebbül érdekelt lakosság maga is hallassa szavát és körvonalazza, hogy milyen rendezésekre reflektál, vagy mi az álláspontja az egész kertrendezési problémáról. Egy ilyen érdekes hozzászólást az alábbiakban közlünk:

— Ismeretes hogy a homokkerti-ek egy töredéke kérte, hogy a Lónvay és Oláh Károly utcákat nyissák meg. Távolálló azt bihetné, hogy a kert összes lakosságának nincs több óhajtása és fontosabb közérdeke, mint ez: amiért felát minden áldozatot hajlandó lenni meghozni. — Ezzel szemben tény az, hogy a Lón-

nyvay utca kiszélesítése csak néhány telektulajdonos érdekét szolgálja. — Ezt magában véve szóra sem érdekesítenénk, ha látnánk azt, hogy 1. az utca folytatálagos és részbeni szélesítése célravezető volna és 2. méltányos és kielégítő feltételek mellett történne.

— Lássuk a dolgot részletesebben. A jelenlegi tervet szerint az említett Lónvay utcát nem nyitják, helyesebben nem szélesítenék meg egész hosszúságában, hanem csak azon a területen, ahová az indítványozó telektulajdonosok telke terjeszkedik. Ezen a területen túl az illető utca szélessége maradjon a régi 4 és fél mond: négy és fél (!) lépés, ahol a kocsiközlekedés teljességgel lehetetlen. Ha két szekér az utcán szembetalálkozik egymással, akkor ezek kénytelenek lennének a gyalogjáróra felszorulni, a járókelőket onnan lezoritani vagy megsebezni, a házak falát pedig megrongálni. Egy irányú közlekedés még csak lehetséges a mai viszonyok közt az említett utcán, de a megnyitástól kezdve kénytelenül lenne, ami pedig teljességgel megvalósíthatatlan és veszélyes gondolat. Ezt a főt egy beígért, de még ki nem küldött vegyes bizottság azonnal megállaníthatná. Éppen ezért, vagy egészen meg kell nyitni az utcát, vagy pedig nem szabad hozzávulni. Ne illessen benünket senki a maradiság védőivel, ha a jelenlegi állapot fenntartása mellett törünk lépésért. Tesszük ezt azért, mert nem látjuk olyan égető szükségességnek, hogy ezeken a rémségesen poros utcákon még több szekér száguldozzék. A párhuzamos utcák ugyanis kielégítik a csekély forgalom szükségleteit. A gyalogközlekedés jelenleg is megvan, sőt a kocsibejárás is ennél többet a lakosság nem kíván, legfeljebb az érdekelt tulajdonosok. Közbevetőleg jegyezzük meg, hogy a tulajdonosok megmaradt felkének értéke erősen emelkedni fog, esetleges szabályozás esetén.

mert újabb frontot kap: ennek érték-többletnek fejében átengednék a szobanforgó részeket ingyen vagy negyedáron, mert még így is jól járnának.

— Következik a második pont: a méltányos feltételek. Meglep benünket, hogy a város az egyik leg-szegényebb városrészben, a Homokkerten akarja kipróbálni az utcaren-dezés új módját. A város a belsőségen gyönyörű parkokat létesít, minden jelentéktelen utcát kikövez, portalanít, vízvezetékét épít stb. Ezeknek a műveknek létesítésében a Homokkerti-eknek épp olyan részük van mint a város többi adófizető polgáranak. Ez a kertség épp úgy részt vesz a közterhek viselésében, mint a városnak bármely része és mégis, hogyan lehetséges az, hogy hosszú évtizedek óta semmiféle előny nem háramlik rá a város fejlődéséből, — hanem ugyanígy áll, mint mikor létesült: *elhanyagolt és rendetlen kül-városként*. Jóllehet, adóját mindig becsülettel megfizette, évtizedeken át nem kapott egyebet, mint a Szabó Kálmán utca rendezését és néhány félméeres járdát. (azt is a birtokok terhére) ahol két ember egymás mellett nem mehet el. Most pedig, midőn a város hozzá akar kezdeni e siralmas állapotok rendezéséhez, — ennek a terheit teljes egészében megint csak a kertség viselje? Ha a város fejleszteni akarja a kertségeit, amelyek most már *kimondottan városrészek, akkor ennek költségeit vesse ki közadóként a város összes adófizetőjére* és ne terhelje agyon a külsőségek kivétel nélkül szegény, lecsökkentett fizetésű közalkalmazottait és nyugdíjasait és a többi. — ezeknél is szegényebb háztulajdonosait.

— Különben is, most a gazdasági válság mélypontján egyáltalán nem mondható sürgősnek az utcáknak eme rendezése, ezt nyugalmasabb időkre kell halasztani. Az utcaren-dezésnél van sürgősebb problémája is a kertségnek és pedig az utcák kikövezése. Egy jóval kisebb kertnek, a Tégyláskertnek a főtácaját kikövezték, miért várjuk mi erre az eddig eltelt évtizedek után újabb évekig? A szabályozás föjjön a Szabó Kálmán sugárút kikövezése után. Az év háromnegyed részében a kertséget, különösen ennek az utcának óriási forgalma miatt átláthatatlan sűrű porfelhő őrli meg, amit a szél hever a házak ablakán és a járókelők szemébe. Az utca egyik oldaláról a másikra nem lehet anélkül hogy a cipő mélyen meg ne merülne a porba, illetőleg a sárba, mert eddig egyetlen átjáró út sincsen. Miért kap a belvárosban minden jelentéktelen utca kövezést és miért kezeli a város mostohaagyvermekként a külsőséget egyedül azért, mert külső város-rész? Miért terjedjen a tüdővész, — miért kínlódnának a fuvarosok az utcának félméteres gödrökben súlyosan megrakott szekereikkel és miért kényserüljenek a motorbiciklik, kézikocsik, kerékpárok a gyalogjárón közlekedni?

— Ezeket az égető problémákat óhajtottuk az illetékesek tudomására hozni és kérni, hogy a régóta kért vegyesbizottság győződjék meg valódiságukról annál is inkább, mert egy 60 tagú monstre küldöttségnek a h. polgármester úr már ígéretet tett a múlt hónapban, hogy a panas-zokat mindenkinek megelégedésére orvosolni fogja.

EGY HOMOKKERTI

Ruhacsereakció. Viselt ruháját divatos gyapjúszövetre cserélhetli Posztóútlelet, Piac-utca 77. Perczel cukrászda mellett.

Az épületfakartell túlkapásai ellen szövetkezeti anyagraktár létesítésével védekezzenek az érdekelt iparosok

Nagyjelentőségű kérdések az ipartestület előljárásági ülésén

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg most az Ipartestület előljárásági szokásos havi rendes ülését. Az ülést a Nemzeti Hírszék vezetője vezette be, melyet az augusztusban felszabadult tanoncok seregének elnöke, Enke keretében Lázár Ferenc kádársegéd az Ipartestület elnöke, a szakosztálytól is kintülő oklevelet, továbbá a szakosztálytól származókat kapott, az iparban és az iskolában tanult kiváló előmenetelét jutalmazta.

Kimondotta az előljárásági, hogy a szeptember közepén, Nyíregyházán tartandó országos kongresszusra az elnökség 2 tagját kiküldi, de ugyanakkor felkéri az összes szakosztályokat, hogy képviselőiket ök is küldjék ki. Az elmúlt ülésen kiküldött bizottság által előterjesztett javasolt indítványokat (az iparosság adósságának rendezése; OTI és adóügyek stb.) az előljárásági egyhangúlag magáévá tette azon kiegészítéssel, hogy a kisipar részére is ugyanazon vámkedvezményeket kéri, mint amelyet a nagy cégek élveznek.

A fodrász szakosztály augusztus 1-én tartott értekezletének határozata ellen felelőbizetést adtak be az előljáráságihoz. A felelőbizetessel kapcsolatban az előljárásági utasította a szakosztályt, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdésében hallgassa meg a hivatalos szakosztályt és tegyen jelentést.

Balogh László indítványára kimondta az előljárásági, hogy tiltakozik az annak idején csupán a szanálás időtartamára bevezetett, de azóta állandósított 20 filléres OTI betéglap és 30 filléres gyógyszer-letérfés ellen. Ugyanezzel kapcsolatban felkérte az előljárásági az elnökséget, hogy a legközelebbi rendkívüli OTI közgyűlés elé terjesszen indítványt a járulékkulcs leszállítása iránt.

Az egyik helybéli napilapban a sütőiparosok árgyezményéről megjelent cikksorozattal kapcsolatban az előljárásági egyhangúlag azon álláspontjának adott kifejezést, hogy a kisipari árgyezményeket okvetlen szükségesnek, sőt minden szakmában megvalósítandónak tartja. Mivel pedig a cikksorozattal kapcsolatban a sütőipari árgyezmény vezetője saját maga is kérte a panaszok miheztaljának kivizsgálását, az előljárásági azt elrendelte és ebből a célból 6 tagú bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy állásfoglalásáról és megállapításairól a nagy nyilvánosságot is tájékoztassa.

Ugyancsak állást foglalt az Ipar-testület előljárásági a fakartell fűvében azzal, hogy a fakartellnél érdekelt szakmák vezetőit az Ipar-testület elnöksége hívja össze és súlyos károkat okozó magas faanyag árának emelése ügyében hozzon meg felülvizsgáló javaslatot a testület előljárásági elé, esetleg szövetkezeti anyagraktár létesítése iránt tegye meg a szükséges lépéseket.

A fogmíves-droguista szakosztály vezetőjének lemondása folytán az előljárásági a szakosztályt ideiglenes vezetőség választása céljából összehívni rendelte.

A még korábban eladott Szappanos utca 23. számú ház eladási árának felhasználása tárgyában a polgármester újabb határozatot hozott amellyel az előljárásági tudomásul is vette.

Kimondotta az előljárásági, hogy az iparos-szálló céljaira bérbevett Wessenyényi utca 77. számú házban a vízvezeték bevezetett.

Szilágyi Pál interpellációjára az

OTI hátralékok egyrésztének elengedése tárgyában megjelent rendelkezés ismertetése ügyében közölték, hogy a szóbanlevő rendelet végrehajtási utasítása csak augusztus 22-én láttott napvilágot, az időközben eltelt 6 nap alatt az ismertetést dolgozták fel, amit minden szakosztály elnöke még e hét folyamán meg fog kapni.

hogy az abban foglaltokról a szakosztályok tagjait értesítse.

Az előljárásági az interpellációra adott választ egyhangúlag tudomásul vette.

A pénztár és hivatal július havi forgalmáról készített kimutalás letárgyalása után az ülés 9 óra után ért véget.

Megoldódott a nagy probléma: hogyan öltözködhet jól és olcsón az urinő

Bevonultak Debrecenbe a legkülönlegesebb és legmodernebb divatujdonságok

Napjainkban, amikor mértőföld-csizmákkal rohan előre az élet és ennek megfelelően minden, nem érdektelen beszélünk arról, hogy — az adott körülmények között — a hölgyeknél mennyire fontos, hogy öltözködésükben minden tekintetben lépést tartanak a divattal.

Nem lehet, de nem is szabad egyetlen hölgynek sem az immár szabállyá jegecesedett tétel alól kivonni magát, hogy mindig az utolsó divat szerint öltözködjék.

Hogy valaki jól öltözködjék, ahhoz a jó szalon mellett szükséges az, hogy ruhaanyagát kellő gondossággal válogassa meg, mert itt nemcsak az fontos, hogy jó anyagot vásároljon, hanem rendkívül figyelni kell arra, hogy az anyag a szövőtechnika legutolsó divatanyagterméke legyen.

Mindezek eléréséhez nagy segítségére van hölgyeinknek városunk egyik legnagyobb és kitűnő üzletéről immár közzismert Klein Divatház, mely cég rendkívül ambiciózus főnökének elve, hogy mindig a legszebb, legdivatosabb anyagokat a legszolidabb ár mellett hozza a közönségnek.

A hölgyek a cég ezen törekvé-

sét hamarosan megállapították és ezért a Klein Divatház a közönséggel szemben háláját azzal rója le, hogy fokozottabb mértékben igyekezik mindig újat és újabbat nyújtani.

A Klein Divatház most az ideai kirakatait — mint a tervekből láttuk — gyönyörű modern márványüveg kirakatokkal cseréli fel és az átépítéssel az üzlet impozáns, teljesen fővárosi jellegű külsőt kap.

Az őszi csodálatosan szép és különleges divatujdonságait a már rövid néhány nap múlva készen álló hatalmas új kirakataiban fogja a cég bemutatni és ezen bemutatón, minden jel szerint, szokatlanul nagy érdeklődést fog a hölgyek körében kiváltani, annál is inkább, mert a cég tulajdonosának fivére külföldön tartózkodik, hogy a metropolisokban kialakult őszi divatról magát tájékoztani módjában legyen, mert bevásárlásait ennek figyelembe vétele mellett kell végezni.

Az így beszerzett divatanyagok az új kirakatokban már bemutatásra kerülnek és mai gazdasági viszonyokhoz mért nagyon szolid árai mellett bocsájtják a közönség rendelkezésére.

A berettyószentmártoni községi bíró meggyilkolásának szörnyű részletei

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Beszámolt a Debreczeni Ujság — Hajdúföld arról a gyilkosságról, amely augusztus 29-én az alkonyati órákban történt Berettyószentmártonban. Veress József hatvankét éves községi bírót Danesházi Márton gazdálkodó szíveszűrlés a a bíró nyomában kíszenvedett. A gyilkossággal kapcsolatban dr. Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbíró vezetje elrendelte a holttest felboncolását és bevezette a helyszíni vizsgálatot, amely rendkívül érdekes adatokat derített ki.

Az idős, de magabíró Veress József községi bíró már tíz év óta udvarolt Danesházi Márton jó megjelenésű negyven éves feleségének. A viszonyról később Danesházi is tudomást szerzett s ettől kezdve haragos viszonyban volt Veresssel. Fokozta az ellenszenvet az hogy Danesházi több alkalommal észrevette hogy a bíró együtt társalog a lakásban a feleségével akkor, amikor ő bejelentette, hogy nem lesz otthon. Veress

ezt az alkalmat kihasználta. Természetesen a családi élet egyensúlya is felbomlott a férfi és feleség között. Az ismerősök jóval előre érezték, hogy az ellentétek tragikus fejlemények közepette fognak kibrobbanni.

Körülbelül két héttel ezelőtt Danesházi ismét eltávozott hazulról s Veress József, akinek különben négy felnőtt fia van s özeveg ember, megint felhasználta az alkalmat és Danesházit a lakás bitornak felével együtt átköltöztette a község túlsó végében már korábban kibérelt lakásba. Amikor Danesházi hazatért, már nem találta otthon a feleségét. Másnap megtudta hogy mi történt és elment a feleségéhez, hogy visszatérésre bírja, de eredménytelenül. Később az apósának a békésítési kísérlete is hiábavalónak bizonyult. Az asszony kieltentette, hogy válni akar és Veress József felesége lesz.

A tragikus eset előtt három nappal Danesháziné a község házára hívatta a férjét és ott rá akarta beszélni, hogy eryegyen be a válásba, amit

ELŐÍRÁSOS

intézetek és iskolai ruhaanyagok

bluzok és bluzanyagok, paplanok, ágy- és fehrneművászak, kötöttárak

közzismert előnyös beszerzési helye:

PETRIK

női- és férfi- divatüzlete Szent Anna-u. 5.

Intézetek zsebkendők már 18 fillértől.

hülsen elhagyás oka miatt mondatnának ki. A perköltséget közösen fizetnék és még kért a férjétől két mázsa búzát és egy mázsa rozst is. Danesházi azonban nem volt hajlandó beleegyezni a dologba. Augusztus 29-én, a végzetes napon az esti órákban hazafelé tartott Danesházi Márton tizenéves fia a mezőről. A falu elején észrevette, hogy edesanyja a bíró által bérelt új lakásának kapujában beszélget a bíróval. Ő tisztességtudóan köszöntötte az anyiát, aki azonban elfordította a fejét és nem fogadta a köszönését.

A fiú ezt a dolgot elmondotta még aznap este az apjának, aki éktelen haragra gerjedt és elhatározta, hogy Veress József községi bírót, aki feladta egész családi életét, elcsúfítja úgy, hogy többé ne járhasson a felesége után. Az volt a szándéka, hogy levágja az orrát Magához is vette a háborúból hazahozott rohamkését, amely borotvaélesre volt kikészítve. Elindult felesége új lakása felé. Odaérve látta, hogy a bíró épen akkor búcsúzott el az asszonytól és hazafelé tart. Mintegy tizenöt lépésnyi távolságból követte a bírót, aki elhaladt a saját háza előtt is, majd visszafordult és ebebn a pillanathban szembe találta magát Danesházival. A férfinak a szemét előtölte a vér, előrdntotta a rohamkését és azzal egy irrtatos vágással lemetasztta Veress József orrát, majd ezután még tizenéves késszűrdést cített Veress Józsefnek. A szűrdások közül több a szíven is áthatott és azonnali halált okoztak. — Amikor Danesházi látta, hogy Veress véresen lebukik az útszéll árokba, hirtelen felocsudott hazarohant, ott megmosakodott, majd önként jelentkezett a község házában, ahol elmondotta a történeteket.

Danesházi Márton természetesen azonnal őrizetbe vették. A vizsgálóbíró előtt tegnap megismételte a csendőrök előtt elmondott vallomását s dr. Zsögöd Jenő előzetes letartóztatásba helyezte. Utolsó kihallgatása valószínűleg hétfőn lesz. — Danesházi Márton ellen gyilkosság büntetésének gyanúja miatt indult meg a bűnvádi eljárás.

Hírek

1935 szeptember 1. Vasárnap.
Prot.: Egyed, Kath.: Egyed,
1935 szeptember 2. Hétfő.
Prot.: Rebecka, Kath.: István kir.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó”, Mihelovits Jenő, Piac-u. 33. a városházzal szemben. — „Magyar korona”, Sz. Tóth Béla, Péterfia-utca 10., a ref. gimnáziummal szemben. — „Csillag”, Beke Barna Árpád-tér 1., a templommal szemben. — „Sas”, Mandel József, Hatvan-u. 70. a kisállomás mellett. — „Szt. Háromság”, Bernáth M. örököse, Homokkert Szabó Kálmán-u. 14.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelenti augusztus 31-én:

A hűvös óceáni levegő elárasztotta Közép-Európát és ma reggel Lengyel- és Oroszország határain okozott csöklet, Anglia déli és Franciaország északi részén újabb nagy esőterület alakult ki, mely rohamosan terjed kelet felé. Hazánk keleti felében a hideg levegő a tegnapi délutáni órákban hatolt be. Számos helyen voltak ezzel kapcsolatban erős zivatarok és több helyen jég is esett. Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 11,0, maximum 24,4, este 6 órakor a hőmérséklet 13,7 fok.

PROGNÓZIS: Délre forduló mérsékelt szél, gyengén felhős idő, a hőmérséklet nappal emelkedik, de az éjjeli lehűlés még igen erős lesz. A jövő hét elején újabb rosszabbodásra van kihatás.

Barangolás

Valamikor e város otthonom volt,
A boldogság is itt játszott velem.
Valamikor parázsos szerelemre
Itt dobant meg szívem.
Nagy szenvedések bújkáltak körültem
Minj tolvajok idegen ház alatt
S ha nem tudtak bejutni szépszerével,
Betörték a falat...
És áll a sárgaház ma is még,
Elhagyom-e, hogy már nem otthonom?
S hogy benne halkán, bánatos
borongón

Az emlékek bújdokol?
Vendégként járom most a régi utcát
S leszem, jaj, hátha szembe jössz velem
És felvirágozik dús virágokként
Érted siró szívem...
A régi léptek, régi hang a múlté,
Elkalltak a színek, a dalok,
Elmulik minden, mint te drága kedves
S majd én is meghalok.

RADVÁNYNÉ RUTTKAY EMMA

— **Meghívó.** Báró Vay Lászlóné gyermeknyaraltatása ma délután zárul egy kis ünnepély keretében. Erre a búcsúösszejövételre szeretettel vár a rendezőség minden gyermekbarátot, de különösképpen mindazokat, kik az akcióhoz bármilyen formában hozzájárultak s annak sikerét előmozdítani igyekeztek. Az ünnepély, mely pontosan délután három órakor kezdődik a nyaralás színhelyén (Leveles-csárda melletti tisztáson), esős idő esetén a Tikáv pavilonban lesz megtartva.

— **Eljegyzési hír.** Filep Magda tanítónő, Debrecen—Nyilastelep, Vári Szalay Lajos kántor-tanító, Vámospécs, jegyesek.

— **Felhívás a leventékhez.** — Azokat a levente ifjakat, akik 50 métert bármely úszási móddal — mellúszással, oldalúszással, gyorsúszással, vagy háton — úszni tudnak, valamint ezek közül azokat, akik trambulínról fejest tudnak ugrani, felhívom, hogy vegyenek részt a szeptember 6-án vagy 7-én délután öt órai kezdettel Debrecenben, a nagyerdei uszodában az „Országos Úszó Hét” keretében megtartásra kerülő úszásban. Az úszásban nemcsak a Debrecen sz. kir. város kötelékébe tartozó leventék vehetnek részt, hanem bárki a leventék közül, aki a felsorolt napokon az úszásban részt óhajt venni. Mindenki, aki az úszásban részt vesz, tekintet nélkül az eredményre, megkapja a Magyar Úszó Szövetség emlékjelvényét. Az úszás előtt szeptember 2-án, 3-án vagy 4-én a Magyar Úszó Szövetség hivatalos helyiségében (Gambrius átjáró) reggel 7—9 óráig kell Lengyel László főoktatónál személyesen vagy levelező lapon írásban jelentkezni. Minden levente vegyen részt a magyar úszóhéten és buzdítsa társait a részvételre.

MIKULAY

quartettje esténként

AZ ARANY BIKA
BOCSKAY TERMÉBEN

— Nem mi, az érdekeltek, hanem a m. kir. József műegyetem, a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet állapította meg hivatalosan, hogy a fehér, teljesen szagtalan „BIBER-F” még az állandó víznyomásnak is tökéletesen ellenáll!

— **Az Alföldi Takarékpénztár** Debrecenben folyó hó 29-én tartott igazgatósági ülésén Kiss Mariska főkönyvelőt, hites könyvvizsgálót cégjegyzői jogosultsággal ruházta fel.

— **Meghívó.** Az Iparos Ifjúsági Önképző Kör futballcsapatának javára szeptember 1-én, este 8 órakor a Kossuth-utca 28. szám alatt, az ipartestület székházában, tagjai körében vacsorával egyben táncmulatságot rendez, melyre tisztelettel meghívjuk tagjainkat és családtagjait. Az ifjúságot szeretettel várjuk. Rendezőség.

— **Tankönyvek, iskolaszerek** az összes iskolák részére legolcsóbban beszerezhetők **Kultúra Antikvárium**, Szent Anna-utca 3.

— **Ha még nem próbálta,** győződjön meg, hogy nem érdemes házilag varratni gyermekruhát, sőt fehérműt sem. Mert **Horovitz gyermekdivatházában**, a Püspöki palotában, mindenféle leányka és fiú ruhát, kabátot, bundát, fehérműt, különféle kötött-árut csecsemőtől kezdve 12 éves korig olyan választékban lehet kapni, hogy ehhez hasonlót csak Budapesten láthatunk, viszont az árak legalább 25%-kal olcsóbbak.

DEBRECENI UJSÁGÍRÓK BÚCSÚJA VITÉZ KOLOZSVÁRI-BORCSA MIHÁLYTÓL

A Magyar Ujságírók Egyesületének debreceni csoportja ma vasárnap este félkilenc órakor saját Club-helyiségében, Piac utca 26. I. em. társasvacsorát rendez, melynek keretében búcsúzik Budapestre távozó elnökétől, vitéz Kolosvári-Borcsa Mihály főszerkesztőtől. — Külön meghívókat nem bocsátanak ki. Telefon 30—30.

— **Illatszerek,** piperecikkek, vegyszerek legolcsóbban a Jósza és Jóna drogériában, Kossuth-utca 6.

— **Szilágyi kézimunka üzlete** a Kistemplom-bazárban. Tiszántúlon legnagyobb — Budapestnél is olcsóbban árusít.

— **A Déri-Múzeum** szeptember 1-én megnyílik. Az igazgatóság.

„Mária” kozmetika

Varga-u. 1. Félémelet.

Hygienikus. Modern

— **Szücs Gergely** áll. kép. zenetanár (Kossuth-u. 53.) a tanítást megkezdte. Havi díj: 8—10—12 pengő, beírási díj nincs. Előzetes tehetségvizsgálat. Speciális magyar tanfolyamok mintahangjegyekből.

— **Vásárlásainál** okvetlen a Mansz Szövöde készítményeit kerje. Szövöde régi Bábaképzőben.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában, tízenhatodikán új tanfolyam kezdődik iparosoknak és kereskedőknek. Új táncok! Csütörtökön és vasárnap ösztánc.

— **A Közművelődési Könyvtár** szeptember 2-án délelőtt 9 órakor megnyílik. Az igazgatóság.

Üvegezést, gittelést

felelősséggel, heti 1 P részletre is vállal Tóth Gyula üvegező, Bocskay-tér 2. Telefon 32-80.

— **Szörmeáru és szücsmunka** szükségletét legolcsóbban beszerezheti a **Színházátjáróban.** — Barkó Márton utódainál.

— **Színészképző tanfolyam Debrecenben.** Szeptember 3-án, kedden megnyílik a színészképző tanfolyam és szaveltőköle. Mi sem igazolja jobban a színészképző hivatását, mint az elmúlt kilenc évi eredmény. Az idén lesz tizedik évfolyama a színészképzőnek és az elért eredmény bizonyítja a színészképző jogosultságát. Kilenc év alatt sok tehetség fejlődött és ma is működnek az ország jónévi igazgatóinál. A növendékek szakszerű és modern oktatásban részesülnek. A tanfolyam tíz hónapig tart. Úgy a drámai szakban, mint operettben kiképezetnek. Aki hangosfilmre óhajt kiképezést, az szintén kitűnő oktatásban részesül. Kiképzés után az ország egyesület bizottsága előtt fognak vizsgát tenni. Az eredmények azt igazolják, hogy növendékeink kitűnő eredménnyel vizsgáltak és elszerződtek az ország jónévi igazgatóihoz. Műkedvelői előadások rendezését és szerepek betanítását vállaljuk. Jelentkezni lehet ma! Napról délelőtt 9 órától egész nap Rákóczi-u. 36. sz.

B O R O S

szépen, jól, olcsón,
fest, tisztít, mos
Piac-utca 77. szám.

Tözsér Kálmán 24 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután lesz Sárreudvariban. A szállítás és temetést Fehértői temetkezési vállalata végzi, Dégenfeldtér 4.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett édesapánk végtszességételen megjelentek, fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetet mondunk. **Salánki-család.**

— **Ami természetes, abban lehet bízni, ki „Igmándi”-t használ, nem fog csalatkozni.**

— **A berettyóújfaluú autobusz-járatok új menetrendje.** A Debreceni Helvi Vasút értesíti a t. utazók közönséget, hogy a Berettyóújfalu—Komádi közötti autóbusszvonalkunk útirányát az 1935 évi szeptember 1-étől kezdve nem Magyarhomorog közönségen át, hanem Körösszakáltól Peterdpuszta—Biharugra—Fancsika puszta és Zsadányi út megállóhelyek érintésével közlekedtetli Komádiba. Az útirány megváltoztatásával kapcsolatban 1935 szeptember 1-től kezdve a Berettyóújfalu—Komádi közötti vonalon az alábbi menetrendet léptetik életbe. **Autobuszjáratok menetrendje Berettyóújfalu—Komádi között:**

112. sz. j. Km.	Megállóhelyek	101 sz. j.
19.06	Berettyóújfalu p. u.	6.30
19.09	Berettyószentmárton	6.27
19.28	Mezősas	6.08
19.37	Körösszakpuzta	5.59
19.48	Körösszegapáti	5.48
19.56	Körösszakál	5.40
20.03	Peterdpuszta	5.33
20.12	Biharugra	5.24
20.24	Fancsikapuszta	5.12
20.29	Zsadányi-út	5.07
20.45	érk. Komádi ind.	4.51

MIKULAY

quartettje esténként

AZ ARANY BIKA
BOCSKAY TERMÉBEN

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságkötések: Varga Sándor szücssegéd—Tömösvári Margit. Jéger Lajos asztalos—Almási Juliánna. Szaniszló Imre fm.—Futika Róza. Szabó Sándor cipész s.—Szücs Erzsébet. Nagy Ferenc üveges s.—Vig Jolán. Tóth Imre asztalos—Mónus Róza. Milák Vince npsz.—Lakatos Juliánna. Mera Gábor gazdálkodó—Fekete Etelka. Csibi Ferenc konviktusi szolga—Kiss Piroška Vári Sándor fm. npsz.—Kozma Juliánna. Szalay Béla Gyula cipőfelsőrészkesztő s.—Simon Piroška. Nagy András férfi szabó m.—Deutsch Róza.

Születések: Weisz Menyhért szabó segéd, fiú; László, Orsi Oíra Albert máv. lakatos, fiú; András, Major Gyula timár m., fiú; Gyula.

Halálozások: Tözsér Kálmán ref. 24 éves Sárreudvari. Detári István rkath. 8 hónapos Deereske 456.

Beiratás

német nyelvoktatásra ovodás és iskolás gyermekeknek. Batthyányi utca 16. Német Gyermekeotthon.

Beiratások

A javítóvizsgálatok és a beírás sorrendje a Dóczy-intézet leánygimnáziumában és tanító-képző-intézetében

A leánygimnáziumban a javító-, felvételi- és magánvizsgálatok szeptember 2-án délelőtt 9 órától és délután 3 órától tartanak. (Írásbeli rész délelőtt.)

A beírás sorrendje: Szeptember 3-án reggel 8-tól 12-ig I. oszt., 4-én reggel 8-tól 12-ig II., III. osztály szeptember 5-én reggel 8-tól 12-ig IV., V. osztály, szeptember 6-án reggel 8-tól 12-ig VI., VII., VIII. osztály, szeptember 7-én az internátusi növendékek fogadása, beírása és elhelyezése.

A beírási díj az igazgatótanács határozata értelmében ref. tanulóknak 33-10 P. másfelekezetűeknek 35.50 P. Egyéb díj nem változott.

A tanítónőképzőintézetben a javítóvizsgálatok szeptember 3-án a különböző vizsgálatok szeptember 4-én folynak le. A beírásokat a következő sorrendben végezzük: szeptember 5-én az I—III. osztály künnlakó, 6-án a IVa), IVb), Va, Vb osztály künnlakó, 7-én az internátusi I—V. oszt. tanulók beírása.

Protészans vallású tanulók tandíja évi 70 P és 20 pengő 20 fill., mellék-díj másvallásuaknak évi 140 P és 29 pengő 20 fill. mellékdíj.

A középiskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek a IVb és Vb osztályban protészans vallásuak 100 P évi tandíjat fizetnek félévi részletekben, másvallásuak 200 pengőt. Mellékdíj címen mind a protészans, mind a másvallású tanulók 29 P 20 fillért tartoznak fizetni a beírás alkalmával.

Segítő Egyesületünk a szegénysorsú tanulókat kölcsön-tankönyvekkel is támogatja: I. évre jövő tanulók a beíratáskor kérhetnek tankönyvet. Gyakorló iskoláinkban a pótbéírás szeptember 6—7-én lesz.

Az iskolai évet szept. 9-én délelőtt 10 órakor nyitjuk meg a Kistemplomban tartandó istentisztelettel.

A Dóczy elemi iskolában az 1935/36 tanévre a beírások szeptember 5., 6. és 7-én délelőtt 9-től 1-ig lesznek a régi Dóczy épületben, földszint halra.

Az új iskolai év megnyitása a Svetits-intézetben. A Svetits-intézet tagozataiban: elemi, polgári, ipari, leánygimnázium és tanítónőképző intézetben az új iskolai év a következő mozzanatokkal nyílik meg: szept. 4., 5-én felvételi, különbözőzeti és javító vizsgálatok; 6. és 7-én beíratkozások és pedig 6-án a helybeli, 7-én a vidéki tanulók részére; 9-én d. e. 9 órakor Veni in Sancte; 10-én az előadások kezdete.

Beíratkozás az állami reáliskolába. A pótbéírások szeptember hó 6—7-én délelőtt lesznek. Az I. osztály mint gimnázium nyílik meg. Igazgatóság.

A női felső kereskedelmi iskolába beíratkozni 6-ig naponként 10—12 óráig, 6-án és 7-én 9—12 óráig lehet. Beíró- és mellékdíjak összege 31.50, az évi tandíj pedig 162.— P. Jó előmenetelű és szegénysorsú tanulók fokozatok szerint kedvezményben részesülnek és ingyen tankönyvet is kapnak.

Beírás a debreceni négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskolában. A debreceni négyévfolyamú felső kereskedelmi iskolában a beírás szeptember 2-től szeptember 6-ig délelőtt 10—12-ig lesz. További felvilágosítással szívesen szolgál az iskola igazgatósága.

Beírás a Debreceni Kereskedő Társulat által fenntartott Egyéves Kereskedelmi Akadémiai Szaktanfolyamra. Az egyéves kereskedelmi akadémiai szaktanfolyamra szeptember 14-ig délelőtt 11—12 óra között lehet beíratkozni. A hallgatóknak a felvételhez magukkal kell hozniuk az érettségi bizonyítványt, illetőleg ezzel egyenértékű végbizonyítványt, a születési anyakönyvi kivonatot és egy 6x9 cm nagyságú fényképet. További felvilágosítással szívesen szolgál a szaktanfolyam igazgatósága, Ferenc József-út 8. Főú Felső Kereskedelmi Iskola.

Beíratások a Városi Zeneiskolában

Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájában a beíratkozások szeptember 2—10-ig délelőtt naponta 9—1-ig tartanak. Felvételi vizsgák: szeptember 11., 12. és 13-án délelőtt 9—12-ig, délután 4—6-ig. A felvételi vizsgákon az új kezdő növendékek hallása, ritmusérzéke, haladó növendékeknek a tudáshoz mérten megfelelő osztályba való beosztás lesz megállapítva. A zenei előkészítőbe (zenei ovoda) már 4 éves kortól kezdve felvehető a növendékek. Ez a tanszak oly kitűnő pedagógiai sikerrel működik már harmadik éve, hogy az ország majdnem minden iskolájában ennek mintájára vezették be ezt a tanszakot.

Ebben a tanévben egy új tanszak, u. n. zenei szeminárium nyílik meg, ahol általános összefoglaló zenei, stílus és zeneirodalom ismertetést tanulnak a növendékek. Ez a szeminárium azok részére is nagyon hasznos és élvezetes, akik már foglalkoztak zenevel, de a zenei alapelemet, formát és a nagy zeneszerzők műveit még nem volt alkalmuk megismerni.

Beíratkozni még a következő tanszakokra lehet: zongora, hegedű, gordonka, magánének, zeneelmélet, zeneszerzés, zenei történet, zeneesztétika, zenekari gyakorlat, öszszes fúvós tanszakok. Beíratási díj 6 P. Tandíj kezdők részére havi 8 P. Középosztályban havi 10 P. Akadémiai osztályban havi 12 P. Zenei előkészítő, ovoda havi 3 P. Zenei szemináriumban havi 3 P. A fúvóshangszerek tanítása ingyenes, csak a beíratási díjat kell megfizetni. A fúvós tanszakokra ebben az évben csak nagyon korlátozott számban vehetők fel új növendékek. Rendes tanítás szeptember 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítást érdeklődőknek naponta 9—12 között a zeneiskola titkári hivatala, Vár-utca 1. (Telefon 33-96) nyújt.

Verseny tárgyalási I. detmény

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala 1935. évi november hó 1-től 1936. évi június hó 30-ig terjedő időben szükséges fűszer és gyarmatárú, só, cukor és ásványvizek, valamint tej szállítására 1935. évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, Felvételi épület I. emelet) nyilvános írásbeli verseny tárgyalást tart.

A verseny tárgyalásra vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1935 augusztus hó 31-én.

DR. BALOGH GYULA sk. egyetemi gazdasági hivatali igazgató.

A BOCSKAY MA BUDAPESTEN JÁTSZIK

A Bocskay ma Budapesten a Törekvés ellen veszi fel a harcot a Bihari-úti pályán.

A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. Az újdonsült Törekvést erősen fűti az ambíció, hogy a debreceni kéksárgákat legyőzzék. A Bocskayt bár még nincs jó formában — nagyobb rútlinja mégis ellenfele fölé helyezi.

Az előjelek szerint a Bocskay 1—2 gótos győzelmé valószínű.

A Bocskay a múlt heti összejövetelében áll fel. Mindössze annyi változás lehetséges, hogy Dóczy a gyengékedő Pajotás helyett a csapatba kerül.

SZEZONNYITÓ BAJNOKI MÉRKŐZÉS LESZ MA DÉLUTÁN A DIÓSZEGI-ÚTI DVSC PÁLYÁN

Ma délután fog bemutatkozni a debreceni újdonsült elsőosztályú Dohánygyári Sport Egyesület a DVSC elleni bajnoki mérkőzés keretében. Érdekes mérkőzésre van kilátás, mert a Dohánygyár nem könnyen fogja átengedni a bajnoki pontokat ellenfeleknek. A mérkőzést igen olcsó helyárakkal rendezik meg, így előreláthatólag nagy közönség fogja végignézni. Helyárak: ülőhely 40 fill., állóhely 20 fillér.

BARÁTSÁGOS

futballmérkőzést játszik ma, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a Hangya és a KIE futballcsapat a Dohánygyári pályán. Mindkét csapat játékosait felkértem, hogy 8 óraa megjelenni szíveskedjenek a fentemlítt pályán.

NEMZETI LIGA MAI PROGRAMJA

Ferencváros—Ujpest
Budaj „11” —Szeged FC
Törekvés—Bocskay
III. Ker.—Budafok
SBTC—Soroksár

A DEAC ATLETIKAI VERSENYE

vasárnap délután pontosan 3 órakor kezdődik az egyetemi sporttelepen a következő számokkal: Senior számok: 500 m-es síkfutás, 4x200 m-es stafétafutás, 200 m-es gátfutás, rúdugrás, kilapácshejtés, Ifjúsági számok: 300 m-es síkfutás és háromugrás, Női számok: 60 m-es síkfutás, távolugrás és díszkaszvetés. Nevezni a helyszínen is lehet, nevezési díj nincs. Díjazásul a DEAC plakettjei és érmei szolgálnak. Versenyzőink jóformáját tekintve, több versenyszámban

a kerületi rekord megjavítása várható, így 500 m-es síkfutásban Arady János, rúdugrásban Hadházy Dezső, kilapácshejtésben dr. Örkényi Sándor, 200 m-es gát futásban Kapros László; de a kerületi rekord megjavítása várható a 60 m-es síkfutásban és távolugrásban is.

A Bocskay tagjához. Tekintettel arra, hogy szeptember elseje vasárnapra esik, a Bocskay irodája vasárnap délelőtt 9 órától 12 óráig az Anyany Bika fejemeletén rendelkezésre áll azoknak a tagoknak, akik szeptemberi havi tagsági díjukat be akarják fizetni.

DEAC—BUSE. (DEAC-pálya, délután fél 5 óra) Az újdonsült I. o. BUSE vasárnap már a DEAC ellen áll ki a bajnoki pontokért. A mérkőzés a DEAC szüneti gyengékedése miatt teljesen nyílt. A mérkőzés előtt országos atletikai verseny is lesz. Mird kettő egy olcsó jeggyel meglekinthető.

Érembajnoki mérkőzések. Vasutas pálya fél 3 órakor: Szabó—Fodrász. Egyetért-utcai pálya fél 3 órakor: Vargakert—Nyomdász 11. Fél 5 óra. Kor: Tégláskert—Klinika.

KÜZGAZDASÁG

ALIG VALTOZOTT A HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon nem volt egyéges az irányzat. A forgalom szűk keletek között indult, de a vonatolt üzlet mellett az irányzat szűkült volt. Az októberi búza 5. az októberi rozs 7. a szeptemberi tengeri 10. a májusi tengeri 9 fillérel volt drágább, mint tegnap.

Búza októberre: zárlat 15,27—15,28, zott ruca kg 90—110, pulyka párja 280 14,55, 1936 májusra: zárlat 14,75—14,80.

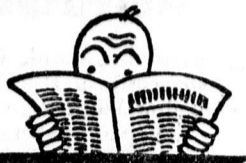
Ferencvárosi sertesvásár. A ferencvárosi sertesvásár felhajtás nem volt. Tegnapról visszamaradt 319 d. rab serts. Ebből eladtak 182 darabot. Angol 95. az irányzat és az árak változatlanok.

Debreceni termény- és takarmány. piaci árak: Búza 14,50—14,30—14,20, rozs 13,50—13, árpa 16—15,80, zab 15,50—15, te ngeri, ó 20—19—18, ten. geri, csöves 9,50—9—8, lucerna 9—8,70—8,50—8,30, széna 8,50—8, búkköny 7,50—7,20, alomszalma 1,80—1,60.

Piaci árak: Hízott liba 100—120, hí-zott ruca kg 90—110, pulyka párj 280—400, liba párja 300—450, ruca párja 150—300, tyúk párja 320—450, csúke párja 70—280, gyöngytyúk kg 80—90, tojás drb 6—7, alma kg 10—40, körte kg 18—44, szőlő kg 80—120, ősz: be-rack kg 80—120, dinnye görög 5—8, dinnye sarga 8—15, zöldség cs. 6—10, sóske és spenót cs. 2—5, fejes káposz-ta drb 5—20, kelkáposzta drb 3—5, kar-fiol 8—20, karalábé 2—5, tök 10—25, ugorka 100 drb 70—160 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli laphoz: a Debreczeni Ujságban és a Debreczeni Független Ujságban jelenik meg. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 16. sz. ad. (Telefon: 23-48.)

LEVELEZÉS

Minden
kiszolgálás 50. manikűr 40 fillér tartós hullám 6 P-től Bodnár női fodrász, Varga-u. I. szám 2833

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Hímzőnőt,
ki szépen dolgozik, keresek. Piac-utca 51., I. emelet, 1704

Hímzőnők,
elszörendű munkások jelentkezzék dr. Békésné, Batthyányi-u. 17.

Bejárónét
1-re keresek Hajnal-u. 7. 407

Fehérneművarrónő,
ki kifogástalanul dolgozik, munkájával együtt keresetkérők, István-út 49. 402

Rendes
főző mindenes felvesz Mandel Arany János-u. 54. II. e. 1710

Bejárónét
idősebbet, ki szépen mos, vasal felveszek elsején. — Domb utca 12. 432

Felura
négy és féltucat kis fiamhoz szerény igényű német kis, asszonyt keresek, aki mindezt mellett háztartásban is segédkezik. Cím a Független Ujságnál. 1750

Megbízható
lakarítónőt a délelőtti órákra felveszek. Piac utca 26/b. Gambrinus passage, 1746

Megbízható
bejáró lakarítónőt keresek délelőtti, Teiki utca 13. 452

Bejárónét
fogadok, aki főzni is tud. — Bethlen-u. 17. 456

Főzni tudó
perfekt szobalányt hosszú bizonyítvánnyal felveszek. — Cím a kiadóban. 1742

Egy bejárónét
keresek Vigkedvű Mihály-u. 28. sz. x

Bejárónét
hosszú bizonyítvánnyal 50. napra felveszek. Jelentkezni Főtvész 22. délután 2-4. 149

Jól főző
mindenes hosszú bizonyítvánnyal felvételük. Jelentkezni délelőtti Miklós-utca 6. 147

Szorgalmas
nők és férfiak magas fizetésre felvételnek. Globusz, Széchenyi-utca 6. 1785

Bejárónét
jó bizonyítvánnyal szeptember 1-re felveszek. Kigvó-utca 45. 460

Németül
jól beszélő szeptembert keresek. Jellege: Vollen utca Könyves. 1786

Mindenes
főzőnőt jó bizonyítvánnyal felvesz szeptember egyre háromtagú család, Péterfia 34. 437

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Szerény igényű,
fiatal, egészséges tanítónő elhelyezkedne Debreczenben — vagy vidéken. Háztartásban segédkezik. Boros K., Bőszereményi u. 5/c. 449

Magános nő
vagyok, Dunántúlra ajánlom 15 éves bizonyítvánnyal, úri családhoz. Bármilyen állást elfogadok: önálló üzlet, vagy önálló háztartás vezető, sőt, inkább magános úri nőhöz szeretnék menni, kinek erőre s hűségére szükségem van. Levelet e lap kiadóhivatalába kérek „Állandó” jellegre. 454

Intelligens
német nő ajánlkozók vidékre 1-2 gyermek mellette hosszú bizonyítvánnyal. Cím a Kiadóhivatalban. 471

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Kezdő
üggyélelőt felveszünk. — Pécsi és Pap ügyvédek, Werbőczy 4. Gyorsírók előnyben. 365

Üzletszerzőket,
komoly, megbízható, ítélettel rendelkező előnyös feltételekkel felvesz Rádió és villamosági vállalat. Piac-u. 46. 416

Ügynököket
jobb bevételre keresek, felveszek, Weiskron József, Piac utca 9. 1757

Kezényűgynök
kocsisok saját kerékpáros kezeikkel keresek, jelentkezni vasárnap, Piac utca 10. 1747

Kifutó,
és tanulókat felveszek Róth Jenő fűszerkereskedése, — Szent Anna utca 51. 1743

Azonnali
belépésre keresek jó külsejű, rőfös segédet. Zádor Benő, Hajdúböszörmény. 1511

Fűszerzakmában
képzett, deitárssegédet felveszek, kinek a fűszerüzletben járatos előnyben. Adorján fűszerüzlete. 1749

Két
kerékpáros kihordót keresek. Késes-utca 21. 1787

Elszörendű
cipészegéd felvételnek. Szatmárnál Rákosi Jenő, utca 4. sz. 486

Fiatal
hentessegéd felvételük. Szoboszlai út 19. sz. 481

Kifutót
fűszerüzletre felveszek. Deák Csapó-u. 30. 496

Tizenhét év
korú 4 középiskolát végzett fiú gyakornoknak felvételük az Izsák József Rt. fűszerüzletében. 1789

Főfeszünk
ügyes fiatalembereket diémi szer terjesztésére. Jelentkezni: Batthyány-u. 10. földszint 4. a., délután 5 és 6 között. 196

Egy
mindenes háttér kocsis és fejő felvételük (családos is lehet) felvételük. Jelentkezni: Belegyő 57. Acsádi-út bára, Jencenyfás tanya. 405

BÜTOROZOTT SZOBA

Bütorozott
szoba szerény igényű lakónak kiadó. Zelemér-utca 13. Huszárkötényi mellett. 1752

Bütorozott
utcai szoba kiadó. Piac-utca 49. sz. II. em. 1745

Utcai
és udvari különbejárátú bütorozott szoba kiadó. Bethlen utca 20. 148

Központban
2 fiatal ember részére világos nagy szoba. Különbejárattal, fürdőszoba használati kiadó. Cím a kiadóban. 161

Különbejárátú
utcai bütorozott szoba előszobával 1-2 személynek kiadó. Hatvan-u. 31., keresztút. 1732

Különbejárátú
bütorozott szoba egy-két személynek esetleg ellátással kiadó. Gólya 11. 144

Különbejárátú
bütorozott szoba 1-2 diáknak parkirozott udvarban, esetleg ellátással azonnali kiadó. Rákóczi-u. 35. 1780

Egyesület
bütorozott szoba azonnali kiadó. Arany János 4-a., II. e. 2171

Különbejárátú
bütorozott szoba előszobával kiadó. Bethlen-u. 1. 483

Balkonra nyíló
utcai bütorozott szoba és egy udvari kiadó esetleg ellátással. Piac-utca 77. I. em. 438

Csinosan
bütorozott utcai szoba külön bejárattal, fürdőszoba használati, esetleg két személynek kiadó. József kir. herceg-utca 33. 1790

Különbejárátú
utcai szép nagy bütorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Batthyány-u. 9. 2513

Különbejárátú
bütorozott szoba szept. 1-re olcsón kiadó. Kazinczy-u. 12., III. lépcső. 219

Tiszta
bütorozott szoba olcsón kiadó. Kertész-utca 3. 355

Különbejárátú
csinosan bütorozott szoba kiadó. Kossuth-u. 22. III. em. Dímentes liftszállít. 1729

Bütorozott
szoba, esetleg ellátással 2 személyre különösen kiadó. Méliusz-tér 5. 398

Utcai
bütorozott, előszoba, vízvezetékkel, W. C.-vel ellátott lakás kiadó. Különböző bútorok eladók. Török Bálint-utca 25. 315

Széchenyi-utca letelején
teljesen különbejárátú utcai tiszta bütorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1386

Különbejárátú
nagyon szép utcai, parkettes szoba (külön W. C.), ugyanott szép udvari szoba kiadó. József kir. herceg-utca 35., I. jobboldal. 417

Központi fűtéses
különbejárátú kis szoba diáklányoknak kiadó. Svetits-bérláz III. lépcső I. emelet. 8. 1725

KIADÓ LAKÁS

Maróthy-utca 7
négyosztos családi sarokház bérbeadó, esetleg eladó. Ertekezés Benkő főügyésznel. Vármegye-háza. 412

Központi
fűtéses garzon lakás és bütorozott szoba kiadó. Honvéd-utca 28. szám. 390

Háromosztos
modern lakás november elsejére kiadó. Szt. Anna 22. 386

Kiadó
2 szobás előszobás, fürdőszobás udvari lakás konyha nélkül. Miklós-utca 41., udvarban. 1726

Négyosztos,
konyha, kamara stb. november 1-től Kossuth-u. 49. sz. alatt kiadó. Ertekezni Kossuth-utca 44. 1596

Háromosztos
modern komfortos lakás november hó elsejére kiadó. — Piac-utca 68.

Kiadó
lakások Deák Ferenc-utca 21. sz. alatt. Ertekezni Hunyadi 14. Sirköraktár. 2737

Kiadó
utcai I. emeleti 4 szobás modern lakás Piac-u. 4. Ertekezni lehet a Debreczeni Felső Takarékpénztárnál. 1618

Kettőszobás
előszoba konyha, kamara egyetem közelében azonnali kiadó Bőszereményi-út 79. 112

Ötszobás
modern teljes komfortos lakás november 1-re kiadó. — Rákosi Jenő-u. 4. (volt Károly-utca.) 485

3-4 szobás
utcai lakás kiadó. Széchenyi utca 40. 1762

Négyosztos
lakás minden mellékkel, november 1-re kiadó. — Nyomató utca 3. 467

Gyermekágy
fehér, teljesen új állapotban garantált tiszta fiókkal, matracal együtt eladó. Megtekinthető délután 4-5 óráig. Dr. Jakab, Piac 34. 217

Utcai
háromosztos modern lakás kiadó. Maróthy György utca 5. szám. 292

Kiadó
két szoba, konyha, spélz kamara. Eladó régi szép ebédizszekrény, tükrös tolejt, vásmangorló, Magoss György-tér 29. 419

Különbejárátú
utcai szoba, előszoba teljes ellátással is kiadó. Rendelőnek, irodának is alkalmas. Ertekezni 9-16; fél 3-ig 6-16; 7-ig Szent Anna utca 34. 441

Péterfia utca 16. szám alatt
ötszobás kertés és háromosztos modern udvari lakás minden mellékkel, november 1-re kiadó. 445

Kiadó
összkomfortos kétszobás lakás novemberre és egy nagyobb méretű egyszobás lakás azonnal. — Tiszvácskei-utca. Földi utca 22. 443

Háromosztos
modern lakás 300 □ szőlővel, gyümölcsösökkel. Ezütemhez közel kiadó, esetleg eladó. Andrassy 91. 423

2 szoba,
előszoba, konyha, nyári konyha, nagy kertés udvarral november 1-re kiadó. Ezütem közelében. Poroszlay út 22. 484

Szoba, konyha,
spélz, esetleg külön szobával kiadó. Csoknaji-utca 32. 1726

Kiadó
újjonnan átújított modern 2 szoba, fürdőszoba, konyha. Ugyanott 1 szoba, konyhával, mellékkel, Ertekezni Kossuth-utca 10. 1758

Utcai
háromosztos lakás mellékkel, heliségekkel, virágos szép udvarban november egyre kiadó. Burgondia utca 9. — Ugyanott házmester felvételük. 451

Püspöki palotában
4 szobás lakás azonnali, 3. 4. 6 szobás lakás november hó 1-től kiadó. Ertekezni lehet Kálmán-tér 17. szám alatt a g. gondnoki hivatalban. 462

Földszinti
ötszobás utcai modern úri lakás, mindennel felszerelt, irodahelyiség és más egy-egy kiegészítő, bütorozott szobák, Arany János utca 20. 1763

Négyosztos,
fürdőszobás, teljes komfortos lakás november 1-re kiadó. Piac utca 72. 1768

2 és 3 szobás
modern különálló lakások gyümölcsösökkel, istállóval kiadók. Nógrád u. 10. szám. 466

3 szobás
lakás — újjonnan átújított — fürdőszobával, gáz- és villanybevezetéssel azonnali kiadó. Rákóczi 8.

4 szobás
utcai lakás kiadó, Péterfia-u. 17. 143

2x2 szobás,
fürdőszobás lakás Simonffy-
utca 48 sz. alatt kiadó. 484

Egy
szép udvari szoba, konyha,
széles világyvilágítással ki-
adó, Tócskert, Faiskola-utca
7-f szám. 482

Hatvan-utca 61.
számú újonnan átalakított
bérházunkban 1, 2, 3 szobás
komfortos úri lakások és
garzon lakások (fürdőszobá-
val) kiadók. Érdeklődni: Al-
földi Takarékpénztárnál, Fe-
renc József-út 16. sz. 498

Kétszobás
ház mellékhelyiségekkel, is-
tállóval, nagy kerttel kiadó
Pozsonyi-út 20. 491

Háromszobás
modern lakás november el-
sejére kiadó Piac-utca 68 154

Kiadó
utcai háromszobás lakás für-
dőszobával, cseledszobával, mellé-
khelyiségekkel parkirozott ud-
varban november vagy októ-
ber 1-től. Rákóczi-utca 59 sz.
Érdekezni Rákóczi-utca 63
sz. alatt. 493

Kiadó
egy nagyon szép utcai szoba,
konyha, szelész november 1-re,
Kassai-út 15. 494

Háromszobás
modern lakás kiadó, Vénkert,
Domokos Lajos 15. 495

Egy
szoba, konyha gyermektelen
tisztviselőnek azonnalra ki-
adó Nyugati-utca 44. 496

AJÁNLAT
Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok
tűzfűtő, szénét téli szükség-
letre is a legolcsóbb kész-
pénz áron kapható hához
szállítva, havi részletfizetés-
re is. Helász Bertalan, tűzfű-
tő- és szénkereskedő, Mar-
gít-fürdő mellett. Telefon:
10-24.

**VIGYAZZUNKI
SZEMÜNKRE**

Pontosan készült szemüveget
használjunk.
CSERÉP SÁNDOR
személtárcái készítés
Debrecen, Piac-utca 21. 1617

Gallértisztítás
hőféhére, magas fénnel
nagy fillértől. Libáncsi, Péter-
fia 4. keresztút. 379

SÍRKÖVEKET
gránitból, márványból és
műköből készít a **DEBRE-
CENI MŰKŐGYÁR RT.** Für-
dő-utca 2. Mozaik cement la-
pok, épületanyagok eladása 2235

3 méter gyapjúszövet
hozzávalóval míg a készlet
tart 28 P. Gabányinál, Piac
utca 1. szám. 353

ISKOLACIKKEK,
Papíráruk, író- és rajzszerek
olcsón beszerezhetők **VÁ-
MOSI** papírüzletében, Szi-
házi átjáró. 429

Tégla és cserép
főminőségben, olcsó árban
kapható a Tóth és Sebestyén
rt. téglagyárából. — Iroda:
Fürdő-utca 2. Telefon 16-10. 2334

Lekvartőző
üstök, edények, üstházak,
tűzhelyek, passzizgók szit-
ták, üvegmosók almaszedők
Nagy vasútiútban. Csapó
kanyar. 421

Margit kalapszalón.
Csapó 47. nem nyitottam új
üzletet a régi helyen leg-
újabb divatú kalapokat 1,80-
tól. Alakítás model után 70
fillér. 430

„Margit”
kalapszalón vezetésétől meg-
váltam, üzletemet Csapó 29.
alá helyeztem Minőségben a
legjobb, árban a legolcsóbb-
bat. Alakítás 70 fillér. Evi
kalapszalón, Csapó utca 29. 431

Marhahús
felsár, felfő, fehércsénye 1
kg 0,64 fillér, tarja, szegye 1
kg 0,52 fillér, gulyás hús 1 kg,
0,44 fillér Felsár róza fri-
kandó 1,20, pörkölt hús 0,72 f,
Csapó-u. 40., Rákóczi-utcaól
az első mézárúszék 133

Unió-vevők figyelmébe!
Kész bundák, gyermekbun-
dák kaphatók Vámemint javítást
és alakítást szaksze-
rűen vállal Adler képzett
szűcsmester, Szt. Annával
szemben. 351

**KÖRIS,
GYERTYÁN,
BÜKK,
TÖLGY**
hasábban és felvágva olcsó
árban állandóan kapható. —
Hitelképes egyéneknek 4-6
havi részletre is, Erdélyi Tű-
zifa- és Szénkereskedés Cég-
tulajdonos: Ihász Henrik
Pesti-u. 2. Telefon: 32-31. —
**Százaz gyűjtő kívánatra hoz-
zámmérve.** 2236

Joss
világmarkás férfi ingeket és
más divatcikkeket nagy tö-
megben vettem, olcsón do-
bom piacra. Győződjön meg
a Steuer divatházban, Csa-
pó-u. 10. sz. 354

Izletes
magyaros házikoszt kihor-
dásra és bentékezésre kapható,
Pauchly Béláné, Bath-
vány-u. 9. 2857

Saját szövetelmből
készíttek a legújabb divat
szerint mindennemű férfi-
ruhákat igen mérsékelt ár-
ban. Pontos kiszolgálás. —
Tessék próbarendelést tenni.
**Keresztési úriszobá, Varga-u.
1. sz.** 2830

Költözteszt
Budapestre áruk fel-
szállítást gumikerekű kos-
csikkal olcsón vállalok. —
Debrecen, Szabó Kálmán-
utca 55. Fátalep. Telefon 22-
42.

Új ortopéd cipőüzem!
Grizmann-cégtől kitéptem.
Dégefeld-tér 10. szám alatt
az udvarban készített fájós
lábakra kitűnő ortopéd cipő-
ket. Pehelykönnnyű parafabé-
teket érzékeny lábakra fe-
lelőesség mellett Divatcipők
méret után. Tisztelettel **Pín-
czés János.** 177

Nemesi címerek
családfák, ősfák, mindenféle
heraldikai munkák festése
szakemberen, művészi kivitel-
ben. Magoss György-tér 20. 1316

TELJES ELLÁTÁS
Két középiskolás
fiút teljes ellátással elvállalok,
Minden iskolához köze,
Perences-u. 12. 406

Diákok
teljes ellátásra elvállal Pasz-
ternák, Dégenfeld-tér 3. 1722

Két középiskolás
diákok teljes ellátásra vállal-
lok, Piac-u. 66., keresztút. 344

Középiskolás
Kislányt elvállalok teljes el-
látásra Jó tanuló II. pozá-
rieta kislányom van. Monti
ezredes-u. 14. 403

Igazi otthon,
kitűnő ellátást kaphat diák-
lány vagy fiú, esetleg felnőtt
is. — Elegáns különbejáratú
szoba fürdőszobahasználattal
kiadó Piac-u. 45-47. I. em. 411

Középiskolai
tanuló ellátás, lakással tan-
títással felvétetik, Péterfia
4., keresztút. 403

Úricsalád
két diákok elvállal. Értekez-
hetni délelőtt Péterfia 31. 1489

Diákokat
a város szívében minden is-
kolához közel, külön utcai
szép nagy szobába elsősorú
teljes ellátásra elfogadok. —
Bathvány-u. 9. utcai lakás.

Középiskolásokat
teljes ellátásra tanítással, fel-
ügyelettel, zongorahasznál-
attal központban kiadó. —
Szent Anna 34. 441

VII-ik reáliskolás
fiam részére keresztény úri
háznál szobát illetve lakást
keresek teljes ellátással ki-
zárólag reáliskola közelében.
Ajánlatokat Tóth főjegyző,
Hajdúszovára kérek. 447

Középiskolás
lányokat teljes ellátásra vál-
lalunk, Szappanos utca 7.
Rothermere utca 48. 420

Két
középiskolás tanuló teljes
ellátásra felveszek. Imre Já-
nosné, Hunyadi utca 18. 425

Középiskolai tanulókat
gondos tanulmányi ellenőrzé-
ssel, teljes ellátásra vállal-
ny. gimnáziumi tanár. —
Károly Ferenc József út 9.
szám. 450

Két
középiskolás leánykát ellá-
tásra vagy anélkül olcsón
vállalok, Miklós-utca 16. 1773

Úricsalád
teljes ellátásra vállal 1-2
felsőbb iskolás gyermeket. —
Hatvan-u. 31. keresztút. 1793.

Középiskolás
tanuló leányt teljes ellátásra
elfogadok Molnárné, Széchenyi-
utca 23. 1791

Középiskolás
diákok teljes ellátásra felve-
szek. Arany J.-u. 11. 498

Úricsalád
két diákok közül és teljes el-
látásra elfogad. Értekezni
delelőtt, Péterfia 31. 1782

Két
középiskolás leány teljes el-
látást kaphat úri családnál.
Hajó-utca 26. sz. Ugyanott
zongoraoktatás. 488

Középiskolás
lányok az új iskolai évre úri
háznál teljes ellátást kaphat-
nak (Külön, tágas szoba).
Erzsébet-utca 32. 480

Középiskolai
tanulókat kettőt felveszek tel-
jes ellátásra, fiút vagy lányt,
Veres-utca 9. 156

Tanárkalád
kolégium mellett elfogad
teljes ellátásra két kisebb
diákok vagy diáklányokat. —
Cím a kiadóban. 162

Két
egyetemi hallgatót vagy
középiskolás leánykát teljes
ellátásra, zongorahasználattal
felveszek. Széchenyi-u.
18., keresztút. Ugyanott
többi tel. 406 461

OKTATÁS
Hegedűtanfolyam.
Timár Mária okl. hegedű-
tanár szeptember 1-től meg-
kezd a tanítást. Mérsékelt
tandíj. Magoss György-tér 22. 411

Gordonka-
(celb.) tanfolyam kezdők és
haladók részére. A Zenemű-
vészeti Főiskola taninyaga
szerint. Modern tanítási
módszer Szondy László áll.
kép Gordonkátánár, Rakov-
szky-u. 42. II. 6.

Nevelésben jártas
tanítónő gyermekek nevelé-
sét vagy korrepetálását es-
kény díjazásért bárhol vál-
lalja. Hadasi Rozália, Hajdú-
dorog. 1783

Böcsényei Erzsébet
okleveles zongoratanár má-
sodikán megkezd tanítást,
Jelenkezni: Károly 9. 453

**ÉLELMISZER
ITAL**
Tokajhegyaljai
borokat legolcsóbb árban ál-
landóan kapható építkezés
alatt is. Nap utca 10. 436

KERESLET
Nagy íróasztal
megvételre kerestetik. Fő-
vöszkert-u. 9. 376

Kalor-
vagy más. Schamottal bélelt
kályhát megvételre keres Kó-
nyi-utca, Kossuth-u. 2. 153

Írógépet,
használtat, de jókarban levőt
megvételre keresek. Címét
ármegjelöléssel Írógép jelgá-
re kérem 152

Búzaajlat
repceajlat, köleskveréket ke-
resek megvételre. Apafi-utca
1681 02

Jókarban
levő asztalokat, gyalapadokat
és szerszámokat veszünk —
Szőkgyár, Salétrom-utca 5. 177

Veszek
használt bútor varrógépet,
szőnyegot, írógépet, zálog-
ígyet, vidaszfégyvert, nyer-
gék, lőszerszámot. — Braun-
Csapó 14. Telefon 32-22. 155

Tejet
20-40 literig napi áron ál-
landóan veszek Klór. Gáz-
gyár-u. 4. 1795

Jó állapotban
levő modern gyermekkoszt
keresek. Biró, Külsővásártér
18-a 4038

**LAKÁS ÉS SZOBA
KERESLET**

Csinosan
bútorozott szobát fürdőszoba
használat, központi fűtés-
sel keres egyetemi hallgató-
nő Címét a kiadóba kérem. 1754

Központban
lehetőleg Piac-utcán négy öt-
szobás helyiséget azonnalra
is keresek. Ajánlatokat ár-
megjelöléssel „Klubhelyiség”
jellegre kiadólvtalba ké-
rek 391

Egyszobás,
előszobás, konyhas lakást
mellékhelyiségekkel a nagy-
állomás közelében szeptem-
ber elsejére keresek. Cím:
„Egyszobás” a kiadóban. 1769

Gyermektelen
háaspár keres egy szoba,
konyha, szelész és mellékhelyi-
gekből álló lakást szept. 15-
re. Ajánlatot „Rendes fizető”
jellegre a kiadóba kérek 351

Kétszobás
lakást jó mellékhelyiségek-
kel keresek novemberre
esetleg korábbra is közel
mellékutcában, vagy vilá-
mos megálló közelében. —
Ajánlatot „Tiszta lakás”
címe a kiadóba kérek. 377

Gyermektelen
háaspár kétszobás komfor-
tos, olcsó lakást keres. Fix-
fizető. Ajánlatokat ármez-
jelöléssel a Máv. üzletvezető-
ség portájához kérem. 459

Egyszobás,
konyhas, fürdőszobás lakást
november elsejére keresek
belvárosban. Ajánlatot Tiszt
viselő jellegre kiadóba. 151

Kétszobás
modern lakást keresek no-
vember 1-re. Komlóssy-út 4
-b. 160

HANGSZER
Zongora,
könyvszékény, bútorok el-
adók Cím a kiadóban. 158

Koncert-
pianó modern keresztbúros
szép hangú bérbeadó. Svájc
teljő Dében 1-2. 1764

RÁDIO
2+1
rádió elődó. Kerekpárta át-
eserőlem. Munkás-utca 41.
Fűsüs, Nyilastelep. 4057

1936. típusú
rádiók állandóan raktáron.
Elvállalok átalakítást. Buda-
pest II-re. Rádiók javítását
és átszerelését, valamint vil-
lamos szerelési munkákat
részletre is a legülányosab-
ban végzem. Grosz István
rádió- és villanyszerelési vál-
talata Széchenyi-u. 35. 4900

**ÖZLET-MŰHELY
RAKTÁR**

Uzletáthelyezés
A **MONE** orvosí műszer- és
órházberendezési R. T. a
Kistempom-közből **Piac-u.
41.** (Szállási kézimunkaüzlet)
alá költözködött. 2817

Ferenc József-út 4.
szám alatt kiadó egy utcai
üzletelhelyiség. Értekezni a
Debreceni Első Takarékpénz-
tárnál. 1199

Biztos
megülehetést nyújtó bevezet-
ett nagyobb fűszerüzlet for-
galmas helyen. Költözés
miatt eladó Cím a kiadóban. 1744

Kiadó
Vigkedvü M.-u. 2. számú
épületben üzletelhelyiség azon-
nal Értekezni Szent Anna 53. 157

Üzletelhelyiség
forgalmas helyen bármilyen
célra azonnal kiadó. Árpád-
tér 18. szám. 498

Püspöki palotában
utcai és udvari üzletelhelyiség
kiadó. Értekezni lehet Kál-
vin-tér 17. sz. alatt a g. gond-
nok hivatalban. 455

Üzletelhelyiség
kiadó és 1 szoba, konyha 2
szoba, konyha udvari, Péter-
fia-utca 56. 460

Üzletelhelyiség
kiadó, Werner-főte üzlet,
Piac-u. 72. Értekezni házfel-
ügyelőnél, vagy telefonon 29
-13 alatt. 1769

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Fűvészkert-utca 16. szám.

Eladó
modernül berendezett szobák, vizium Debrecennek 16.000 lakosságú telepén, esetleg házzal is. Cím a kiadóban 1766

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

STEYR TIP XII.

CABRIOLETT
4 személyes eladó
NEUBAUER
KETMALOM-UTCA 4.

Kerékpárhoz
oldalkocsis olcsón eladó. — Budai Ezsaiás utca 23. 442

Kisautó
jókárban levő Renault csukott és amerikai károszériával olcsón eladó. Megtekinthető Magoss György tér 3. délután 6 óra tájban. 448

Chevrolette
autó üzemképes állapotban eladó Csapó-utca 10. az udvarban. 970

Kisebbsajtó
villanymotort keresek azonnali megvételre 1-1 és fél-2 lóerőig. Guttman, Csapó 40. 498

Márkás kerékpárt
alg használtan vennék kész. pénzért. Ajánlatot „Sürgős” jelzésre a kiadóba kérek 401

Famegmunkáló
gépek és villanymotorok eladók. Paesirta-u. 27. szám. 412

Kerékpárt
kisebb méretűt, 10-12 éves gyerekeknek való megvételre keresek. Kuszka bórüzlet. — Kossuth-u. 25. 130

Autóját,
fraktorját, motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Postarík) Nyíl-utca 15. szám alatt. Telefon 16-76. 808

ELADÓ ALLATOK

Méh
nyolc család kaptárral eladó Pénészleken. Felvilágosítás nyerhető Debrecen, Rákóczi utca 36. szám. 408

Eladó
kifutó hónapos selyem pincsi Eötvös-Telki-utca 32. 1778

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK.
bicskik, modern csőbutorok, kerti butorok, ágybetétek matraccpárnák stb. legjobban minőségben, avári árban kedvező fizetési feltételek mellett a Vas- és Rézbútorgyár Rt.-nél Ispottály-u. 5. és városi teraktatásban Roval-épület szerezhetők be.

Eladó
modern új konyhás dió tálaló meglepő olcsón. Hatvan-u. 23. 501

Eladó
ebédőbutor szürke már. vány és szalonitűköt. Méliusz-tér 14. 400

Diófahátország
szép órszekerű szőnyegek 16-szór matraccok, alig használt felvitonógó kályha, jégszekrény jutányosan eladó. Szoboszlai-út 11/b. 1761

Ajta használt
söber-ágy eladó Nyíl-utca 13. 440

Olcsón
eladó egy ág. éjjeli szekrény, spirált és asztal. Dugovits Titusz 12. sz. 458

Diófahátó.
Seriv fájóra, zomán porcelánedény, lakarók, konyhabútorok, szobaklozet stb. eladó Rothermere 25. 1770

Egy
jókarban levő veségy eladó. Eötvös-u. 73. 4. ajtó. 357

Gyermekágy
feltesen új és garantsáltan tiszta állapotban matraccal. fiókkal azonnal eladó. Megtekinthető délután 4-5 óra között. Dr. Jakab, Piac 34. 502

Eladó
egy jókarban levő keményfa hálószoba berendezés. Apafi-utca 10. 489

Fűszerberendezés
füvegal, rádió, modern konyhás dióteleháló, ebédő, hármis szekrény, varrógép, gyermekágy, spirált, tűkrök félháló söber-ágy, üst házzal, rekamé, fotelok antik bútorok, asztalok, festmények, cipők, ruhák, frásztal, könyvszekrény olcsó hálóok, antik szekrény, esedő, különféle bútorok eladása. Dévényi-utca 8. udvarban. 444

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
vetőgép 16-18 soros, kettős és egyes ekék, konkolyozó 6-os magánjáró garnitúra. — Veszek 8-as eredeti magánjárót, gazdaságit párba 15 éven alulit. Bogdi István. Nyílt-utca 22. 457

BIRTOKBÉRELT

Hajdúszoboszló
huzsonót hold tanyásbirtok kiadó. Értekezhetni naponta délelőtt 9 és 10 óra között Kossuth-utca 49.

Fancsika
82. számú 36 holdas tanyásbirtok bérbeadó Értekezhetni helyszínen. 387

Gólyáson
Hajdúszoboszló határában a Nagyhegyes 40. számú huzsonnyal holdas tanyásbirtok kiadó. Értekezhetni naponta délelőtt 9 és 10 óra között Kossuth-u. 49.

Felcsibe
kiadó huszonöt hold tanyásbirtok sámsóni úton hat km. ötszáz méternél. Értekezhetni a helyszínen. 444

2-3000 holdas
birtokot keresek Ajánlatok a birtok leírásával „Földbirtokos” névre kiadóba. 439

Bérlét
18 és fél hold Szoboszló-úton, közel a városhoz kiadó. Értekezhetni Károly Ferenc József-út 54. 145

Öndöd.
Vedres-dűtőben 20 hold föld hasznosított. Vigkedv Mihály-u. 42. 499

Kiadó
fűzennyel hold tanyásbirtok Ujmacson harmadikba, különösen tehénészetre. Kócsy 15. 152

Bérbeadó
azonnal kövesút szélén város alatt 26 holdas tanyás föld, birtok 2 szobás gazdasági, gazdasági épületekkel. Gazdák Bankja, Kossuth utca. 465

ELADÓ FÖLD

SAMU JÁNOS
OFB engedélyes hirdetései:
Eladó földek: Ebesen 18. 40. 12. 5. Öndödon 23. 4. Cserén 18. 26. 27. Halápon 26. 20. — Házzak: Pozsonyi-út 16. szám koresma és fűszerüzlettel, Pesti-utca 39. 7500 P. fejjével átvehető; Vágóhid mellett szép kettősobás, adómentes ház 5500 P. 1500 P-vel megvehető. Kis-utca 7-a, számú ház, adómentes. 3300 P. Diószegi-utca 8. Csokonai-utca 50. Kishgyesi-út 31. szám. 990 öl gyümölcsösrel, kettősobás adómentes ház 7000 P. Honvéd-utca 44. 6000 P. István-út 70 szám. Megbízott: SAMU JÁNOS. Hunyad-út-utca 24. 153

Házhelyeimet
a Homokkertben és a Simonyi-úton árulatom. Rajeczi Burián Zoltán. Értekezni dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek Batthyány-utca 14. irodájában. 1615

Eladó
házhelyek Vargakert. Szoboszló-út 24. Értekezni Kécses 86. 492

Óriás telek,
két utcára nyíló s ízv konyhán parcellázható is. Igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó 2700 négyszögöl, gyümölcsösnek, konyhakertésznek kiválóan alkalmas. Széchenyi-utca 85. sz. Értekezhetni a Debreceni Újság kiadóhivatalában délelőtt 12 és 1. délután 3-4 óra között. 1595

Eladó házhely
Mester utcai sorompónál és a vágóhidnál részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 464

Házhelyek
eladók Gyár-utca 11. sz. a Kegyesrend telkén. Értekezhetni dr. Bözörményi Béla ügyvédnél Piac-utca 70. 220

Ebesen
közvetlenül a szováti kövesút mellett 72 hold tanyásbirtok eladó. Esetleg darabonként is. Cím: Deák Ferenc-u. 13. Telefon: 29-05. 266

Eladó
kisszepes tanyás föld kertészetre, gyümölcsösnek alkalmas. Szabad majorost keresek. Értekezni Kovács vendégfogó MAV Kolónia. 383

Családi háznak,
gyümölcsösnek alkalmas parcellát vhet István út 45. Értekezni helyszínen vagy dr. Csáthynál. Deák Ferenc-utca 9. 254

Eladó
Pac 12. számú tenyva, 12 és fél kat. hold prima földdei, gyümölcsösrel. Értekezhetni helyszínen vagy Bethlen utca 21. 426

ELADÓ HÁZ

Eladó
Déli-sor 17. sz. gyümölcsösrel. Különösen vasutasoknak alkalmas. Értekezni Beszé János-u. 12. sz. lehet. 217

Ház
Vörösmarthy-utca 10., főutcától 3 perces távolságban jutányosan eladó. Bővebbet ügyvédemnél. Miklós-utca 33. 1767

Nyíltstelenen
Marton Kálmán-utca 38. sz. alatti sarok üzletház, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Népkör helyisége van. eladó az üzletekkel együtt. Bővebb a helyszínen, a tulajdonostól tudható meg. 1765

Pesti-utca 15. sz.
alatti három szobás fürdőszobás és összes mellékhelyiségekkel ellátott, teljesen adómentes szép családi ház eladó. 479

Eladó
több kettősobás telepi adómentes ház mellékhelyiségekkel részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 463

Eladó
Kálvin-tér 14. sz. ház, mely áll: 1 utcai 4 szobás és 1 udvari lakásból. Értekezni lehet Budai Ezsaiás-utca 51. sz. alatt. 154

Eladó
egy 20 méteres, méhésznek alkalmas épület: 2 szoba, konyha, istálló stb. helyiségekkel s ugyanott 5 méh család kaptárral együtt eladó Nyirmartonfalva, Tassi Sándor. 372

Közeli vidéken
szép üzleti házat eladnám vagy elcsérelném debreceni házzal, ráfizetek. Barna 10. 1756

Eladó
vagy kiadó ház Miskolcra úton darabonlalommal és fűszerüzlettel. 1665

Eladó
Rákóczi Jenő-utca 5. számú ketemektetés ház többrendbeli komfortos lakással és üzlethelyiséggel. — Eladó Andrásy-út 3. számú villa 1035 □-al telekkel vagy pedig november 1-től bérbe kiadó. — Eladó Bolyva-utca 5. szám alatti (Freund-féle) három házhely 334-334 □-al parcellákban. Értekezhetni lehet a fenti ingatlanok után Városi Takarékos és Hitelintézetnél. Csapó-utca 4. szám. 441

KÜLÖNFÉLE

Etus és Bözsi.
kikkelt a dorozsmai vendéglőbe kirándultunk, szíveskedjenek 4-én, szerdán este kilenc-től megbeszélte útvonalon sétálni. 1759

Lisztet adok
(Bánkútól) kenyérért termésemből. Bővebbet Hirlap-iroda, Széchenyi utca 6. 1742

Jó,
használt téglai aitt és abjak van eladó Varga-utca 41. sz. alatt. 180

ELADÓ INGÓSÁG

Varrógépek,
női Singer centrabin körbajós és Singer cilindri olcsón eladók Diószegi-utca 8. 1787

Szobalevegő
szárazgát megzúrtató párolgó készítő eladó. Csapó-utca 26. emeleten. 470

Vadászfőnyver
16-os belga kakas nélküli eladó. Arany János-u. 31. 490

Nagy tükör,
és egyéb ingóságok, férfi ruhák eladók. Kossuth-u. 45. házfelügyelőnél. 159

6 és fél mázsa
70-es forreső eladó. Piac utca 49. 1776

Építkezési
sínek, víztartály, vashordó, rolló aittóval eladó. Hatvan utca 49. szám. 1187

Eladó
egy nagy szalonitűköt és egy nagy csillár. Simonffy utca 13. házfelügyelőnél. 1148

Eladó
egy 20 méteres méhésznek alkalmas épület, két szoba, konyha, istálló stb. helyiségekkel s ugyanott öt méh család kaptárral együtt. — Nyirmartonfalva, Tassi Sándor. 372

Üzletből
megmaradt asztal, kidugós cédtábla olcsón eladó. — Simonffy utca 51. 1755

Eladó
egy szép fekete (hajó) gyermekkosci. Herceg u. 13. — Vargakert. 433

Pérszásznyeg
szőnyegnek és szőnyegminták eladók. Szoboszlai út 11/b. 1760

Szüretelőnyeg
Bézier Vasüzletében, Széchenyi-utca. — Vargánál Budos utcán használt hordó veszek. 433

Eladó
egy 240 cm. hosszú és 125 cm. széles szárnvas aittó. — Eötvös utca 3. sz. 446

Eladó
régii aittó, üvegfal, bédóg, padkiszabak, vilyog. — Seesztina utca 6. Kisállomás mögött. 435

Eladók
2 cserépkályha, 1 frószekrény, 1 ebédőszállár, 1 rádió. Bethlen utca 34. 427

Eladó
lakarektűzhely, söber-ágy, kerti mangorló, pipatorium. Huszár-utca 13. Katona Józsefné. 407

Világító reklám
kétfoldas, kerek most előnyvó sárban eladó Villanyvezetőnél. Piac-u. 46. 415

Borsajtó
alig használt, 80 literes eladó. Csapó 77. 389

Eladó
Minimax és szabószőnyeg fiókokkal. Arany János-u. 47. 1664

Jókárban
levő asztal-sparherf eladó. Török Bálint-utca 18.

Gáztűzhely
eladó. Domb-u. 13. 359

Eladók
új és használt női felsőcipők, különféle bútorok, régi gázcsillárak, verseny tenisz ütő raket eladó délután 2-től 4-ig Miklós-utca 41. udvarban

Nyomatott a Magyar Nemzet
Könyv- és Lapkiadóvállalat R.-T. körforgógépén. Technikal vezető: Liptay András

Budapest és külföld

teljes
heti

RÁDIÓMŰSORA

*

DEBRECZENI ÚJSÁG

VASÁRNASZÁMJA

39. ÉVF.

DEBRECEN, 1935 SZEPTEMBER 1.

198. SZ.

„AMERIKAI SZEMMEL”

A magyar irodalmi őserdő utolsó mohikánja, Szabó Dezső, évekkel ezelőtt dörgedelmes, szikrázó és lázongó filippikával támadt arra a szellemre, amely a tekintély úgynevezett elvi alapján grammnyi pontossággal mérte ki a különböző társadalmi osztályok képviselőinek kijáró tiszteletét, mégis szemmeláthatólag úgy, hogy ebből a iszteletből abban az arányban járt ki több valakinek, minél messzebb esett — rangjánál, vagy születésénél fogva — a mindennapos robotmunkában — gőnyedőktől. Madách Keplerje ezt vágja oda a hűt asszonynak: Nem rang-e szellem és tudás? A Morbus Hungaricusról hasonló határozottsággal riadozott a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István is, akit majdnem megköltöztek, amikor egy sokszázados, hagyományos álláspontot iquekzeve megdönteni, a kolektiv, mindenkire egyetemes érvényű munkában jelölte meg a magyar társadalom boldogulásának útjait. „Ur nem dolgozik” — csicseregett a szállóige Széchenyi korában s aki „amerikai szemmel” nézi a mai magyar állapotokat, aki nemcsak a nemzet lovagosságát és kitüntetést vendégszerzését veszi — észre, az észreveszi azt is, hogy a Magyar Glóbuszon még mindig az a régi úrhatnám szellem rendezés-kísérteljárás.

Észrevette az amerikai magyar doktorkisasszony is, aki „Amerikai szemmel” összefoglaló cím alatt mondotta el magyarországi impresszióit a rádióban. Őszinte egyszerűséggel mondotta el, nem érti meg a társadalmi osztályok között tátonzó szakadékot. Nem érti a cím, rang- és jövedelemeloszlási különbséget, azt a szolgálat alázatot, amellyel kivétel nélkül mindenki meghajol bizonyos címek és rangok viselői előtt, az üzletekben az állandó köszöntést, a vasúton a különböző osztályokat, a legalsóbb osztály ordító kényelmetlenségét, a vidék elmaradottságát, mindent összefoglalva: azt a szellemet, amely nem a munka és a produktum,

Vasárnapi írások

Lord Rothermere írja:

A három béke közül, amelyek Közép-Európa térképét újjalakították, az utolsó és a legszörnyesebb volt a trianoni. Ez ahelyett, hogy egyszerűsítette volna a nemzetek meglévő keveredését, még inkább bonyolította a kérdést. Olyan mély az elégedetlenség, amelyet ez teremtett, hogy minden elfogulatlan utazó, aki a kontinensnek ezen a vidékén jár, tisztán látja az elkövetett hibák jóvátételének szükségességét.

Olyan nép, mint a magyar, amelynek ezeréves alkotmányos tradíciója van, amely egész Európát védte a törökök ellen, amelynek saját Magna Cartája van — az Aranybulla 1222-ből s csak hét évvel fiatalabb, mint a mi hasonló törvényünk — minden jogot megszerzett arra, hogy ne kezeljük úgy, mint ha újonnan alakult Balkánállam lenne.

hanem misztikus bálványok előtt áll úgynevezett mély tisztelettel. Nem értette meg azt sem, miként ülhetnek emberek órákhozát kávéházakban, miért kísérik gardék a lányokat s feltűnt bizonynyal a jószemű leányoknak az is, hogy az üzleti életben nem a tempó, hanem a spekuláció dominál. És végezetül a csalódottság színével a hangjában állapította meg, az óhazában valami, az igazi élettől elzárkózott, anakronisztikus szempontokat őrző szellem uralkodik, amely legnagyobb akadály lehet a magyar őstehetség kibontakozásának.

Elismeréssel tartozunk ezért a kis előadásért a magyar stúdióknak. Évek óta alig volt érdekesebb és pregnansabban kifejezett mondanivalója valakinek is a magyar rádióban, mint ennek a leányoknak, ki az „ur nem dolgozik” jellegével szembehelyezte az amerikai demokrácia vallomását: aki dolgozik; ur. S a társadalom megbecsülésére mindenkit csak munkájának eredményei érdemesehetnek, szemben azzal a felfogással, amely az élet hercegévé avatja azt, ki egy jólhangzó cím

és egy csillogó monokli tulajdonosa. A newyorki doktorkisasszonyt bizonyosan teljesjokú jószándék vezette, amikor meglepte egy némely meglepését az arany papodák lefelé nehezen áradó szelleméről, a munka feltétlen tisztességéről s arról, hogy — Amerikában az esztergapadot vagy az elnöki széklet olthagyva, mindenki csak egyszerűen: Mister.

Erdemes az őszinte szavakat meghallgatni már csak azért is, mert nagy idők és nagy események igazolása szerint csak a munka és egyenlőség nemes közösségében élő népekben fejlődik ki az a szent solidaritás, amely történelmet és jobb sorsot egyképpen tud formálni. Egyébként: a rádiót „megintik”, mert alkalmas adott afféle „destruktív” nyilatkozatok szerteszágáztatására, holott itt „nincs semmi baj”, és „mindig így volt és mindig így lesz”. Naqyon sokan, jóképpen az érdekeltek, ez fogják mondani:

— Ugyan kérem, hiszen mi ebből élünk!

Pedig az ellenkezője igaz. Mi ebbe halunk bele.

A nők — 70 év múlva

— Menyire irigylem a nőket, akik majd a kétezredik évben fognak élni! — Ezekkel a szavakkal kezdte meg Sloan Chesser londoni orvosnő felolvasását. — Mennyivel tartalmasabb lesz élete, hiszen a közlekedési eszközök magyaranyú fejlődése megnyitja majd előtte a most még ismeretlen földrészeket és a technika haladása kényelmesebbé, szebbé teszi az otthonot, a háztartás sok gondját leveszi a nő válláról. A nő hatvan-hetven év múlva tovább őrzi meg fiatalágát, üdeségét, testének rugalmasságát és egészségét, mint ma. Az orvosi tudomány ez alatt az idő alatt bizonyára nagy léptekkel halad előre, az emberi szervezet befűs életét és működését alaposabban feltárja, új gyógyszereket és orvosi kezeléseket fogunk feltalálni. Még nem is olyan régen a kolera és pestis legyőzhetetlen éhenségek látszott; a kétezredik évben a mai emberiség gyötrelmes és oly nehezen gyógyítható betegségeinek: a reumának is meglesz már a patikaszere. A test celtudatos edzése művelni a szervezet ellenállóképeségét és a kétezredik évben az ötvenéves asszony legfeljebb harmincévesnek fog látszani, mert bőre, haja, fogai teljesen ép és sértetlen marad.

— A háztartás életében is gyökeres változások teremt meg a fejlődés. Ma már az Egyesült Államokban megrendelésre készülnek a házak. A vasvázakat, a betontömböket készen a helyszínére szállítják, hamarosan összeillesztik és a beköltözés megtörténhetik. Főzés, süítés, tisztogatás, edénymosogatás villamoserővel történik. Hetven év múlva mindez egyszerűbben fog megtörténni. A háztartásban az edények, poharak, csészék mind papírból lesznek és használat után egyszerűen eldobják. A nők puha könyvnyű selyemhez hasonló papíryanagyhöz készült fehérneműt hordanak majd, amelyet ha összegyűrődik vagy bepíszkolódik, egyszerűen elégetnek. A konyhatudomány is módosulni fog. Nem valószínű, hogy az emberiség pillulákkal fog táplálkozni. Az étkezés gyönyöreiről, az ízletes fogásokról az emberek nem mondanak le, de az egyes fogásokban nagyobb lesz a változatosság, mert addig a tudomány új tápanyagokat fog felfedezni. A háztartások — ha éppen akarják — megszabadulhatnak a süítés-főzés gondjaitól, mert központi konyhákat rendeznek be, ahonnan az „előfizetőket” pontosan kiszolgálják, az ételeket villamos melegítő edényekben szállítják a házhoz.

— Ha visszatekintünk néhány évtizeddel a múltba — fejezte be előadását —, akkor látni fogjuk: ezen a téren a mai napig mily óriás a fejlődés: egyáltalán nem lehetetlen tehát, hogy a vázolt újítások ugyancsak bekövetkeznek. Nagy a változás a régi, ezelőti hatvan-hetven évvel élt és a mai modern nő modora, viselkedése, felhogása között. Sokan mosolyogva, szinte sajnálkozva hallgatják az „ősdi” felfogásnak szigorú bírálatát, ellenvetéseit. Hogy idők múltán lesz-e és milyen változás ezekben a dolgokban: azt nem lehet előre látni. Csak egy a bizonyos: a magasabb anyai érzést semmiféle haladás, fejlődés a női szívekben nem áll.

RÁDIÓMŰSOR

1935 SZEPTEMBER 1-7-IG

A külföld műsorában lévő rövidítések magyarázata: Hgv. = hangverseny. K. z. = könnyű zene. Sz. z. = szórakoztató zene. R. z. = rádiózene. T. z. = tánczene. T. e. = tarka est. Gr. = grammon. Hangj. = hangjáték. Zong. = zongorahangverseny. O. hgv. = orgonahangverseny.

SZEPTEMBER 1.

VASÁRNAP

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Dél előtt 9.00-2.00-ig Gecső Sándorné, 1.45-6.55-ig Schell Gyula br., 6.40-1.00-ig Tamásné Filóts Litty.

9.15 Hírek.

10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész.

11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben, evangélium után Leopold Antal dr. esztergomi prelátskanonok mondja. Énekel a cisztercita plébánia énekkara (Szent Imre kórus). Előadásra kerül Sugár Jenő női-kari miséje, Griesbacher Péter változó részével. Vezényel Sugár Jenő orgonán kísér Kopasz Aurél.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

12.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Rajter Lajos.

1. Mozart: A varázsfuvola, nyitány. 2. Beethoven: VIII. szimfonia, F-dur. 3. Goldmark: A-dur scherzo. 4. Kodály Zoltán: Galántai táncok.

1.40 „Rádiókrónika“. Elmondja: Papp Jenő.

2.00 Hanglemezek.

1. Donizetti: La favorita, ária (Fleta). 2. Verdi: Othello, ária a IV. felvonásból (Rethberg Erzsébet). 3. Händel: The harmonious blacksmith, harpsichord-szólo (Landowska Wanda). 4. Gounod: Faust, ária (Gigli). 5. Gounod: Faust, Mefisztó szerenáda (Sallapin). 6. Moszkovszkij-Sarasate: Guitarre, hegedűszólo (Heifetz Jascha). 7. Goldmark: Sába királynője, ária a III. felvonásból (Németh Mária). 8. Thomas: Mignon, ária (Paikin Luella). 9. Mendelssohn: Dal szöveg nélkül, gondokaszólo (Casals Pablo). 10. Bizet: Carmen, virágária (Caruso). 11. Arditi: Leggiero invisible, bolero (Onegin Sigried). 12. Alvarez: La partida, ária (Barrientos Mária). 14. Dohnányi: Pastorale, zongoraszólo (Dohnányi Ernő).

3.00 „A helyes szüretelés és az újbórr kezeltetés“. Pálkás Gyula mezőgazdasági kísérletügyi főadjunktus. 2. „Szükségtagarmányok“. Freytag Béla okl. gazda előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)

3.50 Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

4.30 „Keringő a kék Adrián“. Leidenfrost Gyula előadása. (Köz-művelődési előadásorozat.)

5.00 Pethő Imréné énekel, zongorán kíséri Pethő Imre.

1. Martini: Piacer d'amor. 2. Durante: Danza, danza. 3. Grieg: a) Solveig dala; b) A legszebb nyári éjfélen; c) Egy fiatal asszony ravatalánál; d) A titkos csalogány. 4. Magyar ének.

5.30 Közvetítés Hódmezővásárhelyről az Országos Úszóhét

megnyitására. Beszélő Pluhár István. (Viaszfelvételek.)

6.15 Közvetítés a Dunakorzókávéházból. A Reisz-Angyal jazzzenekar műsora.

1. a) Bennet-Klein: Foxtrott. 2. Hill-Rose: Slowfox. 2. Lehár: Vig özvegy, egyveleg. 3. a) De Fries Károly-Haromat: Csak a vén holdvilág, tangó. 4. a) Leslie-Burke: Slowfox; b) Jong-Little: Foxtrott.

6.55 „Hazafelé“. Kosztolányi Dezső elbeszélése.

7.25 Fenyves Lóránd Ervin hegedű, zongorán kíséri Kósa Gy. 1. Tartini-Hubay: Ördögtrilla. 2. Beethoven: Román (G-dur). 3. a) Sammartini-Corti: Cansonetta; b) Frescobaldi: Pastorale genile; c) Fiocco: Allegro. 4. a) Elman: Héber dal; b) De Falla: La vida breve, spanyol tánc. 5. a) Chopin-Milstein: Nocturno; b) Wieniawski: Polonaise brillante, A-dur.

8.15 Dajbukát Ilona és Bársony István előadástje.

9.05 Közvetítés a margitszigeti Magyar Csárda étteremből. — Veres Károly és cigányzenekara muzsikál.

10.00 Hírek, sporteredmények.

10.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Maillart: A remete csegettűje, nyitány. 2. Leoncavallo: Bajazzók, ábránd. 3. Ország Tiadár: Paraszt dalok. 4. Grieg: Holberg, szvit (vonószekar). 5. Stefániai: Vidallia. 6. Lanner: A kőrök, keringő. 7. Heuberger: Operabál, egyveleg.

0.05 Hírek.

12.00 Csak a bécsi rádióállomás részére: Bura Sándor és ci-

gányzenekara muzsikál. (Közvetítés a Dunapalota-szállóból.)

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: 1.30-ig Schell Gyula br. 4.40-től Beöthy Baba.

11.10 Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviselőtől.

12.35 Közvetítés a Ketter-étteremből. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál.

3.00 Hanglemezek. Magyar szerzők jazz-muzsikája.

4.55 „Félóra a leányszobában“. Ujjné Mikola Ilona előadása.

5.25 Zsebők Vilma és Rohmann Henrik hárfakettőse.

6.00 Bertha István szalonzenekara.

7.30 Kovách Ernő régi magyar költők verseiből ad elő.

8.10 Gregor Vilmos énekel, zongorán kíséri Herz Ottó.

8.50 Hírek, sporteredmények.

9.20 Hanglemezek.

KÜLFÖLD

6.00 Prága: Rz.	9.00 Droitwich: Kz.
6.30 Brüsszel: Hgv.	9.15 Brüsszel: Kz.
6.30 Dland S.: Rz.	9.20 London:
6.30 Frankfurt: Kz.	Vonós 4-es
6.40 Königsberg: K	9.30 Dland S.:
6.45 London: Kz.	Dalest
7.00 Hamburg:	10.00 Droitwich: Gr.
Gitar 4-es	10.00 Stockholm: Rz.
7.00 Luxemburg: Kz.	10.00 Varsó: Tz.
8.00 Berlin: Rz.	10.15 Bukarest: Gr.
8.00 Luxemburg: Tz.	10.25 Bécs: Dalest
8.00 Frankfurt:	10.30 Róma: Tz.
Beethoven-est	10.30 Luxemburg: Tz.
8.00 Königsberg: Rz.	10.30 München: Tz.
8.00 Lipsa: Opera	10.30 Oslo: Gr.
8.00 Luxemburg: Tz.	10.30 Post Parisien:
8.00 Palermo: Gr.	Gr.
8.00 Varsó: Rz.	10.40 Strassburg: Tz.
8.00 Stuttgart: Rz.	11.00 Dland S.: Tz.
8.15 Bukarest: Rz.	11.05 Bécs: Gr.
8.35 Morawski: Rz.	12.00 Stuttgart:
8.40 Milánó: Opera	Kamarazene.
8.40 Róma: Hgv.	

A Gházi angolkeringőzik

A Park Hotelterrasza az úgynevezett jó helyek közé tartozik Isztambulban. Fent van a Perában és az európai város egyik legelegánsabb pontjáról néz bele a közvetlen alatta húzódó Boszporuszba. (Körülbelül úgy mintha nálunk a miniszterelnökséget rendeznék be hotelnek és a kertjét terraszoknak.) Nincs tehát rossz kilátása. Egy fagyalt egy török lirába (körülbelül négy magyar pengőbe) kerül, ezzel a kilátással. — A táncparkett körül és a terrasz szélein különleges világító oszlopok állnak amelyek rózsaszínűre festik az egész közönséget. Messziről, a fák közül olyan ez a rózsaszínű fény mintha az egész lokál állandóan tűzben állna, lángolna. Ez sem rossz rendezői ötlet.

Hízen, bizonyos, hogy a népkonyhában valamivel olcsóbban lehet étkezni, de az is bizonyos, hogy azért a Park Hotel kellemesebb és elegánsabb hely. És én aztán különösen nem panaszkodhatom. Itt éltm át egyik legmélyebb isztanbuli élményemet, ahhoz mérten igazán csekély egy-két lira fejbéne.

Ugy történt, hogy itt ültünk magyar barátainkkal egy citromfagyalt pazar melódiája mellett, amikor a zene hirtelen tust hűzött, láthatóan egy most érkezett társaság tiszteletére. A kis társaság abban különbözött a már jelenlévő társaságtól, hogy a férfítárogokon nem volt szmoking. Sőt, az élen haladó, igen érdekes fejű szegletes, veresre sült arcú úr egyenesen kihajított apacsinget viselt drapp ruhájához és fényesbarna cipőjéhez.

— Ez Kemál pasa — mondja akkor tisztelettel kísérőnk, egy állandóan lent élő magyar. — a Gházi. A győző.

És miközben ezt mondta, felállt és ezzel adta meg a tiszteletét az államfőnek.

Mi is felálltunk, üdvözöltük őt — (mintahogy az összes jelenlevők ezt tették), de ezenfelül semmi nagyobb izgalmat nem keltett a Gházi megjelenése. A kis társaságnak a parkett szélére állítottak egy asztalt, egyébként azonban minden maradt a régi-ben a terraszon. A pincérek továbbra is felvették, sőt teljesítették a ren-

deléseket a zene továbbra is játszott a slágereket a közönség továbbra is táncolt fogvaszott és fizetett a Boszporusz továbbra is összekötötte a Fekete- és Márvány tengereket, mintha mi sem történt volna, mintha nem is ült volna közénk egy aktív államfő.

És akkor sem változott alapjában semmi, mikor a Gházi táncolni kezdett.

Angolkeringőzött.

Egy platinaszőke szépséggel akit a szomszéd asztaltól kértek fel a számára.

„Jó, a két szemébe nézni jó...“ ennek a melódiáját látszotta a zene (persze nem magyarul, hanem franciául, esetleg törökül) a parketten még nem voltak párok, amikor a Gházi gyors, energikus mozdulattal állt föl és karolta át táncosnőjét.

Csak maga táncolt, jól megfigyelhettem, mert asztalunk szinte a parkett mellett állt. Sokszor még két méterre sem volt tőlünk a Gházi. — Nem táncol tulságosan szépen, kicsit modoros a tartása és egy árnyalattal avultabb figurákat táncol mint ma szokás. De jól táncol. Kitérő füle lehet, remek taktusérzéke, ha egy kicsit darabosan, katonásan lépked is. (Később is táncolt, sokat, sokáig, sokszor szívesen, de ekkor már nem egyedül, hanem az egész nagy, gomolygó tömeg közepén. — Bárki oldalba bökhette könyökével, bárki cipőjére taphatott, a tánc nemzetközi szabályai szerint.)

Mikor bevégezte, taps csattant fel. A terem közönsége lelkesen ünneplte. Hízen tansolhatott is neki. Egyáltalán nem mindennapi látvány — hogy egy aktív államfő, egy nemzeti hős angolvalcort táncol.

Nem akar destruktív lenni az összehasonlítás, de sehogysem tudom például elképzelni — Öfelsége V. György királyt, amint a Savoy parkettien frakkban, kis hegyes, ősz szakállával bosztonozik egy amerikai felparral. Az ősz Lebrun Albert is furcsán festene a párisi Moulin Rougeban rumba közben. Avagy Hirohitó császár, amint a „Nem ütök a jogászot agyon“ melódiájára csárdásozik.

Igaz ugyan, mig nem láttam, a Gházi sem tudtam elképzelni és mondhatom, semmi tiszteletlen, megbotrántoztató érzés nem csirázhatott ki bennem a tánc láttára. Azt hiszem senkiben sem.

Sőt! Valami egész különlegesen megnyugtató érzés lett mindenkin úrrá. A mai ember ugyanis szereli ideáljait reális pózokban látni. A mai ember nemcsak a regények hőseitől követeli meg, hogy szavaik és gesztusaik emberiek legyenek, hanem az élet hőseitől is. A tudós nimbuszából mit sem von le, sőt közelebb hozza őt a tömeghez, ha tudja róla, hogy üres óráiban olcsó, szórakoztató regényeket olvas és a kartelek ellen dörgő honatva presztízsenek sem árt, ha szünet közben felhajt a büfiében egy hosszúlépést.

A táncoló apacsinges Gházi nagyobb tisztelet és szeretet övezi. — mintha állandóan keménygallérban és kikeményített arcvonásokkal, zakóban járkáló bálványként mutatkoznék népe előtt. A Gházi kintvárazó rendszerintábla nélkül való kocsijához például bárki odamehet. — bárki megismogathatja azt és nincs a közelben detektív, aki elhessegetné az embert, sőt a soffőr is bement a közeli kiskorcsmába, amíg ura és a birodalom ura odabent szórakozott.

MATOLCSY ANDOR

NYELVÉSZET

Móricka így szól a papájához: — Mondd, tata, akik sokat járnak zsúrra, azokat zsúrnalisztának hívják?

SZEPTEMBER 2.

MÉTFŐ

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—5.30-ig Beöthy Bába, 5.15—12.15-ig Sztankovits dr.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől.

10.00 Hírek.

10.20 „Anekdoták nagy férfiakról”. (Felolvasás).

10.45 „A nők elhelyezkedési lehetősége”. Irta Illés Mária. (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Járóka Feri és cigányzenekara muzsikál.

12.30 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

1.40 Hajdú Mihály zongorázik.

1. Scarlatti: Pastorale és Capriccio. 2. Beethoven: C-dúr szonáta. 3. Chopin: a) gisz-moll polonaise; b) Fisz-dúr impromptu; c) Asz-dúr ballada.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diákfelőrája: „Sugás, puska, csíny”. Dr. Gyenes Róza előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 Váczi Gyula és Kósa György klarinét-zongora számai.

1. Weber: Grand duo concertant. 2. Debussy: Rapszódia. 3. Pierné: Canzonetta.

5.30 „Göcsej”. Pogány Kázmér előadása.

6.00 Közvetítés a Dunapalotaszállóból. Guttenberg György jazz-zenekarának műsora, — Korda Ferenc énekszámával.

1. Woods: Foxtrott. 2. Sodge: Foxtrott. 3. Fehér—Illiczky: Szeretem a szép szemét, slowfox (ének). 4. Rewel—Goodon: Foxtrott. 5. Sándor—Kellér: Mondjon ma valamit szépet, angol keringő (ének). 6. Fekl Reneg: Angol keringő. 7. Rodgers: Slowfox. 8. Robin—Gensler: Foxtrott: Lazzaro—Salver: A szemed, tangó (ének). 9. Sándor—Kellér: Elmondani laj de nehez, tangó (ének). 10. Oakland—Parish—Mills: Rumba. 11. Oakland—Kellér: Éjfélkor a Tanganyikán, carioča (ének). 12. Castrucho—Honer: Foxtrott. 13. Zerkovitz—Harmath: Fleur d'amour, blues (ének). 14. Richartz: Keringő.

7.00 „Kálvin 400 éves intéstitúciója”. Révész Imre dr. előadása. Felolvassa dr. Révész Imréné.

7.30 Utry Anna magyar nótákat énekel, kíséri Veres Lajos és cigányzenekara.

Dalok: Fráter—Pápai—Molnár: Oda van a virágos nyár. Sándor—Szenes: Hová viszi az őszi szél. Kárpáti: Te adtad nekem az első... Szerdahelyi: Magasan repül a daru. Tarcsey: Várhelyi híres promenád: Repül a szán (népdal). Rácz Fali: Lehullott a rezgő nyárfa. Fráter Béla: Szomorú a nyárfaerdő: Maros vize folyik csendesen (népdal). Dóczy: Árad a Tisza: Letelék folyik a Tisza (népdal). László—Magyarádi: Anyám szíve, Szabados: Megállok a kaputoknál. Szilágyi Béla: Őszi tarló lett a lellem. Járósi: Szomszédok Pistája. Kubányi—Vig: Tulipános láda.

8.35 Két költő: Radnóti Miklós és Vas István verseiből olvasnak fel.

9.10 Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviselőtől.

1. Mozart: Amor játéka, balett (Berlini állami opera zenekara, vezényel Meyrowitz). 2. Ponchielli: Gioconda — órák tónca (Berlini Filharmonikusok, vezényel Meyrowitz). 3. Graener: A sansouci-i füvola (Szimfónikus zenekar, vezényel Hayemann). 4. Berlioz: Bál — a „Fantasztikus szimfóniából” (Berlini filharmo-

nikusok, vezényel Kleiber). 5. Bizet: Az arles-i lány (Berlini filharmonikusok, vezényel Blech). 6. Moszkovszkij: Két spanyol tánc (Berlini filharmonikusok, vezényel Meyrowitz). 7. Greccaninoff: Orosz rapszódia (Párisi szimfónikus zenekar, vezényel Maticu). 8. Rubinstein: Toréador et Andalouse (Amato zenekar). 9. Sinding: Tavaszi zsongás (Berlini állami Opera zenekara, vezényel Meyrowitz).

10.00 Hírek, időjárásjelentés.

10.20 Közvetítés a Palatinuszállóból. Berend Endre jazz-zenekarának műsora.

11.00 Waldbauer—Kerpely vonósnyegyes. Tagjai: Waldbauer Imre (I. hegedű), Hannover György (II. hegedű), Temesváry János (mélyhegedű) és Kerpely Jenő (gordonka).

1. Dohányi: Trio, szerenád. 2. Beethoven: f-moll vonósnyegyes.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Tamásné Filtócs Lilla.

6.15 „A műtárgyak hamisítása”. Balázs-Piri László előadása.

ZOKON NE ESSÉK...

Hátborzongató csapatösszevonások Keletafrikában

Hej-Hajlé császár kihirdette a nemzeti csiribirit

Pualua an ualualí gárda vesére

A négus meghal, de megadni nem adja magát

Mr. COHN HELYSZINI TUDOSÍTÁSAI

ADDISZ-ABEBABUL

Örömmel értesítjük t. olvasóinkat, hogy az Est—lapok mintájára mi is kiküldtük tudósítónkat Etiópiába. A vakmerő szolgálatra Mr. Cohn, lapunk kiváló munkatársa vállalkozott, akinek megengedjük, hogy nálunk már leköszölt táviratokat a „Times”, a „Matin” s a „Newyork Herald” c. újságokban is átadhassa. — Minden jog fenntartva. Copyright by Duhaiföld.

— MR. COHN TÁVIRATOZZA DSIBUTIBÓL: Végre ideérkeztem. A repülőállomáson Hajlé Szelasszié négus és felesége, a néga fogadtak. Mindketten a Csin-csin rend szaiagját és a Csanputi-csillagot viselték. Kétoldalt az oroszlan-sörényes dísz-örség sorakozott fel a Menelik-féle jaguár-uniformisban.

— MR. CHON UALUALBÓL: — Hajlé négus a Setét Abesszinek Hadiszövetségében feltűnést keltő trónbeszédében változó álláspontját. — „Tanács! esamesamesam. — kezdte a nyilatkozatát. — heihailé ualual ualua! Azt a fiécán füttyölő addiszabebájt ennek az ethióp világnak!”... A négus szavait afrikarengető tapsvihar fogadta, majd a Párduckörmű és Többpupu Törzsfőnök járultak a felséges négus-pár elé és „Pala-Csinta-Csinta” kiáltásokkal jelentették, hogy Benito Mussolini egészen laposra óhajtják kinyuitani.

— MR. COHN BULHARBÓL: — Hősies elszánás után ide is megérkeztem. A Kilimandsáro tövében hat millió eszűlignit van felalva. — Iaszgari kikötőjéből 850 ezer papircsákót 9 ezer tonna meggyagot

6.50 Baumann Gyula hegedül, zongorán kíséri Schwab M.

7.35 „A varsói bohémek”. (Vázlatok az új lengyel irodalomról. Irta Schummer Jenő M. Felolvassa Dávid Mihály.

8.30 Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviselőtől.

9.15 Hírek.

KÜLFÖLD

6.00 Stockholm: Gr.	Kamarazene
6.15 Bukarest: Sz. z.	8.45 Stockholm: Z. hg.
6.30 Strassburg: Rz.	8.50 Varsó: Dalest
6.45 Varsó: Gr.	9.00 Bécs: Szimf. z.
6.50 Post Parisien: Gr.	9.00 Lipse: Hg.
7.00 Frankfurt: Rz.	10.00 Milánó: Tz.
7.25 Luxemburg: Gr.	10.00 Stockholm: Kz.
7.25 Prága: Föv. z.	10.00 Varsó: Rz.
8.00 Brüsszel: Sz. z.	10.10 Bécs: Rz.
8.00 London: Szimf. z.	10.10 Brüsszel: Tz.
8.10 Berlin: Rz.	10.20 London: Tz.
8.10 Bécs: Gr.	10.20 Frankfurt: Tz.
8.10 Köln: Kamara 5-ös	10.30 Post Parisien: Kz.
8.40 Róma: Operett	10.30 Boroszló: Rz.
8.45 Strassburg: Hgv.	10.30 Lipse: Tz.
8.45 Páris: Szimf. hg.	10.30 Luxemburg: Kz.
8.45 Drotwicz: Hgv. hg.	10.50 Varsó: Tz.
8.45 Palermo: Hgv. hg.	11.00 Köln: Rz.
	11.00 Hamburg: Rz.
	11.00 Osló: Tz.
	11.00 Diand S.: Tz.
	11.05 Varsó: Tz.
	11.15 Drotwicz: Tz.

Móric és Samu találkoznak az utcán. Azt mondja Móric: — Gratulálok, igazán mondatom gyönyörű feleséget kaptál. — Ugye szép? — mondja Samu büszkén, — tudod, egy másikat is kaphattam volna ugyanennyi pénzzel, de hát mégis ennél maradtam...

Arón volt a falu legszegényebb zsidója. Egyszer végső elkészeredésben kapta magát és levelet írt az Uristennek, melyben anyagi támogatást kért. A levelet letette a zsinagóga aítájában, ahol másnap reggel megtalálta a rabi és félbontotta. Nagyön meghatódott, amikor a könyörgő sorokat elolvasta és délután átvitt Arónnak 20 pengőt, mondván, hogy azt az Ur küldte.

Mikor a rabi elment, így szól Arón a feleségéhez: — Bár a vagyonomba volna, — amennyit a küldeményből a rabi megtartott magának...

Szeptember van. Árminka először megy az iskolába. Délben megkérdezik tőle: hogy tetszett az iskola?

Árminka megvetőleg legyint a kezével és így szól: — Svindli, az aiton ki van írva, hogy I. osztály és mégis fapadok vannak benne.

Schwarz Smüle ecetügynök vidéki utazása közben ezt írta Rothnager Epsz emlékkönyvébe: „Légy olyan mint a kis ibolya, „Mit sötétben is eláru illata”...

Csudarabi érkezik az egyik faluba és a csudarabi titkárja csudákat beszél az egybegyűlt híveknek a rabiról.

— Az én rabim, — mondja. — éjjel-nappal szünet nélkül tanul.

— Na, és mikor alszik? — kérdezi valaki.

— Egy órát alszik naponta.

— Na és egy órai alás elég neki?

— M' az hogy elég? — mondja a titkár. — a rabi egy óra alatt többet alszik, mint más ember egy egész éjszaka...

Schlezinger bemegy a patikába és rovarport kér. A patikus megkérdi: — Hogy csomagoliam, papírba, — vagy üvegbe?

— Wiehájszt? — mondja Schlezinger. — papírba, vagy üvegbe? — Öntse ide mindjárt a nyakamba...

Stern bemegy a patikába és altatószert kér.

— Recept nélkül nem adhatok, — mondja a patikus.

— Wiehájszt? Mióta kell a rovarporra recept?

— Rovarporra? Hiszen maga altatószert kért?

— Nahát. Lehet rovarpor nélkül ajódni?

(LISZTIUS)

SZEPTEMBER 5.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—5.45-ig Sztankovits dr. 5.30—12.15-ig Beöthy Baba.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől.

10.00 Hírek.

10.20 „Barangolás Hawi szigetén” (Felolvasás).

10.45 „A meghülésről”. Irta: Szentlőrinczi Liebermann Tódor dr. (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 „Triumph” énekegyüttes.

Tagjai: Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, Gerő Gy.

1. Poigár—Innocent: Mondja kis babuska.

2. Sally—Szécsén: Kedvesem, tangó. 3.

Kondor Leó: Néger dal. 4. Fényes—

Mihály: Tudom, hogy van neki, foxrott.

5. Vecsey—Salver: Valse triste. 6. Sattler—Kovács: Megtanítanom, foxrott. 7.

Sándor—Kellér: Sugok egy titkot.

12.40 Hírek.

1.00 Rendőrzenekar. Vezényel: Szöllőssy Ferenc.

1. Lincke: Nyári örömök, keringő. 2.

Schmeling: Egy új Aranjuzeben. 3. Ketel-

bey: Virágdalok, egyveleg. 4. Urbach:

Részletek Meyerbeer műveiből. 5. Kálmán

Imre: Fortis-simo, egyveleg. 6. Dasque:

Japán karnevál. 7. Sándor Jenő: Indul

az „Aki mer, az nyer” c. operettből.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás-

és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci

árak, árfolyamhírek.

4.10 Péter Rózsa meséi. Felol-

vassa Verbőczy Józsa.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-

jelentés, hírek.

5.00 Közvetítés a mezőkövesdi

egészségvédelmi mintajárásból

Szent István község egészség-

házából. A közvetítést vezeti:

Budinszky Sándor és Turchá-

nyi István.

5.45 Magyar Gábor gordonkázik,

zongorán kíséri Környey Béla.

1. Bach: G-dur szonáta. 2. Chopin:

Nocturne. 3. Schubert: A méh. 4. Lalo:

Intermezzo. 5. Fauré: Lepke. 6. Ravel:

Habenera. 7. Popper: Tündérváltás.

6.15 „A nő hivatása a háztartás-

ban”. Bánáti Baum Mária elő-

adása.

6.45 „Egy óra északon”. Zenés

útinapló. Bánóczy Dezső hang-

lemez-revüje.

7.45 „A Száz könyv” sorozatban

Kosztolányi Dezső beszél

Arany „A nagyidai cigányok”

című művéről.

8.05 Budapesti Hangverseny Ze-

nekar. Vezényel Török Emil.

Közreműködik Tóth Erzsé.

1. Lehár: Vig özvegy — a) Nyitány:

b) Vilja-dal (ének). 2. Lehár: Éva —

a) Nyitány; b) Keringő (ének); c)

Xvanzinetta. 3. Jacobi: Leányvásár, egy-

veleg. 4. Kálmán Imre: Marica grófnő —

a) Nyitány; b) Marica belépője (ének).

5. Kálmán Imre: A montmartrei ibolya —

a) Ma önről álmodtam, tangó; b) Ke-

ringő (ének). 6. Kálmán Imre: Ördög-

lovás, palotás. 7. Ábrahám: Bál a Vavoy-

ban — Toujours l'amour, keringő (ének).

8. Huszka Jenő: Gül Baba, egyveleg.

9.40 Hírek, időjárásjelentés.

10.00 Közvetítés az Ostende-kávé-

házból. Veres Lajos és cigány-

zenekara muzsikál, Kálmár

Pál énekel.

Dalok: Grosz A.: A pécskai cigánysoron.

Gyöngy—Kamionkai: Kislány. Kálmár

Tibor: Úgy nézek rád. Sándor—Jávör:

Van egy szőke asszony. Seres Rezső:

Gyere Bodri kutyám. Szentimrey—Récey:

A Balaton kék vizét. Kubányi—Vig: Tulipános láda. Hajdu—Szenes: Cserebogar. Népdalok: Tavasszal a Tisza. Megéred még azt az időt, Cigányasszony sátorra. Ha az Isten nem egymásnak teremtett. A becsali csárda. Felkötöm a rézsarkantyóm.

11.15 Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora.

1. Kreuzberger: Indulófó, 2. Burke:

Slowfox. 3. Kose: Foxrott. 4. Sally:

Ne nézzen úgy rám, tangó. 6. Sándor

Jenő: Éjféltor a Tanganyikán, cairoca.

7. Brodszky Miklós: Virágos fák, ke-

ringő. 8. Ábrahám Pál: Kiszitland Frej-

lajn, tirolai keringő. 9. Whiting: Foxrott.

10. Lecuons: Ali Baba, rumbafox. 11.

Zerkovitz: Hej Moszkva, Petrográd. 12.

Casiroh: Tangó. 13. Buday Dénes: Hol-

nap este várták kedvesem, slowfox.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Tamásné Filóts Látty.

6.20 Dostály Ignác tárogatózik,

zongorán kíséri Kósa György.

6.50 „A mese története”. Honti

János előadása.

8.00 Schumann d-moll zongora-hármasát adja elő Cortot Alfred zongorán, Thibaud Jacques hegedűn és Casals Pablo gordonkán. (Hanglemez.)

8.40 „Meglepő kémkedési esetek”. Nyiry László nyug. v. k. ezredes előadása.

9.10 Hírek.

9.30 Fenyves Alice hegedűl, zongorán kíséri Pongrácz László.

KÜLFÖLD

6.15 Stockholm: Gr.

6.30 Strausburg: Rz.

7.10 Bécs: Rz.

7.25 Brunn: F. z.

7.25 Luxemburg: Gr

7.30 P. Parisien: Jazz

8.00 Brüsszel: Sz. z.

8.00 Bukarest: Opera

8.00 Dland S.: Filh. z.

8.00 Varsó: Kz.

8.10 Stuttgart: T. e.

8.10 Frankfurt: Hgv.

8.10 Königsberg: D. e.

8.10 Lipsze: Sz. z.

8.20 Prága: Rz.

8.30 Strassburg: Opera

8.30 Osló: Kat. z.

8.40 Róma: Opera

8.45 Palermó: Operett

9.00 Köln: Rz.

9.00 Droitwich: Szimf. z.

9.10 Hamburg: Tz.

9.45 Hamburg: Tz.

9.45 Kassa: Katonazene

10.00 Varsó: Tz.

10.10 Bécs: Dalest

10.10 Brüsszel: Tz.

10.10 Luxemburg: Gr

10.15 Milánó: Hgv.

10.20 Frankfurt: Sz. z.

10.20 London: Tz.

10.30 Berlin: Rz.

10.30 Post Parisien: Kat. zene

10.45 Pozsony: Gr.

10.50 Páris: Tz.

11.00 Dland S.: Tz.

11.00 Droitwich: Tz.

11.30 Bécs: Gr.

Kalauz: Tessen felfáradni abba a vonatba, mert tárcsás indítás lévén, nesztelenül gördülünk a pályaudvarról... (ordítva) aki pedig későn ugrik fel, azt két kezemmel ráncigálom le... (úvöltve) megértették, kérem?...

Fiatalszöveg egyedül

Csend... csend... egy régi szekrény megropog,
Rámborulnak bús, varázsos kódok,
A kékruhás mult szívemen kopog

Zenélő örök csonka dallama...
Egy csepp kis résen lóvva
Emlékek lágyan zümmögő kara.

Egy hervadt rózsza szirma kisimul,
Visszatér színe, régi illata,
Aki kapta, még most is elpirul...

Egy gyűrött fénykép. Egy vers, Le-
velek.
Rózsaszín emlék. Oh jaj, azóta
Meggázoltak az életkerekek.

A szürke égön a nap kiderül.
Ajtóm előtt friss, könnyű kis léptek,
Az emlékhad riadtan menekül.

Hirtelen tűnnek el mindanyian
S én felszabadult kedvvel, vidáman
Ölelem magamhoz kislíam.

ZEMPLÉN ÉVA

ORVOSI VIZSGA

Az ezredorvosnál jelentkezik egy katona. Az ezredorvos rákiált:

— Vetközzék le!

— Bocsánat, ezredorvos úr!

— Semmi bocsánat, azonnal vetközzék le!

A katona levetkőzik, az ezredorvos elől-hátul alaposan megvizsgálja, azután odafordul a tartalékos segédorvoshoz:

— Nincs ennek semmi baja, szimuláns...

— Én nem vagyok szimuláns, hanem Tóth Pál, Lehoczky ezredes úr tisztli szolgája. Kérem az ezredes urat, hogy tessék ma este eljönni vacsorára.

FUTURISTAK

— Érdekes! A teknősbéka tíz évig is élhet azután, hogy kiveszik az agyvelőjét. De meddig tud élni az ember agyvelő nélkül?

— Miért? Talán már haláscjelmeid vannak?...

Kertünk és az emberek

Irta: MÉCS LASZLÓ.

Ahogy a Földnek van ős-kora, hős-kora,
kulturált új-kora: úgy az életünknek.
Volt idő: kertemben duzzadva feltűntek
az ős-páfrányjajták sötét sűrűségében.

Dzsungeles növényzet. Ősztönök bozótja,
boglyas fejű bokrok görcsös ölelésben,
alattuk bestiák harapásra készen
s a paradicsomi kigyó esüszoll, mászott.

Nyershús szaga volt még fűnek, fának, légnek,
a madárhangverseny csupa csinnadratta,
a virágok rajza még Vénuszt mutatta
minden fűzfa-gallyból pogányos pán-síp lett.

Pipacsoknál nagyobb pillangók repültek,
piros vágyak gyanánt pompáztak a fényben,
vagy tenyérnyi szárnyon szállongtak az éjben
s hátukon halálfej rajza foszforeszkált.

Irtottam, oltottam, de még minden zöld volt.
Alig volt még akkor ehető gyümölcsöm.
Méheim rajoztak, de ifjú fa-görcsön
alig nyilt még odu s kevés méz fért benne.

Mindamellettt akkor mindenk szerettek,
kertemre szívárványt, fejemre glóriát
dicsérték s úgy jártam köztük mint Góliát.
— A papok morogtak s keresztet vetettek.

Mostan a kertemben szépsétányok vannak,
még egy kis gyermek se tévedne el itten,
ha kegyelem-nap süt, itt sétál az Isten,
a bestiák mind-mind ketreben és láncon.

Égszínű pillangók ringnak a lomb-láncon,
a balzsamaitól meggyógyul ma sok vak,
a fák jó tzt adnak, bő mézet az odvak
s virágaim szirmán Isten édes arca.

Fejem glóriáját, kertem szívárványát
innen is, onnan is gorombán cibálják,
kik mást nem szeretnek, csak a bűnök bálját.
— De a jók féltlenek s a kertemet áldják.

SZEPTEMBER 6.

PENTEK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: *Délelőtti 9.45-6.00-ig Tamásné Fülötás Lilly. 5.45-12.15-ig Geesó Sándorné.*

- 6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Időszerű apróságok. (Felolvasás.)
- 10.45 „Lijúsági közlemények“. — (Felolvasás.)
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.
- 12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05 Németh Anna zongorázik, Marjay Erzsébet énekel, zongorán kíséri Pongrácz László.

1. Beethoven: Sonata Patétique (C-moll), (Németh). 2. a) Liszt: Loreley, Szerelmi álmom; b) Erkel: Hunyadi László, Erzsébet heléjéje (Marjay). 3. a) Chopin: Impromptu; b) Chopin: Etűd, f-moll; c) Chopin: Etűd, Gesz-dur (Németh). 4. a) Szabados: Vágyak; b) Szabados: „Fanny“ c. operából: Szedjük életünk virágait; c) Dohnányi: Holdas éj; d) Geszler Ödön: Síkos a hó, szalad a szán (Marjay). 5. a) Debussy: Prelűd, a-moll; b) Wagner-Liszt: Fonódal (Németh Anna).

- 12.30 Hírek.
- 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 1.30 ifj. Suky Tóni és cigányzenekara muzsikál.
- 2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
- 4.10 A rádió diáklőrelője: „Toricelli“. Sztrókay Kálmán előadása.
- 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00 Közvetítés a margitszigeti Palatinus szállóból. — Berend Endre jazz-zenekarának műsora.
- 6.00 „Apróságok Gvulay Pálról“. Rubinyi Mózes előadása.
- 6.30 Sportközlemények.
- 6.45 A Magyarországi Munkásdalogyletek képviseletében a Munkásdalogszövetség kombinált énekkarának és a Könyvkötő Munkások Szakegylete vegyeskarának műsora.

1. Eckert: Hajósdal. 2. Orosz-Révfy-Gyermely: Balatoni halászdal (bemutató). 3. Zigler Béla: Jer ki rózsám. 4. Beethoven: Tavasszal. 5. Gyermely-Petőfi: Farkasok dala. 6. Astholz: A vadászgyönyör. Éneklő a Munkásdalogszövetség kombinált énekkara, vezényel Gyermely Ferenc. 7. Uthmann-Eöry-Pordán: Ül-völzöl dal. 8. Strauss János: Bor, dal, asszony (zongorakísérettel). Hubay-Petőfi: Szeretném itt hagyni. 11. Mozart: Bölcsődal. Éneklő a Magyarországi Könyvkötő Munkások Szakegylete vegyeskara. Vezényel Novák Károly.

- 7.45 „Bökgújteményemből“. — Kabdebo Irma előadása.
- 8.15 Ferenczy Irma énekel, zongorán kíséri Schwalb Miklós.

1. Hubay: Cremonai hegedős — madárdal. 2. Puccini: Pillangókisasszony — ária. 3. Kurucz: Ha elér hozzád néha egy dalom. 4. Káldy: Csalogánydal. 5. Hellet Gilbert: Serenade. 6. Oscar Raschbeck: Trees.

- 8.50 A rádió külügyi negyed-órása.
- 9.10 Hanglemezek.

1. Verdi: Aida — győzelmi induló. (A herlini állami Opera zenekara, vezényel Blech). 2. Rossini: Szzevillai horbély — ária. (Talley Marion). 3. Korngold: A holt város — ária. (Tauber Richard). 4. Saint-Saens: Sámson és Delila — ária (Offers Márta). 5. Raubaud: Marouf —

A karaván (Thill Georges), 6. Affenbach: Hoffmann meséi — Barba-ária (Debicka Hedvig). 7. Elman: Tango (hegedűszó: Eiman Mischa). 8. Farewell to thee (Lashanska Hulda). 9. Romberg: Toy Symphony (New Symphony zenekar).

- 10.00 Hírek, időjárásjelentés.
- 10.20 Közvetítés a Gellért-szállóból. Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora.
- 1. Coslow: Slowfox. 2. Rodgers: Slowfox. 3. Kola: Szonja, foxtrott. 4. Warren: Keringő. 5. Sándor Jenő: Mondjon ma valami szépet, keringő. 6. Schwartz: Slowfox. 7. Berlin: Foxtrott.
- 11.00 Közvetítés a Dénes-étteremből. Horváth Gyula és cigányzenekara muzsikál.
- 0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: *Beőthy Baba.*

- 6.05 Hanglemezek.
- 7.05 A „Száz könyv“ sorozatban Benedek Marcell beszél Kisfa-

Popoff Mihály a volt orosz cári gárda főesperese hitet tett a magyarság szerelate mellett

A száműzött főpap nagyszabású záróbeszéde a Nyári egyetemen

A nagy sikerrel megrendezett debreceni Nyári Egyetem kilencedik szemeszterén sokkal hatalmasabb számban vonultak fel a külföldi államok képviselői, mint eddig bármikor. Távolság Kelet büszke fiait láttuk a debreceni utcákon csakúgy, mint Nyugat fiait. Sok érdekes idegen arc, nagyobbára csak fiatalok, vidámság, dűzzadó élet. Ezeket kívül azonban kétségtelenül egyik legérdekesebb és legnagyobb szeretetnek örvendő tagja volt a Nyári Egyetemenk Popoff Mihály, a volt cári gárda főesperese. Sok szenvedésen és viharon átjutott ember, akiről mindenki azt gondolná, hogy lelkileg is megjárta az élet kínszenvedése, minden nap már a legelső között ott volt a magyarnyelvű előadásokon. Érdekes, hogy több nyelv ismeretét nem gazdagította és nem hallgatott idegennyelvű előadásokat, csak mindig a magyar nyelvűeket hallgatott, jegyzett és tanult. Popoff Mihály vasakarattal elhatározta, hogy magyar nyelvet és magyar történelmet, földrajzot tanul. Nem is lehetett eltéríteni feltett szándékától, hiszen mint mondotta, annak a nemzetnek a fia akar lenni, amelyik befogadta az orosz összeomlás utáni kálvária útról.

Popoff Mihály, aki csak néhány éve lakik Magyarországon, máris annyira elsajátította a magyar nyelvet, hogy a Nyári Egyetem záróünnepélyén tökéletes magyarsággal megfogalmazott beszédében mondott köszönetet a Nyári Egyetem igazgatóságának. Akik ott voltak azon az ünnepélyen, bizonyára emlékeznek még rá, hogy ilyen sikert nemigen aratott senki a Nyári Egyetemen kilenc év alatt. A kultuszminiszter képviselője, a professzorok és az idegenek, magyarok serege percekig éltették a szónokot és hosszasan gratuláltak a szép, tökéletes nagystílusú beszéd elhangzása után. A „Debreczeni Ujság-Hajduföld“ szerkesztőségének si-

lady Károly „A kérők“ című vígjátékáról.

- 7.20 „Műemlékvédelem Budapesten“. Lechner Ödön dr. előadása.
- 7.50 Uray Margit magyar nótákat zongorázik.
- 8.30 Hírek.
- 8.50 Budapesti Koncert Szalonzenekar.

KÜLFÖLD

- 6.15 Strassburg: Rz.
- 6.25 Bécs: Opera Hgv.
- 6.30 Berlin: Rz.
- 7.00 Köln: Rz.
- 7.00 Boroszló: Rz.
- 7.00 Frankfurt: Hgv.
- 7.05 Post Parisien: Gr.
- 7.15 Droitwich: Sz. 5-ös
- 7.25 Brünn: Jazz
- 7.30 Stockholm: Katonazene
- 8.00 Brüsszel: Sz. z.
- 8.00 Droitwich: Beethoven-est
- 8.00 Paternó: Sz. z.
- 8.00 Varsó: Kz.
- 8.35 Bukarest: Rz.
- 8.40 Róma: Hgv.
- 9.00 Boroszló: Rz.
- 9.00 Königsberg: Hgv.
- 9.00 Lipsce: Hgv.
- 9.00 München: Rz.
- 9.10 Droitwich: Katonazene
- 9.15 Varsó: Szimf. z.
- 10.00 Droitwich: Rz.
- 10.00 Stockholm: Sz. z.
- 10.05 Luxemburg: Gr
- 10.15 Osló: Kz.
- 10.20 Milánó: Hgv.
- 10.30 Luxemburg: Tz.
- 10.30 Stuttgart: Sz. hgv.
- 10.40 Droitwich: Tz.
- 10.45 Varsó: Rz.
- 11.00 Köln: Kz.
- 11.00 Bukarest: Gr.
- 11.00 Dland S.: Tz.
- 11.15 Bécs: Gr.

ság árad a szívembe és szent a tudomány, mert a legmélyebb meggyőződés szerint a tudomány vezet az igaz, a hatalmas Istennek, a szeretet Istenének megismeréséhez!

Az idegenek, akik idejöttek, e néhány hét alatt bizonyára megismerték és értékelni tudják Magyarország külső természeti szépségét, városainak nagyszerű fejlődését és kultúrájának változatos gazdagságát. Belső értékeinek megismeréséhez, lelki adottságainak megértéséhez ennél sokkal hosszabb idő is kevés. Isten kegyelméből én már több mint egy éve élek e földön és én elmondhatom, hogy megismertem e népek belső kvalliásait — maradandóbb értékeket minden földi kincsénél —: a magyar szívet, a magyar lelket. Ez a nagyszerű szív, ez a szenvedések tüzeiben megmészesedett magyar lélek, úgy érzem, olyan állapotba ringatta az én lelkemet, mint mikor az erjedő must tiszta borra kristályosodik. Még itt-ott bukdácsolok a multam és jelenem átvésztoében, de már együtt tudok örülni a magyarokkal és részt kérek magamnak az ő bánatukból. Magyarország ma kicsiny és csaknem egyedül áll a népek tengerében. Az élet nehéz és kegyetlen. De túrni és hinn kell a jobb jövőben és ha — amint én erősen hiszem — ez a hit hatalmasan lobog a magyar szívekben, akkor nem kell félni: Csonkamagyarország újra nagy, erős és boldog lesz!

Amidőn a vendéglátó városnak, az egyetemnek és az egyetem bölcs és tudós professzorainak a Nyári Egyetem hallgatóságának nevében köszönetünket, tiszteletünket és hódolatunkat tolmácsolom, engedjék meg nekem, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus szavaival éljek és magyar szívekbe egészen a legbősebb átmutatást:

„Iné én elbocsátlak titeket... legyetek azért okosak, mint a kígyók és szeldek, mint a galambok.“ (Máté: X. 16.)

„Kérlek pedig titeket atyáimtal, vigyázzatok azokra, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak a tudomány körül, melyet tanultatok: és azoktól haljoltatok el.“ (Róm. XVI. 17.)

„Mert a ti engedelmességetek mindenkéhez eljutott. Örülök azért rajtatok; de akarom, hogy bölcsék legyetek a jobban, ártatlanok pedig a rosszban.“ (Róm. XVI. 19.)

A mi Urunk Jézus Krisztus áldó és megszentelő kegyelme legyen és maradjon mindnyájan titeket, most és mindörökké.

Éljen a gyönyörűszip ország — Magyar-ország!

Éljen a debreceni Tudományegyetem!

Éljenek a professzorok!

Isten áldja meg Önöket hölgyeim és uraim, kedves testvéreim!

Mint érdekességet említjük meg, hogy a volt cári gárda főesperese a debreceni egyetemnek hallgatója lesz a most következő évben és negyvenhét éves korával ismét beül a padok közé, hogy a tudomány szépségeiben keressen vigasztalást az étellel megívott nagy harca után. Popoff Mihály mint egyetemi hallgató magyar történelmet, ógörög és latin nyelvet fog tanulni és tanári képesítést akar szerezni két év alatt. Tanulmányainak elvégzéséhez már a kultuszminiszter is segítette annyiban, hogy megengedte neki a hallgatást, csak a beíratkozási díjat kell előteremteni valahonnan. Popoff Mihály rendületlenül bízik abban, hogy ez is sikerül valahogyan, ha másképpen nem, a jószívű úri magyar társadalom áldozatkészségéből.

FELTALÁLTA MAGÁT...

Egy vándorló beteg egy vendéglőbe és ott jól megvacsorázik. A vendéglős leül az asztalához és beszélgetni kezd vele. Bármiről is kérdezi őt a vendéglős, mindenről tud beszélni. A vendéglős csodálkozva hallgatja a nagy tudású embert és egyszerre csak így szól:

— Érdekes, hogy te milyen nagy tudású ember vagy. Igazán kíváncsi vagyok, mi lehet az, amit te se tudsz?

— Ha csak erre vagy kíváncsi — mondja a vándor —, megmondhatom. A vacsorámat kifizetni, például, nem tudom.

Mi most templomban vagyunk, a tudomány templomában. Szentek ezek a csarnokok, melyekből az igazság és a világos-

SZEPTEMBER 7.

SZOMBAT

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: D. e. 9.45—5.30-ig Radó Árpád.
5.15—12.15-ig Sztankovits dr.6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselétéből.
10.00 Hírek.

10.20 Szini Gyula elbeszéléseiből. (Felolvasás.)

10.45 „Mit nézzünk meg vasárnap?” A Szépművészeti Múzeum metszetgyűjteményét ismertető Balás Piri László dr.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Szmírnov Szergej balalajkazenekara.

1. Gorodinszkij: Kaukázusi induló (zenekar). 2. Népdalok: a) Fehér akác; b) Sarabán (zene, ének). 3. Volkov: Berjozka, keringő (zenekar). 4. Szmírnov: Ukrajnán át, egyveleg (zene, ének). 5. Makarov: Kocsis, ne hajtásd a lovakat, románc (Safranov Iván). 6. a) Polka; b) Mazurka (zenekar). 7. Népdalok: a) Sötét éjszakán; b) Lebeda (kórus). 8. Diákdalok (zene, ének). 9. Vig dalok és orosz tánc (zene, ének).

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

1.30 Hanglemezek.

1. Respighi: Kódok, dal (Fléta). 2. Mardsen: Anyám, dal (Giannini Dusolina). 3. Nevin: A rózsafűzér, dal (MacCormack John). 4. Millöcker—Mackeben: Heut hab ich Glück, dal (Alpár Gitta). 5. Lehár Ferenc: Giuditia, ária (Tauber Richárd). 6. Leigh—Millöcker: Dubarry, dal (Moore Grace). 7. Leopoldi: A pedellus leánykája, humoros dal (Leopoldi). 8. Grothe: Ich bin heut so froh, dal (Eggerth Márta). 9. Weiss—Herz: Mir ist alles einertei, dal (Rotter). 10. Freed—Brown: Szerelmi dal a Niluson (Mery Macks-zenekar). 11. Tauber: Otthon (Heimgefunden), dal (Tauber Richárd). 12. Chartron—Colias: J'suis bete (Dubas Marie). 13. Schertzinger: A királynő férje, dal (Chevalier Maurice). 14. Delette: D'amour en amour, dal (Boyer Lucienne). 15. Fischer-Dvorzák: Goin' home (Boswell-nővérek). 16. McHugh—Fields—Johnson: Good bye blues (Mills testvérek).

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Harsányi Gizi mesél.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 „Mit üzen a rádió?”

5.30 Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara.

1. Erkel: Hunyadi László, ábránd. 2. Pór Ernő: Te voltál az álom, keringő. 3. Losonczi-Schweitzer Oszkár: Szerelmi poéma. 4. Dohnányi Ernő: C-dúr rapszódia. 5. Michell: Egyiptomi szvit. 6. Komzák: Havasi gyopár, nyitány.

6.30 „Búcsú Besnyőn”. A közvetítést vezeti Koudela Géza dr.

7.15 Horváth Béla és cigányzenekara muzsikál.

8.00 Plautus-vígjáték bemutató Rómában. „A kísértet”. (Monstrellaria.) Helyszíni közvetítés Kr. e. 194. év április 9-én. — A darabot fordította, a bevezetést és a kísérőszöveget írta: Révay József dr. A kísérőzenét összeállította: Polgár Tibor. Rendező: Németh Antal.

A keret szereplői: Riporter — Révay József dr.; Komédiás — Rátkay Márton; Marcipor — Szigeti Jenő; Strabo — Juhász József; Rufus — Herczeg László; Saturio — Dénes György; Kikiáltó — Rátkay Gábor; I. Paraszt — Kézdi-Kovács Antal; II. Paraszt — Mohácsy

Lajos; Papagájhang — Kertész Lajos. — A darab szereplői: Theopropides, gazdag athéni kereskedő — Rátkay Gábor; Philolaches, a fia — Dénes György; Simo, Theopropides szomszédja — Ditrói Mór; Misargyrides, uzorás — Szigeti Jenő; Callidamates, Philolaches barátja — Páger Antal; Philematium, Philolaches kedvese — Könyves-Tóth Erzsé; Delphium, Callidamates kedvese — Komár Julia; Scapha, Philematium öreg szolgája — Kürthi Sári; Tranio, rabszolga — Rátkay Márton; Grumio, rabszolga — Juhász József; Phaniscus, Callidamates rabszolgája — Kishonhy József; Pyrax, Callidamates rabszolgája — Tamás Benő; Sphaerio, fiatal rabszolga — Herczeg László.

9.50 Hírek, időjárásjelentés.

10.10 Országos Postászenekar. — Vezényel ifj. Roubal Vilmos.

1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány. 2. Strauss János: Kék Duna keringő. 3. D'Aiberti: Hegyek alján, ábránd. 4. Goldmark: Scherzo. 5. Grieg: Peer Gynt II. szvit.

11.20 Közvetítés az Angol Park Kutassy Terrace étterméből. Heilig José jazz-zenekarának műsora.

1. Johnston: Foxrott. 2. Szántó—Vas: Bolondság a szerelem, slowfox. 3. Riamont: Tangó. 4. Arom: Carioca. 5. Pappanti—Schiappo: Tangó. 6. Ansaldo: Keringő. 7. Brown: Foxrott. 8. Grosz—Kovács: Kezit csókolom, foxrott.

0.05 Hírek.

Gyönyörű dolog

(Dr. Dömsödy Imrénének és dr. Orosz Árpádnak ajánlom tajtársi szeretettel)

Irta: Fazekas Imre

Gyönyörű dolog ez kérlek mély alázattal.

Ez az Élet, ez az egész csodálatos rejtélyes, gyönyörű élet.

Nem méltóztattak még gondolkodni ezen hölgyeim és uraim üres óráikban, egy-egy cigarettát mellett — gondatlanul heverészve?

Hogy már maga az élet kezdete is milyen megfoghatatlan gyönyörű! Világra jövünk a semmiből, kérem, valamely titokzatos hívó szóra — mint ahogy a szelő támad ismeretlen mélységekből.

Alakot öltünk a semmiből és valamik leszünk, élő valóságok, piciny gyermekek a bölcsőben és fejlődni kezdünk, mint rügyek a fán!

Hát nem gyönyörűek a gyermekkor első gügyögései és azok az első bátoratlan totyogó lépések! Azok az üde mosolyok, melyek kinyílnak a cöppnyí aikon, mint a virág a napsütésben!

Édesen bonnyolódik az élet, mint ahogy a pók szövi a hálóját mind sürűbbre. Még öntudatlanul nyulnak az anyai kebel után, de nemsokára megszületik bennük az első gondolat. Ki tudna bepillantani egy gyermek kinyíló lelkébe aki elmélázódba bámul a világra? Vajon mikor ébred rá létezésének csodás különváloságára?

De nem áll meg ez a gyönyörű Élet a gyermekkor küszöbén, hanem rohan, mint vágóparipa, melyet szüntelen ostromoznak!

Változnak a képek, mint a moziban, ahol azt sem tudjuk, hova le-
gyünk a szüntelen csodálkozástól. —
Allg jártunk iskolába, sőt alig szakadtunk le az édes anyatejtől máris ifjúvá cseperedtünk. Hihetetlen ter-
vek, ismeretlen vágyak dagadoznak

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Beöthy Baba.

5.45 „Csevegés a fecsegésről”. — Szánthó Dénes előadása.

6.25 Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviselétéből.

7.20 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

1. Hírszolgálat. 2. „A fajéleszlóvel való erjesztés előnyei”. — Soós István kir. vegyész előadása.

7.55 Ney Dávid énekel, zongorán kíséri Pongrácz László.

8.40 Hírek.

9.00 Közvetítés a Vörös Békavendéglőből. Vidák Jóska és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

6.00 Stockholm: Gr. 9.00 Strassburg: Rz.
6.45 London: D. e. 9.30 Brunn: Rz.
6.45 Dland S.: 9.30 Milánó: T. e.
Org. hgvy. 9.30 Palermo: Hgv.
7.00 Hamburg: Hgv. 10.00 Droitwich: Rz.
7.00 Doritwich: 10.00 Stockholm: Tz.
Sz. z. 10.00 Varsó: Rz.
7.10 Bécs: D. e. 10.10 Brüsszel: Tz.
7.25 Luxemburg: Gr. 10.15 Palermo: Jazz
7.35 Post Parisien: 10.20 Bukarest: Sz. z.
Gr. 10.30 Post Parisien:
Kz.
8.00 Varsó: 10.30 Berlin:
Operettzene Vidám est
8.00 Stockholm: Tz. 10.30 London: Tz.
8.00 Bécs: T. e. 10.30 Luxemburg: Tz.
8.00 London: Hgv. 10.30 Milánó: Tz.
8.10 Lipsze: Operett 10.35 Droitwich: Rz.
8.10 Köln: 10.45 Morawska: Rz.
Vidám est 10.50 Páris: Tz.
8.10 Königsberg: Rz. 11.00 Osló: Tz.
8.15 Bukarest: Jazz 11.00 Dland S.: Sz. z.
8.15 Frankfurt: 11.00 Hamburg: Tz.
Sz. z. 11.00 Köln: Tz.
8.40 Milánó: Jazz 11.00 München: Tz.
8.45 Páris: 11.20 Varsó: Tz.
Opera-részletek 11.30 Bécs: Jazz
8.45 Róma: Opera 12.00 Frankfurt: Gr.
9.00 Bécs: Hgv.

És van-e valami, ami a hadakozásnál nagyszerűbb? Rohanni az el-lenség után, belenyalni a vérbe, törni, zúzni, ami utunkba akad s halált osztogatni azoknak a soraiban, akik nem akariák elismerni, hogy mi vagyunk az urak! Gyönyörű dolog az barátom! Belegázolni a vetésekbe, tépni a rendet, fujni a riadót! . . . Ágyuk torkánál virrasztani, puskacsövek mellett spekulálni . . . Látni, hogy ritkulnak a sorok s hogy szaporodnak a tetemek! . . . Egy óriási lögrés az egész világ. Az egész Élet remek pirosuló véráram, melyben még a nap fehér sugara is elpi-
rul szegényében s melynek partján ott áll gyönyörtől pirosuló arccal az Ember, mint Élet és Halál ura! . . .

Bizony gyönyörű ez barátom, — gyönyörű. És ámbár azt gondolni az ember, hogy azért harcolunk és rombolunk, mert azt akarjuk, hogy most már így a jó, — mégis egy kicsit gyarlók is vagyunk és ime, a rombolások után elkezdünk lázasan építkezni. Nem csodálatos ez? Nem. Éppen ez a gyönyörű ebben a gyönyörű életben ez a gyarlóság, ez a minden után való kapkodás, meg-
újuló célok és kimu-trált ideálok.

. . . Színváltást szeretünk és családot alapítunk. Gyönyörű feleség kerül mellénk ebben a gyönyörű létezésben és életre csókolunk új embereket új gyönyörűségek forrását, új vérpatak erejét.

A nap süt és a hegyek mozdulatlanul merednek felénk, szinte azt mondhatnánk, hogy kövé meredtek a vég nélküli csodálkozástól. Attól, hogy milyen gyönyörű is ez az — egész Élet, amely felítve van gyermekkacagással szépséggel, szerelemmel, vérrrel, harcral, éhséggel és madárdallal, áru-lással, nyomorral és halhatatlan szobrokkal! . . .

Mondjak valamit, barátom?

Egy levél lehullt a fáról az imént; ez volt a leggyönyörűbb dolog mind-
azok közt, amiket valaha láttam.Lehullt és sápadtan itt fekszik előttem, Tudom a sorsát ismerem még rügy korából. Vidám madárka csis-
serget az ágon, melyen született. Míg élt, lomb volt, üdén zöldelt, — mint a reményesség színe. Hűs árnyat adott a lomberdő és megvizasztalta a csüggedőket az üde zöldje.

És látta a falevél ezt a gyönyörű életet és most lehullt a fáról. Nem kíváncsi többé. Elég volt neki a gyönyör látványossága.

Itt pihen előttem alétlan, néha egy kis füvállat meg-meg libbent. Egy-
szer majd legurul a Hegytetőről s közben el-eltünk belőle valami. — Apró darabokra töredezik, mint va-
lami régi emlék és ezek az apró da-
rabkák ismét porráválnak, szétsod-
ródnak a térben és eloszlanak a har-
matessepekben és felszáradnak a napsugárban mint könny a mosoly-
ban.Semmi-ből lett e falevél és semmi-
vé válik a nagy mindenségben.Nem tudok én ennél gyönyörűbbet
elkényszeríteni, drága testvérem. Ennél az ábrándnál, hogy semmivé vál-
tunk mi is egyszer, épp úgy, mint ez a kedves kis sápadt falevél.Aki ennél gyönyörűbb dolgot tud
kitalálni, az tartsa fel az újját, ké-
rem szeretettel.

EZ IS VALAMI . . .

A tanító felteszi a kérdést:
— Ki tud egy jó példát mon-
dani a véletlenségre?

Móricka jelentkezik:

— A papámnak és a mamám-
nak egy napon volt az esküvője.

Szerkesztő:

DR. LISZT NÁNDOR

Magyar Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadóvállalat Rt., Debrecen, kiadása.